

სადიდებელ ყოვლად-
წმიდისა თანაგზისა, ცხოველს-
მყოფელისა და განუყოფელისა
სამებისა, მამისა და ძისა და
სულისა წმიდისა

2022 წლის

მართლმადიდებლური
საეკლესიო კალენდარი

(მცირე ტიპიკონით)

თბილისი
2022

კალენდარი დაიბეჭდა

ანჩისხატის ტაძრის წინამძღვრის

დეკანოზ ბეჟაზ ტომარაძის

ლოცვა-კურთხევით

თანადგომა გაგვიწიეს

დეკანოზმა იოანე მამნიაშვილმა,
ვაჟა ცინცაძემ და ბესარიონ ბეჭვიაძემ

გრაფიკული დიზაინი

გიორგი ნაფროზაშვილისა

გამოსაცემად მოამზადეს:

მორჩილმა ათანასე ბეჭვიაძემ და
მარიამ (მარიკა) ჭითანაფა-ლობჯანიძემ

გამოსცა გიორგი ჯულაყიძემ

მოიჭსენე, უფალთ, აფხაზეთის ომში

დაცემული იოსები (შალვაძე),

და დედამისი ანნა (ელიაშვილი)!

უფალო, აკურთხე გვირგვინი ამის
წელიწადისა სიტკბოებითა შენითა!

2022 წლის ძირითადნი
კალენდარულნი მაჩვენებელნი

ქვეყნის დასაბამიდან
7626 (5604+2022) წელი –
ქართული წელთაღრიცხვით.

7530 (5508+2022) წელი –
ბიზანტიური წელთაღრიცხვით.

XV მოქცევის (ინდიქტიონის) 178-ე წელი
– ქართული ქორთნიკონით
(82-ე წელი – ბიზანტიური
ქორთნიკონით)

საქართველოში სახელმწიფო რელიგიად
ქრისტიანობის გამოცხადებიდან
(326 წლიდან) 1696 წელი.

საქართველოს ეკლესიის
ავტოკეფალიის დასაწყისიდან
(468 წლიდან) 1554 წელი.

წელიწადი მცხრალია
და შეიცავს 365 დღეს.

უდიდესი სამკლესიო ღმრსაწჳულნი
 (საეკლესიო კალენდრით
 და ახალი სტილით)

გრჳინვალე აღღრმე
იესუ ქრისტესი. კასეჲი.
11(24) აპრილი

თორმეტთაგან მოკრავნი ღმრსაწჳულნი
ზობა – 4(17) აპრილი
ამაღლება იესუ ქრისტესი
20 მაისი (2 ივნისი)
მარტვილია. სულთმოფენობა.
30 მაისი (12 ივნისი)

თორმეტთაგან უკრავნი ღმრსაწჳულნი
სორციელად შობა იესუ ქრისტესი.
25 დეკემბერი, 2021 წლისა
(7 იანვარი, 2022 წლისა)
ნათლისება იესუ ქრისტესი
6(19) იანვარი
მიგება (მირჲე) იესუ ქრისტესი
2(15) თებერვალი

საკრებო ღმრთისმშობელისა მარიაშისა

25 მარტი (7 აპრილი)

ფერისტვალება იესუ ქრისტესი

6(19) აგვისტო

მიძინება ღმრთისმშობელისა

მარიაშისა (მარიაშობა). მარკაშინობა

(სამეგრელოში) – 15(28) აგვისტო

შობა ყოვლადწმიდისა

ღმრთისმშობელისა (ღმრთისმშობლობა)

8(21) სექტემბერი

ჯვარის ამაღლება. ჯუართა

ააყრობად. 14(27) სექტემბერი

ტაძრად მიყვანება (შესვლა)

ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობელისა

21 ნოემბერი (4 დეკემბერი)

დიდნი დღესასწაულნი

წინაღაცვითა უფლისა ჩვენისა იესუ

ქრისტესი და სხენება ბასილი დიდისა

1(14) იანვარი

შობა წინასწარმეტყველისა, წინამორბედისა

და ნათლისმცემელისა იოანესი

24 ივნისი (7 ივლისი)

პეტრე-პავლობა – 29 ივნისი (12 ივლისი)

თავისკვეთა წინასწარმეტყველისა და
 ნათლისმცემელისა იოანესი
 29 აგვისტო (11 სექტემბერი)
 დღესასწაული კვარტიისა საუფლოდსა
 და მირონმდინარე სვეტისა.
 სვეტიცხოვლობა. საფარველი
 ყოვლადწმიდისა ღმრთისმყობელისა
 1(14) ოქტომბერი

ნინოთა – 14(27) იანვარი
 და 19 მაისი (1 ივნისი)
 გიორგობა – 23 აპრილი (6 მაისი)
 და 10(23) ნოემბერი
 დღესასწაული ყოვლადწმიდა ღმრთისმყობ-
 ლის საქართველოს წილხვდომილობისა
 29 აპრილი (12 მაისი)
 ხსენება ანდრია პირველწოდებულისა
 29 აპრილი (12 მაისი)
 და 30 ნოემბერი (13 დეკემბერი)
 ხსენება იოანე ღმრთისმეტყველისა
 8(21) მაისი
 და 26 სექტემბერი (9 ოქტომბერი)
 ნიკოლოზობა – 9(22) მაისი
 და 6(19) დეკემბერი

კრება ათორმეტთა მოციქულთა
– სვეტიცხოვლის ეკლესიის
დღესასწაული 30 ივნისი (13 ივლისი)
დღესასწაული ღვთისმშობლის
სამოსელისა (იმყოფება ზუგდიდში).
გლაჟერნობა. 2(15) ივლისი.

ხანგრძლივი მარხვები
დიდმარხვა და ენების შეიდეულის მარხვა
(48 დღე): 22 თებერვალი (7 მარტი) –
10(23) აპრილი
მოციქულთა (პეტრე-პავლობის) მარხვა
7(20) ივნისი – 28 ივნისი (11 ივლისი)
(22 დღე)
მარიამობის (მიძინების) მარხვა (14 დღე)
1(14) აგვისტო – 14(27) აგვისტო
ქრისტესშობის მარხვა (40 დღე)
15(28) ნოემბერი – 24 დეკემბერი, 2022
წლისა (6 იანვარი, 2023 წლისა)

მკთლმწიფი მარხვები:
ყოველი შეიდეულის ოთხშაბათსა და პარასკევს
(გარდა ხსნილი „მსგეფსებისა“);
ნათლისღების წინა დღეს – 5(18) იანვარს;
იოანე ნათლისმცემლის თავისკვეთის დღეს

29 აგვისტოს (11 სექტემბერს);
 ჯვარის ამძღვრების დღეს
 14(27) სექტემბერს.

ხსნილი (ოთხშაბათსაჲც
 და პარასკევსაჲც) „**მსგუფსმბი**“:

ქრისტესშობიდან ნათლისღების წინა
 დღემდე (ჩათვლელად)
 25 დეკემბერი, 2021 წლისა (7 იანვარი,
 2022 წლისა) – 4(17) იანვარი;

მეზვერისა და ფარისევლის კვირიაკიდან
 უძღვები შვილის კვირიაკის ჩათვლით
 31 იანვრიდან (13 თებერვლიდან) –
 7(20) თებერვლის ჩათვლით;

ყველიერის შვიდეულში (ყოვლითურთ,
 გარდა ხორცისა): 15(28) თებერვლიდან –
 21 თებერვლის (6 მარტის) ჩათვლით;

ბრწყინვალე (ღღგომის) შვიდეულში:
 11(24) აპრილი – 17(30) აპრილი;

სულთმოფენობის (სამებობის) შვიდეულში
 30 მაისი (12 ივნისი) – 5(18) ივნისი.

მიცვალებულთა განსაკუთრებული

მოხსენიების ღღენი:

ხოტციელის შაბათს – 13(26) თებერვალს;
დიდმარხვის II შაბათს – 6(19) მარტს;
დიდმარხვის III შაბათს – 13(26) მარტს;
დიდმარხვის IV შაბათს – 20 მარტს (2 აპრილს);
თომას კვირის სამშაბათს – 20 აპრილს (3 მაისს)
(ამ დღეს მიცვალებულთა ხსენება დაწესებულია
რუსეთის ეკლესიის მიერ, საბერძნეთის ეკლესიაში
ამის ნაცვლად მიცვალებულთ მოიხსენიებენ
თომას კვირიაკეს) (II-ქართულიდან);
სამებობის, სულის შაბათს, სულთათბას –
29 მაისს (11 ივნისს);
დიმიტრის შაბათს
23 თქტომბერს (5 ნოემბერს).

სამკლესიო სამახსოვრო ღღენები:

ავტოკეფალიის აღდგენის დღე – 25 მარტს;
წმწმურის ღმრთისმშობლის ხატის
დღეები – 9-17 მაისს;
თჯახის სიწმინდის დღე – 17 მაისს;
საქართველოს პატრიარქის ილია II-ის:
დაბადების დღე – 4 იანვარს;
ანგელოზის დღე – 2 აგვისტოს;
აღსაყდრების დღე (1977) – 25 დეკემბერს.

၀၈၆၃၈၆၀

ოთხშაბათი	3	10	17	24	31
სამშაბათი	4	11	18	25	
ორშაბათი	5	12	19	26	
ხუთშაბათი	6	13	20	27	
პარასკევი	7	14	21	28	
შაბათი	1	8	15	22	29
კვირდია	2	9	16	23	30

19 დეკემბერი, 2021 წლისა – საეკლესიო კალენდრით (1 იანვარი, 2022 წლისა – საერო კალენდრით). სამტრიალსა და ზუგდიდში (II-ქართულიდან*).

მარტვილიიდან XXVIII შეიდეულის შაბათი. **ხმა II.**
ქრისტესშობის წინა შაბათი. ქრისტესშობის
 მარხვა, **ხსნილია თევზით.** *(მეტრიაჩის კურთხევით)*
 ღირსთა მამათა: გიორგი მწერლისა და ძმისა მისი-
 სა საბასი, ხახულელთა (**†XI**); მოწამისა ბონიფანტ-
 ესი (**†290**) **(ჟამნებიდან**)** და მართლისა აგლაიდასი
 (აგლაიასი) (**†IV**), რომაელთა **(ბერძნული ჟამნიდან);**
 ღირსისა სერაფიმესი, სონუმელი არქიმანდრიტისა
(რომანჯვეი; †1976) **(III-ქართულიდან***).**

წიგნზე**** – ქრისტესშობის წინა შაბათისა:
გაღ. III, 8-12. [დას. სე(205)] ლკ. XIII, 18-29. [დას.

ობ(72)). ღირსთა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]
და: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)] ან: ლკ. VI, 17-23.
[დას. კდ(24)]. რიფისა: ეფ. I, 16-23. [დას. საც(218)].
ლკ. XIV, 1-11. [დას. თდ(74)].

* საპატრიარქოს მეორე კალენდრიდან.

** ბერძნული, ქართული და რუსული ჟამებიდან.

*** დეკანოზ ზაქარია მაჩიტაძის კალენდრიდან.

**** სადაც მითითებული არ არის, აღევლინება
წიგნა წმ. იოანე თქროპირისა (დიდმარხვის გარდა).

20 დეკემბერი (2 იანვარი), სულთმოფენობიდან
XXVIII, ქრისტესშობის წინა, წმიდათა მამათა და
დედათა კვირიაკე. ხმა III. ქრისტესშობის მარხვა,
ხსნილია თევზით (პატრიარქის კურთხევით).

წინადღესასწაული ვორციელად შობისა უფლისა
ჩუენისა იესუ ქრისტესი – 24 დეკემბრის (6 იანვრის)
ჩათვლით.

მღდელმთწამისა ეგნატე დმერთშემოსილისა
(†107) (ჟამებიდან); მართლისა იოანე კრონშტად-
ტელისა (†1908) (რუსულიდან).

ცისკარზე – სახარება VI: ლკ. XXIV, 36-53. [დას.
რიდ(114)]. წიგნაზე – ქრისტესშობის წინა კვირიაკე-
სა: ებრ. XI, 9-10, 17-23, 32-40. [დას. ტკც(328)]. მთ.
I, 1-25. [დას. ა(1)]. წმ. ეგნატესი: ებრ. IV, 14-V, 6.
[დას. ტია(311)] მკ. IX, 33-41. [დას. მა(41)].

21 დეკემბერი (3 იანვარი), მარტვილიიდან XXIX
შვიდეულის დასაწყისი/ორშაბათი.

ქრისტესშობის მადნჯა.

ლიბსისა მაკარი მმარხველისა, ხანულის მონას-
ტრის წინამძღვრისა (†1034); მრავალგნებულისა
ანტონისა (II), სრულიად საქართველოჲს კათო-
ლიკოს-პატრიარქისა (1788-1811 წლებში) (თეიმურაზ
ბაგრატიონი; 8.01.1762, თბილისი; †21.12.1827, ნიჟნი
ნოვგოროდი) (ენციკლოპედიიდან*); მოწამისა იული-
ანასი (ჟამნებიდან) და მის თანა 500-თა მამათა და
130-თა დედათა, ნიკომიდიას წამებულითა (†299/304)
(ბერძნულიდან). რიგისა: ებრ. III, 5-11, 17-19. [დას.
ტ3(308)]. მკ. IX, 42-X, 1. [დას. მ3(42)]. ლიბსისა
მაკარისა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] მთ. XI,
27-30. [დას. მგ(43)] ან ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)] ან
წმ. ანტონისა: ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას. ტი3(318)].
ინ. X, 9-16. [დას. ლვ(36)] (II-ქართულიდან).

* იგულისხმება „Православная Энциклопедия“.

22 დეკემბერი (4 იანვარი), სამშაბათი. **მარტვი.**

დიდმოწამისა ანასტასია ფარმაკოლიტრიასი, მწამლველობათა დამხსნელისა, ზომიერებისა (+290/304) (ჟამნებიდან).

წიგნებაჲ – ზიგისა: ებრ. IV, 1-13. [დას. ტა(310)]. მკ. X, 2-12. [დას. მგ(43)]. დიდმოწამისა: გალ. III, 23-29. [დას. სტ(208)] ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)].

23 დეკემბერი (5 იანვარი), თბილისი. **მარნევა.**

10-თა კრებულ მოწამეთა: (ყამებიდან) თეოდულ-
ესი და ზოტიკესი, გელასისა, სატორნინესი, ევპრო-

სა, ევარესტისა, ავათოპოდისა (ავათოპუსესი), პომპ-
ისა, ევნიკიანესი და ბასილიდე კეთილჩინებულისა
(†III) (ბერძნული ჟამნიდან).

წიგნაზე – რიგისა: ებრ. V, 11-VI, 8. [დას. ტაბ(312)].
პკ. X, 11-16. [დას. მდ(44)]. მოწამეთა: ეფეს. VI, 10-17.
[დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. რე(106)].

24 დეკემბერი (6 იანვარი), ხუთშაბათი. მარხვა.
ქრისტესშობის წინაღდე (მწუხრი). ღირსქალწულ-
მოწამისა ევგენიადის ბოძელი იყო ასული ფილიპე
ჰრომისად, ეპარხოზისად (†III) და მოწამეთა: პროტი-
სა და იაკინთესი (ჟამნებიდან) და მოწამისა დედისა
ბასილიადისი (ბასილასი) (ბერძნულიდან).

წიგნა წმ. ბასილი დიდისა. დიდნი ჟამნი.

I ჟამზე: ებრ. I, 1-12. [დას. ტგ(303)] მთ. I, 18-25.
[დას. ბ(2)].

III ჟამზე: გალ. III, 23-29. [დას. სტ(208)] ლკ. II,
1-20. [დას. ე(5)].

VI ჟამზე: ებრ. I, 10-II, 3. [დას. ტდ(304)] მთ. II,
1-12. [დას. გ(3)].

IX ჟამზე: ებრ. II, 11-18. [დას. ტვ(306)] მთ. II,
13-23. [დას. დ(4)].

წიგნაზე – ებრ. I, 1-12. [დას. ტგ(303)] ლკ. II, 1-20.
[დას. ე(5)].

25 დეკემბერი (7 იანვარი), პარასკევი.

სამოქალაქო უქმე (II-ქართულიდან).

ქრისტესშობა. განმაცხოვრებელი უოზად

უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი წმიდისა ქალწულისაგან მარიამისგან.

ყრმა უფლის თაყვანისცემა ქალდეველ* მოგვითაგან; და სხენება მწყემსთა, რომელთაც იხილეს ყრმა უფალი იესუ ქრისტე (ბერძნულიდან).

წიგნა წმ. იოანე თქროპირისა. ცისკარზე: მთ. I, 18-25. [დას. ბ(2)]. წიგნაზე: გალ. IV, 4-7. [დას. სთ(209)] მთ. II, 1-12. [დას. გ(3)]. უქმია 3 დღე (ჟამნებიდან).

ამ დღიდან 5(18) იანვრამდე (ჩაუთვლელად) – წმიდა დღეები (ნაშობევი) – სსნილია ყოვლითურთ ყოველთვის 11 დღე (ქართული ჟამნის მიხედვით 12 დღე).

დიდი მეტანიები არ სრულდება 7(20) იანვრამდე, ჩაუთვლელად. (ბრუსულიდან)

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ცხოვრებისმოძცემელო ქრისტე, რომელი ჩუენისა ცხოვრებისათჳს, უქორწინებელისა და ყოვლადწმიდისა ქალწულისა მარიამისაგან ჯორჯითა იშეე“.

წიგნაზე „ღირს არს...“-ის ნაცვლად:

„ადიდე, სულო ჩემო, უპატიოსნესი და უდიდებულესი, მაღლისა მკედრობათაჲ, ქალწული ყოვლადწმიდაჲ ღმრთისმშობელი“. „ჯერ-არს დუმილი, ვინადოგან ვერ შეუძლებთ ღირსებით ქებად შენდა დღეს, ღმრთისმშობელო, ხოლო არავე დავდუმნეთ შიშისაგან, არამედ მსგავსად შეძლებისა ჩუენისა, შევსწიროთ შესხმად, რომლითა გადიდოთ შენ“. (წარგზავნის – 31 დეკემბრის (13 იანვრის) – ჩათვლით).

* **იხ. ღმრთისმშობლის დაუჯდომელი – იკოსი ე(5):** „იხილეს ყრმათა ქალდეველთასა...“ (ქალდეველთა და ქართველთა ნათესაობაზე იხ. მაგალითად პატრიარქ ილია

II-ის 2012 წლის საშობაო ეპისტოლე: თრატოდონყ.გე/ ჰატრიარქი/ეპისტოლეები/სასშობაო2012.ტტმ)

26 დეკემბერი (8 იანვარი), შაბათი.

ქრისტესშობის შემდგომი დღესასწაული – 31 დეკემბრამდე (13 იანვრამდე). ქრისტესშობის შემდგომი შაბათი. ქრისტესშობის შემდგომ კრებად ზემთაწმიდისა ღმრთისმშობელისად. ხსენება მღდელმოწამისა და აღმსარებელისა ეფთჳმისი (ეფთჳმესი), სარდიელი ეპისკოპოსისად (†840) (ჟამნებიდან).

წირვაზე – ქრისტესშობის შემდგომი შაბათისა: 1 ტიმ. VI, 11-16. [დას. სპც(288)]. მთ. XII, 15-21. [დას. მგ(46)-შუა]. ღმრთისმოგებლისა: ებრ. II, 11-18. [დას. ტგ(306)] მთ. II, 13-23. [დას. დ(4)].

27 დეკემბერი (9 იანვარი), სულთმოფენობიდან XXIX, ქრისტესშობის შემდგომი კვირიაკე. ხმა VI.

მართალთა მამათა: იოსებ დამწინდველისა, დავით მეფისა – ფსალმუნთა მოქმელისა და მოციქულისა იაკობისა – ძმისა უფლისა (გარდამავალია);

მოციქულისა, პირველმოწამისა და მთავარდიაკონისა სტეფანესი (†34) (ჟამნებიდან); ღირსისა სტეფანე ხიზსელისა (13-ასურელთაგანი; †VI). ღირსისა თეოდორე დადაღულისა, საბაწმიდელი ხუცისა და აღმსარებელისა (†840) (ჟამნებიდან). ცისკარზე – სახარება VII: მთ. XX, 1-10. [დას. მგ(63)]. წირვაზე – ქრისტესშობის შემდგომი კვირიაკისა: გალ. I, 11-19. [დას. ს(200)] მთ. II, 13-23. [დას. დ(4)]. რიგისა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XVIII, 35-43. [დას. ჟგ(93)].

28 დეკემბერი (10 იანვარი), თბილისი.

სულთმოფეხობიდან XXX შვიდეულის დასაწყისი.

მოწამეთა 20 000-თა (ორთა ბევრთა), ნიკომიდიის
ეკლესიაში დამწვართა: გლიკერი ხუცისა, ზენონისა,
თეოფილე დიაკონისა და სხვათა (†302-303) (ჟამნე-
ბიდან). წრივისა: ებრ. VIII, 713. [დას. ტით(319)]. მკ.
X, 46-52. [დას. მწ(48)]. მოწამეთა: რომ. VIII, 8-14
[დას. ქვ(96)-შუა]. ლკ. X, 19-21. [დას. ნა(51)-შუა].

29 დეკემბერი (11 იანვარი), სამუშაო.

წმიდათა 14 000-თა ჩვილთა ყრმათა მოწაძეთა, რომელნი ქრისტესთვის მოსრნა ჰეროდე უშჯულო მან, ბეთლემს ჰურიასტანისასა და ყოველთა საზღვართა მისთა (+1) (ჟამნებიდან); ღირსისა ნინოსი, სამთავროს მოციქულთა სწორ ნინოს მონასტრის ილუმენიასი (ამილანგარი; +1904); ღირსისა მარკელესი, „მღვიძარეთა“ („დაუძინებელთა“) მონასტრის ილუმენისა (მამასახლისისა) (+485) (ჟამნებიდან); გიორგისა, ნიკომიდიელი ეპისკოპოსისა, კანონთმეტქმელისა (ქართველი;* +857-891) (ბერძნულიდან).

ზიგისა: ებრ. IX, 8-10, 15-23 [დას. ტკა(321)]. მკ. XI, 11-23. [დას. ნ(50)]. ჩვილთა: 2 კობ. V, 15-21. [დას. ზბ(180)]. მთ. II, 13-23. [დას. დ(4)]; ან: ღირსისა ნინოსი (II-ქართულიდან): გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)] ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

** იხილეთ: სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, წმიდა მღვდელმთწაშე კირიონ II-ის (საძაგლმ-ვილი, 1918; ხსენება 27 ივნისს (10 ივლისს)) ნაშრომი:*

„ივერიის კულტურული როლი ბუსეთის ისტორიაში“.

ასევე: *„საქართველოს ეკლესიის წმიდათა ცხოვრებანი“*.
დუკანოზი ზაქარია მაჩიტაძე. თბილისი, 2019. გვვ. 405-406.

30 დეკემბერი (12 იანვარი), ოთხშაბათი.

ქალწულმოწამისა ანისია (ანუსია) თესალონიკელისა (+285-305); და მღვდელმოწამისა ზოტიკე ხუცისა, ობოლთა მზრდელისა (მწყალობელისაჲ) (+IV) (ჟამნიდან). წიგნაზე – რიგისა: ებრ. X, 1-18 [დას. ტკგ(323)]. მკ. XI, 23-26. [დას. ნა(51)].

31 დეკემბერი (13 იანვარი), ხუთშაბათი.

ქრისტესშობის დღესასწაულის წარგზავნა.

ღირსისა მელანია რომაელისა (+439/449) (ჟამნიდან); ღირსისა საბიანასი (საბაიასი), სამცხის დედათა მონასტრის წინამძღვრისა (+XI); ნეჭარისა თეოფილაქტე ბულგარელისა, ოპრიდელ (ახრიდელ) მთავარეპისკოპოსისა (წმიდათა წერილთა განმმარტებელი; +1107/1110/1126) (ბერძნულიდან).

წიგნაზე – რიგისა: ებრ. X, 35-XI, 7 [დას. ტკგ(326)]. მკ. XI, 27-33. [დას. ნბ(52)]

თოშუხა იანვარსა

ჰქონან დღენი ლა(31). დღეთა ჰქონან ჟამნი ი(10),
და ლამეთა – ჟამნი იდ(14) (ჟამნიდან).

1 იანვარი – საეკლესიო კალენდრით (14 იანვარი – საერო კალენდრით, ახალი სტილით). პარასკევი.
სამოქალაქო ახალი წელი.

მეკვსა ღღუსა ხოკციითა წინაღაცვეით.

სხენება ბასილი დიდისა, კესარი-კაბადოკიელ
მთავარეპისკოპოსისა (საფარაუდოდ, წარმომავლთ-
ბით ქართველი*, †378/379) (ჟამებიდან);

წმიდისა ჰეტრე ხუცისა, აღმსარებელისა (ხმაღა-
ქე, †XIX); მღელთმთაფრისა გზიგოლისა, ნაზიან-
ზელი ეპისკოპოსისა, წმიდა გზიგოლ ღმრთისმე-
ტყველის მამისა (საგარაუდოდ, წარმომაფლობით
ქართველი*, †373/374) (ბერძნულიდან); ღირსისა
ემილიასი, ბასილი დიდის დედისა (†372-375; სხენე-
ბა, ასევე, 30.V-ს) (რუსულიდან).

წიგნა წმ. ბასილი დიდისა. ცისკარზე – ბასილი
დიდისა: **ინ. X, 9-16.** [დას. ლვ(36)]. წიგნაზე – **წმ. ბა-
სილი დიდისა: კოლ. II, 8-12.** [დას. სნდ(254)]. **ლკ. II,
20-21, 40-52.** [დას. ვ(6)]. ბასილი დიდისა: **ებრ. VII,
26-VIII, 2.** [დას. ჯი(318)]. **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)].

**წმიდა დღეები (ნაშობევი) – ხსნილია ყოველი-
ურთ (და აზრ თევზით, როგორც ქართულ ჟამშია
მიითითებული) ყოველთვის.**

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, მღვდელთმთავარო მამაო ბასილი, და პატრივს-ვსცემთ წმიდასა ჳსენებასა შენსა, ზამეთუ შენ ხარ მეოხი ჩუენი წინაშე ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისათა“.

„ღირს აზრს...“-ის ნაცვლად: „შენდაში იხარებს, მიმადლებული, ყოველი დაბადებული, ანგელოზთა კრებული და კაცთა ნათესავი. ტაძარო სიწმიდისათ, სამოთხეო პირმეტყუელი, ქალწულებისა სიქადული,

რომლისაგან სიტყუად განჯორციელდა და ყრმაჲ იშვა,
– პირველ საუკუნეთა ღმერთი ჩუენი, რომელმას
საშოდ შენი საყდრად გამოაჩინა და მუცელი შენი
ცათა უვრცელეს ჰყო. შენდამი იხარებს, მიმადლებ-
ულთ, ყოველი დაბადებული, დიდებაჲ შენდა“.

* იხილეთ, მაგალითად საპატრიარქოს ჟურნალი
„**ჯვარი ვახისა**“, 1990 წლის №1(29), გვ. 26; ელგუ-
ჯა ხინთიბიძე, „**ბასილი დიდის საღაურობისათვის**:
ჟურნალი „**მოამბე**“, 1962 წლის №3; „**ქართულ-ბი-
ზანტიური ლიტერატურული ურთიერთობების ის-
ტორიისათვის**“, 1982, გვვ. 207-262; ჰტტპ://7დაყს.
გე/ინდექს.პეპსენიწსიდ=1661;

ელაშერ ჭელიძე. **კაბადოკიელ მამათა ეროვნუ-
ლობის შესახებ. ამონარიდი**: ... დასკვნა იმის შესახ-
ებ, რომ ქართველური გენისა არიან კაბადოკიელი
მოღვაწეები, საფესებით დამაჯერებელი ჩანს, მაგრამ
თუ ამ ქართველურ მოღვაწეში კიდევ უფრო მეტ
დაკონკრეტებას შევეცდებით, კვლავ ავღნიშნავთ,
რომ რა თქმა უნდა ჩვენ მივადგებით ჭანური ტომის
მოსახლეობას, იმიტომ, რომ ქართვები კაბადოკიაში,
ცხადია, არასოდეს არ მკვიდრობდნენ, აქ ჭანური
მოღვაწის ტომები იყვნენ და თუ მათ მართლაც ამგ-
ვარი წარმომავლობა ჰქონდათ, ცხადია, ზეპირ მე-
ტყვეებაში ეს ენა ეცოდინებოდათ კიდევც...

http://library.church.ge/index.php?option=com_content&view=article&id=599%3A2016-04-17-14-51-24&catid=54%3A2016-03-23-07-24-06&Itemid=73&lang=ka

2(15) იანვარი, ნათლისღების წინა შაბათი.

ნათლისღების წინაღღესასწაული – 6(19) იანვრამდე (შამნებიდან). სილიბისტროსი, რომის პაპისა (+325/335) (შამნებიდან); ახალმოწამისა გიორგი (ჟორჯი) ივერიელისა (ქართველისა), მიტილინს (კუნძული ღესბოსი) მცხოვრებისა, პარმ-კაპში წამებულისა (+1770/1777; ხსენება, ასევე, სულთმოფენობიდან II კვირიაკეს) (ბერძნულიდან); ღირსისა სერაფიმესი, სართველი ხუცესისა, საკვირველთმოქმედისა (1759; მიცვალება – +1833 წელს; და წმიდათა ნაწილთა II აღმოყვანება – 1991 წელს).

წირვანე – ნათლისღების წინა შაბათისა: 1 ტიმ. III, 14-IV, 5. [დას. სპდ(284)]. მთ. III, 1-11. [დას. ე(5)]. წმ. სილიბისტროსი (II-ქართულიდან): ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას. ტიშ(318)]. ინ. XV, 1-7. [დას. ნ(50)]; ან: წმ. სერაფიმესი – ცისკარზე: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)] და წირვანე: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)]. ახალმოწამისა გიორგი იბერიელისა: 2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)]. ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)].

შენიშვნა: 2, 3, 4, 7 და 9 იანვრის რიგის საკითხავნი შეიძლება გამოიტოვოს ნათლისღების უკუქცევის გამო. (II-ქართულიდან)

3(16) იანვარი, სულთმოფენობიდან XXX,

ნათლისღების წინა კვირიაკე. ხმა V.

სულკურთხეულისა იოვანესი, ჭყონდიდელი მთავარეპისკოპოსისა (+XI) (წმ. გიორგი მთაწმიდელის სვინაქსარიდან); წმიდისა ექვთიმე ღმრთისკაცისა

(თაყაიშვილი, †1953) (ჟამნიდან); წინასწარმეტყვე-
ლისა მაღაქიასი (12-მცირეთაგანი; †465-400/424
წლებში ქრისტეს სორცეულად შობამდე); და მოწა-
მისა გორდისა, კესარია-კაბადოკიელისა (†307-323)
(ჟამნიდან). ცისკარზე – სახარება VIII: ონ. XX,
11-18. [დას. დღ(64)]. წიგნზე – ნათლისღების წინა
კვირიაკისა: 2 ტიმ. IV, 5-8. [დას. სჟ(298)]. მკ. I, 1-8.
[დას. ა(1)]. წმ. იოვანესი: ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას.
ტიმ(318)]. ონ. X, 9-16. [დას. ლე(36)] (II-ქართულიდან)
ან წმ. ექვთიმესი: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სღგ(233)].
ლკ. XII, 8-12. [დას. დღ(64)] (აღმსარებელისა: II-ქარ-
თულიდან) ან: კოლ. III, 12-16. [დას. სნმ(258)]. ლკ.
VI, 31-36. [დას. კვ(26)] (მართლისა: I-ქართულიდან).

4(17) იანვარი, თრშაბათი.

სულთმოფენობიდან XXXI შეიდეულის დასაწყისი.
კრება 70-თა მოციქულთა (ჩამონათვალი დასაზუ-
სტებელია; †I-II) (ჟამნიდან). ხსენება ღირსთა:
ევფრესი, წმ. შიო მღვთმელის მოწაფისა, და ელია
დიაკონისა, წმ. იოვანე ზედაზნელის მოწაფისა (†VI);
ღირსისა თეოქტისტესი (თეოსტირქტესი), სიკელიის
კუკუშოს ილუმენისა, საკვირველთმოქმედისა (†800)
(ჟამნიდან). მოციქულთა: რომ. VIII, 8-14. [დას.
ჟვ(96)-შუა]. ლკ. X, 1-15 [დას. ნ(50)]. ღირსთა: გალ. V,
22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

5(18) იანვარი, სამშაბათი. მარხვა.

ნათლისღების წინაღღე. წყალთკურთხევის დღე.
მღდელმოწამისა თეოპემპტესი, ნიკომიდოელი ეპის-

კობოსისა და მოწამისა მამისა თეონა **ნათლისღე-
ბით: სინესი** მოგვისა (**†303/305**); და ღირსისა სვინ-
კლიტიკია ალექსანდრიელისა (**†350**) **ჟამნებიდან**.

წიგნა წმ. ბასილი დიდისა. დიდნი ჟამნი.

I ჟამზე: **საქმ. XIII, 25-32.** [დას. ლგ(33)]. **მო. III, 1-11.** [დას. ე(5)]. III ჟამზე: **საქმ. XIX, 1-8.** [დას. მბ(42)].
მკ. I, 1-8. [დას. ა(1)]. VI ჟამზე: **ბომ. VI, 3-11.** [დას. ჟა(91)].
მკ. I, 9-15. [დას. ბ(2)]. IX ჟამზე: **ტიტ. II, 11-14; III, 4-7.** [დას. ტბ(302)]. **მო. III, 13-17.** [დას. ვ(6)].

წიგნაზე: 1 კორ. IX, 19-27 [დას. ბმგ(143)]. **ლკ. III, 1-18** [დას. თ(9)].

ამბიონის ლოცვის შეძლეგ – **დიდი აიაზმა.**

წყლის კურთხევაზე: 1 კორ. X, 1-4. [დას. ბმგ(143)-
შუა]. **მკ. I, 9-11.** [დას. ბ(2)].

6(19) იანვარი, ოთხშაბათი.

ღმრთის განცხადებად.

**წმიდად ნათლისღებად უფლისა ღმრთისა
და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი.**

წიგნა წმ. იოანე თქრობილისა. ცისკარზე: მკ. I, 9-11. [დას. ბ(2)]. **წიგნაზე: ტიტ. II, 11-14; III, 4-7.** [დას. ტბ(302)]. **მო. III, 13-17.** [დას. ვ(6)].

ამბიონის ლოცვის შეძლეგ – **დიდი აიაზმა.**

წყლის კურთხევაზე: 1 კორ. X, 1-4. [დას. ბმგ(143)-
შუა]. **მკ. I, 9-11.** [დას. ბ(2)].

უქმი ყოველთად და ხსნილია ყოველითურთ ყოველთვის **ჟამნებიდან**.

**სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ცხოვრებისმოძ-
ცემელო ქრისტე, ჩუენთჳს ჯორციელად ნათელდე-**

ბუღალსა იოვანეს მიერ წყალთა შინა იორდანისათა“.

„**ღირს არს...**“-ის **ნაცვლად**: „ადიდე, სულო ჩემო, უპატიოსნესი მადლისა მკედრობათად, ქალწული ღმრთისმშობელი ყოვლადწმიდამ“. „ვერ შემძლებელ ვართ დიდებად შენდა ჯერისაებრ ქუეყანისანი და მოუძღურდებიან ზეცისანი, ღმრთისმშობელო, რამეთუ უზემთაეს იქმენ; შეიწირე სარწმუნობად ჩუენი, [რამეთუ] უწყით სიყუარული შენი და ვითარცა ნათელსა ქრისტეანობისასა გადიდებთ“ **[წარგზავნის – 13(26) იანვარი – ჩათვლით]**.

7(20) იანვარი, ხუთშაბათი.

ნათლისღების შემდგომი დღესასწაული – 14(27) იანვრამდე. კრება წმიდისა დიდებულისა წინასწარმეტყველისა, წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა იოანესი **(ჟამნებიდან)** და მისთა წმიდათა ნაწილთა **(მარჯვენა ხელის)** გადასვენება ანტიოქიიდან კონსტანტინოპოლს **(956/957 წელს) (ბერძნულიდან)**. ნათლისმცემელისა: **საქმ. XIX, 1-8**. [დას. მბ(42)]. **ინ. I, 29-34**. [დას. გ(3)].

8(21) იანვარი, პარასკევი. **მარხვა**.

დიდმოწამისა აბო **(პაბო) ტფილელისა (†786/790) (თბილისის მფარველია)**; ღირსთა: გიორგი ქოზიბელისა **(†625) (ჟამნიდან)**; დომნიკა კონსტანტინოპოლელი იღუმენიასი **(†V) (ჟამნებიდან)**; ღირსისა ემელიანე აღმსარებელისა, კვიზიკოელი ეპისკოპოსისა **(†815-ის შემდეგ) (ჟამნიდან)**. **ცისკარზე – წმ. აბონი: მთ. X, 16-22**. [დას. ლგ(36)] **(I-ქართულიდან)**.

ბნა(151)). მთ. X, 1, 5-8. (ქართულებიდან) ან: მთ. X, 1-8. (რუსულებიდან) [დას. ლდ(34)-შუა].

11(24) იანვარი, ორშაბათი.

სულთმოფენობიდან XXXII შეიდეულის დასაწყისი (რიგის საკითხავნი XXXI შეიდეულისა).

ღირსისა და ღმერთშემოსილისა თეოდოსი დიდისა, კვინობიარქისა (ზოგადცნოვრებულია თავისა), რომელმან აღაშენა ლავრაჲ უდაბნოთა იერუსალიმისათა და ნათობდა ყოველსა სოფელსა (†529) (ჟამნებიდან); თეოდოსისა, ტრაპიზუნტელი მიტროპოლიტისა (†XIV). ცისკარზე – წმ. თეოდოსი დიდისა: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)]. წირვანზე – რიგისა: ებრ. XI, 17-23, 27-31. [დას. ტკთ(329)]. მკ. IX, 42-X, 1. [დას. მბ(42)]. წმ. თეოდოსი დიდისა: 2 კორ. IV, 6-15. [დას. როვ(176)]. მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)].

შენიშვნა: ქართველთა მეფის, ერეკლე მეორის (†1798) მოსახსენებლად აღესრულება პანაშვიდი. (I-ქართულიდან)

12(25) იანვარი, სამშაბათი.

მოწამისა ტატიანასი და მის თანა რომში წამებულითა (†218/235) (ჟამნებიდან).

ღღესასწაული ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხატითა: „დაუჯღორომელისა“ და „რძისმარჯოვებელი“ (იმყოფებიან ათონის წმიდა მთაზე) (ათონურიდან).

წირვანზე – რიგისა: ებრ. XII, 25-26; XIII, 22-25. [დას. ტლგ(333)]. მკ. X, 2-12. [დას. მგ(43)].

13(26) იანვარი, ოთხშაბათი. მარზვა.

ნათლისღების დღესასწაულის წარგზავნა*.

მოწამეთა: ერმილესი და სტრატონიკესი, ბელ-
გრადელთა (†315) (ჟამნებიდან). წირვანზე – რიგისა:
იაკ. I, 118. [დას. ნ(50)]. მკ. X, 11-16. [დას. მდ(44)].

* წმ. ნინოს დღესასწაულის დიდი პატივით შესას-
რულებლად, ნათლისღების დღესასწაულის წარგზავნა
საქართველოს ეკლესიაში 14(27) იანვრიდან გადმოტ-
ანილია 13(26) იანვარს. იხ. საქართველოს ეკლესიის
კალენდარი 1972 წლისათვის, გვ. 15. (II-ქართულიდან)

14(27) იანვარი, ხუთშაბათი.

წმიდისა ღმრთისა ჩვენისა და

მოციქულთა სწოებისა ქალწულისა ნინოსი,
ქართველთა განმანათლებელისა (†IV).

ღირსმოწამეთა მამათა, სინას (38-თა) და რაითს
(33-თა ან 40-თა) სარკინოზთაგან მოწყვედილთა:
(ჟამნებიდან) ესაიასი, საბასი, მოსესი და მოწაფისა
მისისა მოსესი, იერემიასი, პავლესი (რათელთა იღუ-
მენი), ადამისა, სერგისა, დომნესი, პროკლესი, იპატე-
სა, ისააკისა, მაკარისა, მარკონისა, ბენიამინისა, ევსე-
ვისა, ელიასი, იოვანესი და სხვათა მათ თანა (†IV-V)
(რუსულიდან); მღდელთმთავრისა საბასი, სერბეთის
I მთავარეპისკოპოსისა, ათონის ქილანდარის მონას-
ტრის ქტიტორისა (†1237) (სერბულიდან).

წმ. ნინოსი – ცისკარზე: მთ. X, 1, 5-8. (ქარ-
თულებიდან); ან: მთ. X, 1-8. (რუსულიდან) [დას.
ლდ(34)-შუა]. წირვანზე: 1 კორ. IV, 9-16. [დას.
რლ(131)]. მთ. XXV, 1-13. [დას. რდ(104)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, მოციქულთა სწორთ ნინო, და პატივს-ვსცემით ჭირთა და შრომათა შენთა, რომელ დაშუებ და გუახანარენ ქრისტე“.

15(28) იანვარი, პარასკევი. მარტვი.

ლირსთა: ამაჲ პავლე განმორებულისა, თებულისა, როძელი უწინარეს ანტონისა განვიდა უდაბნოდ (†341) და იოანე გლახაკისა (კალიბიფისა) (†V) (ჟამნებიდან); წმიდისა დიდებულისა მოწამისა აბრიელ მეფისა* (†774) (II-ქართულიდან); წმიდათა: სალომე უჯჯარძელისა და პეროჟაფრა სიენიელისა (†IV). წირვანე – ზიგისა (ხუთშაბათისა): იაკ. I, 19-27. [დას. ნა(51)]. მკ. X, 17-27. [დას. მე(45)]; და პარასკევისა: იაკ. II, 1-13. [დას. ნბ(52)]. მკ. X, 23-32. [დას. მე(46)]. ღირსთა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]; ან: წმ. აბრიელ მეფისა: 2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)] და ლკ. XII, 2-12. [დას. მგ(63)]; ან: ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)] (მოწამისა).

* წმიდა არჩილ მეფის ხსენების დღე აღდგენილია
იოანე-ზოსიმეს კალენდრის მიხედვით, უწმიდესისა და
უნეტარესის ილია II-ის კურთხევით. (II-ქართულიდან)

16(29) იანვარი, შაბათი.

თაყვანისცემა პატრიოსანთა ჯაჭვით წმიდისა და ყოვლადქებულისა მოციქულისა პეტრესი, რომელთაგან განთავისუფლებულ იქნა საპყრობილეში ანგელოზისა მიერ (საქ. XII, 1-19) (I) (ყაშნებიდან); მოწამეთა: პეესიპესი, ელასიპესი, მესიპესი და ბეზიისა მათისა ნეონილასი და მათ თანა: ნეონისა, ტურგო-

* მოციქულ პეტრეს ჯაჭვითა სანელზე თბილისში აჩსებობს ეკლესია (აჭვალში, კლდოვანი გორაკის თავზე) (II-ქართულიდან).

დღესა ჰქონან ჟამნი თ(9), და ღამესა – ჟამნი იე(15).

17(30) იანვარი, სულთმოფენობიდან XXXII

კვირიაკე. ხმა VII.

ღირსისა და ღმერთშემოსილისა ანტონი დიდისა, მეგვიტელისა (†356) (ჟამნებიდან); კეთილმისა ჟურისა მეფისა თეოდოსი დიდისა (წარმომაგულობით იბერელი*; 346, ტრაპიზონი; †390/395) (ბერძნულ-იდან). ცისკაზზე – სახარება X: ან. XXI, 1-14. [დას. ფ(66)]. წირვაზე – რიგისა: 1 ტიმ. I, 15-17. [დას. სპ(280)-შუა]. ლკ. XVIII, 35-43. [დას. ფ(93)]. წმ. ანტონი დიდისა: ებრ. XIII, 17-21. [დას. ტლე(335)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

* **ῤῥαβδω:** ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ. Μεγας Θεοδοσιος Α, αγιος αυτοκρατορας Βυζαντιου απο Τραπεζουντα αλλοιωσ Ιβηρια του Ποντου.

18(31) օճյաճո, ԼԵՊՅԱԾԵԾ.

სულთმოფენობიდან XXXIII შეიდეულის
დასაწყისი (ზიგის საკითხავნი XXXII შეიდეულისა).
ათანასე (I) დიდისა (†373), კირილესი (I) (†444)

(**ჟამნებიდან**) და **ალექსანდრესი (I) (†326)** (**სეინ-აქსარიდან**), **ალექსანდრიელ პატრიარქთა**; კეთილმსახურისა თამარისა, დიდისა მეფისა ყოვლისა საქართველოდსა (**ბაგრატონი; მიცვალება, †1213**); ღირსისა **ალექსი მღვდელმთნაზონისა**, **სენაკელი ილუმენისა (შუშანია, †1923)** (**ჟამნიდან**); ღირსისა **ეფრემ მცირისა**, **ფილოსთფოსისა** და **მთარგმნელისა (კარიჭისძე, †1101)**.

ცისკარზე – წმ. თამარისა: **ინ. X, 9-16.** [დას. ლვ(36)].
წირვანზე – რიფისა: **იაკ. II, 14-26.** [დას. ნგ(53)]. **მკ. X, 46-52.** [დას. მკ(48)]. წმ. თამარისა: **ბოძ. XIII, 1-10.** [დას. რიფ(111)]. **ინ. X, 1-9.** [დას. ლვ(35)-შუა]; ან: მღღელთმთაფართა: **ეპრ. XIII, 7-16.** [დას. ტლდ(334)].
მთ. V, 14-19. [დას. ია(11)]; ან: ღირსთა: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **და: მთ. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)] (II-ქართულიდან).

19 იანვარი (1 თებერვალი), სამუხატო.

ლიბსისა ანტონ მესევეტისა, მარტყოფელისა (მარტომყოფელისა), საკვირველთმოქმედისა (13-ას-ურელ მამათაგანი; †VI) (ჟამნიდან); ლიბსისა მაკარი დიდისა, მეგვიპტელისა (†390/391) (ჟამნიდან); მარკონ ეფესელი მიტროპოლიტისა (†23.06.1444) (ბერძნული ჟამნიდან); ლიბსისა მაკარი ალექსანდრიელისა (†394-395); და გრიგოლ დმრთისმეტყველისა (აღმთაყვანება წმიდათა ნეშტთა); და გახსენება ნიკეაში აღსრულებულისა უდიდესისა სასწაულისა, როდესაც ბასილი დიდმა ლოცვით გააღო კათოლიკე ეკლესიის საკათედრო ტაძრის საფანჯებოდ დახშულ

თეგერავლი

ოთხშაბათი	7	14	21	28
სამშაბათი	1	8	15	22
ორშაბათი	2	9	16	23
წამშაბათი	3	10	17	24
პარასკევი	4	11	18	25
შაბათი	5	12	19	26
კვირთა	6	13	20	27

ლი კარები და გადასცა (დაუბრუნა) აზიონელთა მიერ მიტაცებული ეკლესია მართლმადიდებლებს (ბერძნულიდან).

ცისკარზე – ღიბსთა: ლკ. VI, 17-23. [ღას. კდ(24)].
წირვანზე – ბივისა: იაკ. III, 1-10. [ღას. ნდ(54)]. მკ. XI, 11-23. [ღას. ნ(50)]; და თონშაბათისა (ბუსულოდან): იაკ. III, 11-IV, 6. [ღას. ნე(55)]. მკ. XI, 23-26. [ღას. ნა(51)]. ღიბსთა: გაღ. V, 22-VI, 2. [ღას. სიგ(213)]. მთ. XI, 27-30. [ღას. მგ(43)].

20 იანვარი (2 თებერვალი), ოთხშაბათი. მარხვა. ღირსისა და ღმერთშემოსილისა ეფთვიმე დიდისა (†473) (ჟამნებიდან); ღირსისა ექვთიმე აღმსარებელისა (კერესელიძე, †1944) (ჟამნიდან); კეთილშესა-

უზრისა მეფისა თეოდოსი დიდისა (იბერიელი; 346, ტრაპიზონი; †390/395) (სვინაქსარიდან).

ცისკარზე – წმ. ეფთვიმესი: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]. ზივისა (II-ქართულიდან): იაკ. III, 11-IV, 6. [დას. ნე(55)]. მკ. XI, 23-26. [დას. ნა(51)]. წირვანზე – წმ. ეფთვიმესი: ებრ. XIII, 17-21. [დას. ტლე(335)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)]. წმ. ექვთიმესი: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XII, 8-12. [დას. ძდ(64)] (აღმსარებელისა: II-ქართულიდან)

21 იანვარი (3 თებერვალი), ხუთშაბათი.

ლიბსისა მაქსიმე აღმსარებელისა (†662) (ჟამენ-
ბიდან) და მოწაფეთა მისთა აღმსარებელთა: ანას-
ტასი ბერისა, კონსტანტინოპოლელისა (†662) და
ანასტასი აპოკრიისარისა (†666) (ქსაქროველოში
– ენციკლოპედიდან); წმიდისა კათოლიკოს-პატრი-
არქისა კალისტრატესი (ცინცადე, †1952); მოწამი-
სა ნეოფიტესი, რომელი იყო ნიკია ქალაქით ბით-
ვინიისადთ (†284-305) (ჟამენბიდან); წმიდისა და
დიდებულისა მოწამისა ევგენი ტრაპიზონელისად
(წარმომაველობით ღაზი) და მის თანა: უაღვრისა
და კანდიდოზსი და აკულაზსი (†284-305) (ჟამენბიდან);
ლიბსისა მაქსიმე ბერძენისა, ათონელისა* (†1556)
(ბერძნულიდან); ვატოპედის მონასტრის ღმრთისმშ-
ობლის ხატთა: **ქტიტიკისა** (IV) და „**ნუმუმონის-
მცემელისა**“ (807) (ათონურიდან).

ზიგისა: იაკ. IV, 7V, 9. [ღას. ნე(56)]. მკ. XI, 27-33. [ღას. ნბ(52)]. ღირსისა მაქსიმე აღმსარებელისა და მოწამისა ნეოფიტესი: ებრ. XI, 33-XII, 2. [ღას.

22 იანვარი (4 თებერვალი), პარასკევი. მარხვა.

ბიბლია: 1 პეტ. I, 1-2, 10-12; II, 6-10. [დას. ნმ(58)].

23 იანვარი (5 თებერვალი), შაბათი.

მღდელმოწამისა კლიმენტისა (კლიმისა), ანკვირ-
ლი ეპისკოპოსისა და მოწამისა აგათანგელოზისა
(†312) (ჟამნებიდან).

წმ. კლიმენტისა: ებრ. XIII, 7-16. [დას. ტლდ(334)].
 ან. X, 9-16. [დას. ლვ(36)]. ზივისა: 1 თეს. V, 14-23.
 [დას. სოგ(273)]. ღკ. XVII, 3-10. [დას. ჰდ(84)].

24 იანვარი (6 თებერვალი), სულთმოფენობიდან
XXXIII კვირიაკი. ზმკ VIII.

მდგელთაჲთაჲრისა მეღქსედეკისა (I), სრულიად

საქართველოშია პირველისა კათალიკოს-პატრიარქისა, სვეტიცხოვლის განმასახლებელისა (†1033; ხსენება, ასევე, 1.X-ს); ღირსისა ქსენი (ეგსებია) დედოფალიკონისა, რომაელისა (†V) (ჟამნებიდან); ნეტარისა ქსენია პეტერბურგელისა (†XIX); და რუსეთის ეკლესიის ახალმოწამეთა და აღმსარებელთა (გარდამავალია) (რუსულიდან). ცისკარზე – სახარება: XI: **ინ. XXI, 15-25.** [დას. მხ(67)]. წიგნზე – რიგისა: **1 ტიმ. IV, 9-15.** [დას. სპე(285)-შუა]. **ლკ. XIX, 1-10.** [დას. ჟდ(94)] (XXXII კვირიაკისა; მოციქულ ზაქეს შესახებ). წმ. მელქისედეკისა: **ებრ. VII, 26-VIII, 2.** [დას. ტიშ(318)]. **ინ. X, 9-16.** [დას. ლვ(36)].

25 იანვარი (7 თებერვალი), ორშაბათი.

სულთმოფენობიდან XXXIV შვიდეულის დასაწყისი (რიგის საკითხავნი XXXIII შვიდეულისა).

გრიგოლ ღმრთისმეტყველისა, კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა, ნაზიანზელისა (საფარაუდოდ, წარმომავლობით ქართველი, †389/390) (ჟამნებიდან); მღვდელთმთავრისა გაბრიელისა, იმერეთის ეპისკოპოსისა (ქიქოძე, †1896) (ჟამნიდან); მღვდელმოწამისა ვლადიმერისა, კიეველი მიტროპოლიტისა (ბოგოფილინსკი; საქართველოს ეკლესიის ეგზარქოსი; †1918) (III-ქართულიდან). ცისკარზე – წმ. გრიგოლისა: **ინ. X, 1-9.** [დას. ლვ(35)-შუა]. წიგნზე – რიგისა: **1 პეტ. II, 21-III, 9.** [დას. ნო(59)]. **მკ. XII, 13-17.** [დას. ნდ(54)]. წმ. გრიგოლისა: **ებრ. VII, 26-VIII, 2.** [დას. ტიშ(318)] (ბერძნულიდან), ან: **1 კორ. XII, 7-11.** [დას. რნა(151)] (რუსულიდან). **ინ. X, 9-16.** [დას. ლვ(36)].

26 იანვარი (8 თებერვალი), სამუხატო.

კეთილშესაზღვრისა დიდისა მეფისა ყოვლისა საქართველოდსა დაფით აღმაშენებელისა (ბაგრატონი; †1125) (ჟამნიდან); ღირსთა: ქსენოფონტესი, მეუღლისა მისისა მარიაშისა და ძეთა მათთა აზკადისა და იოანესი, კონსტანტინოპოლელთა (†V-VI) (ჟამნიდან). ცისკარზე – წმ. დავითისა: ინ. X, 9-16. [დას. ლვ(36)]. წირვანზე – ბიფისა: 1 პეტ. III, 10-22. [დას. 2(60)]. მკ. XII, 18-27. [დას. ნე(55)]. წმ. დავითისა: ზომ. XIII, 1-10. [დას. ბიფ(111)]. ინ. X, 1-9. [დას. ლვ(35)-შუა].

27 იანვარი (9 თებერვალი), ოთხშაბათი. მარნეა.

იოანე თქრთაბრისა, კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა (აღმთოუმა პატრიოსანთა ნაწილთა კომანიდან კონსტანტინოპოლს, 438) (ჟამნებიდან); ანაღმოწამისა დიმიტრი ღაზისა, ცხუმელისა (სოხუმელისა), კონსტანტინოპოლელისა (†1784/1785) („საქართველოს ეკლესიის წმიდათა ცხოვრებანი“-დან).

ცასკარზე – წმ. იოანესი: **ან. X, 1-9.** [დას. ლვ(35)-
შუა]. წირვაზე – ზიგისა: **1 პეტ. IV, 1-11.** [დას. ძა(61)].
პკ. XII, 28-37. [დას. ნვ(56)]. წმ. იოანესი: **ეპრ. VII,**
26-VIII, 2. [დას. ტიჭ(318)]. **ან. X, 9-16.** [დას. ლვ(36)].

28 იანვარი (10 თებერვალი), ხუთშაბათი.

ლიბისა ეფრემ ასურისა, ედესელისა (†373-379)
(ჟამნებოდაწ). რიგისა: 1 ჰეც. IV, 12-V, 5. [დას. მბ(62)].
მკ. XII, 38-44. [დას. ნზ(57)]. ლიბისა: გალ. V, 22-VI,
2. [დას. სიგ(213)]. მთ. XI, 27-30. [დას. მკ(43)].

29 იანვარი (11 თებერვალი), პარასკევი. მარნეა.

მღელეპოწამისა ეგნატე ღმერთმეპოსილისა (აღ-
მთაყვანება წმიდათა ნაწილთა ზომიდან ანტიოქიას,
108 წელს; †107) (ჟამნებიდან); მოწამისა მეფისა
ამოტ დიდისა, კურაპალატისა (†829);

ჯუარისად, რომელი ექვენა ზეცით კონსტანტინე
მეფესა დანობსა ზედა (312 წელს) (IV-ქართულიდან).

ზიგისა (პარასკევისა): 2 პეტ. I, 1-10. [დას. ძღ(64)].
 პეტ. XIII, 1-8. [დას. ნწ(58)]; და შაბათისა: 2 ტიმ. II,
 11-19. [დას. სჟგ(293)]. ლკ. XVIII, 2-8. [დას. პწ(88)].
 წმ. ეგნატეის: ებრ. IV, 14-V, 6. [დას. ტი(311)]. პეტ. IX,
 33-41. [დას. მს(41)]; ან: წმ. აშოტისა: 2 ტიმ. II, 1-10.
 [დას. სჟბ(292)] და: ლკ. XII, 2-12. [დას. ძგ(63)]; ან:
 ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)] (II-ქართულიდან).

30 იანვარი (12 თებერვალი), შაბათი.

კრება მსოფლიო მოძღვართა და დიდთა მღელღათმთაგართა: ბასილი დიდისა, გრიგოლი დმრთისმეტყველისა და იოანე თქროპირისა (მათი ერთობლივი ხსენება დაწესდა XI საუკუნის დასასრულს) (ჟამნებიდან); ხსენება მღელღიმოწამისა იპოლიტესი, რომის პაპისა (ჟამნიდან) და მის თანა მოწამეთა: კენსორინესი, საბინესი, ქრისია ქალწულისა და სხვათა 20-თა (†III); და ღირსისა ზენონისა, წმიდა ბასილი დიდის მოწაფისა (†V) (რუსულიდან).

მღელღამთაგანთა: ცისკარზე – **იბ. X, 9-16.** [დას. ლე(36)]. წიგნაზე: **ეპრ. XIII, 716.** [დას. ტლდ(334)]. **მო. V, 14-19.** [დას. ია(11)].

უძღვები შვილის შვიდეული (2022 წელს: 1(14) თე-

ბერეფალი-7(20) თებერვალი| ოთხშაბათსაც და პარ-
ასკეესაც ხსნილია ყოვლითურთ ყოველთვის.

დღესა ჰქონას ჟამნი ი(10), და ღამესა – ჟამნი იდ(14)
2(15) თებერვალი, სამშაბათი.

მიგებებად (მიქუშაძე) უფლისა ღმრთისა და
მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი.

ლემპობა.

ცისკარზე: **ლკ. II, 25-32.** [დას. 3(8)]. წიგნზე: **ებრ. VII, 7-17.** [დას. ტიფ(316)]. **ლკ. II, 22-40.** [დას. 3(7)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ცხოვრებისმოძვე-
მელო ქრისტე, და პატივს-ესცემით ყოვლადწმიდასა
მშობელსა შენსა, რამეთუ წესისაებრ შჯულისა,
ტაძრად უფლისა მიგიყუანა შენ“.

„ღირს აზრს...“ — **ის ნაცვლად:** „ღმრთისმშობელო ქალწულო, სასთებაო ქრისტეანეთათ, დაგკუფარე, დაგკაცე და გუაგებოვნენ, რამეთუ შენ ზედა დაგკცხასთებაჲ“. „წერილთა მიერ შჯულისათა მოგუესწავა ჩუენ მორწმუნეთა, ვითარმედ ყოველი წული, პირველ სამოღსა განმდებელი, წმიდა უფლისა იწოდოს; აჰა, დღეს ვიხილეთ ჩუენ პირმშოჲ ზეცით და ქუეყანით, და სარწმუნოებით ვადიდებთ“ **(წარგზავნის — 8(21) თებერვალი — ჩათვლით).**

კონდაკი მიგებებისად

(წმ. გიორგი მთაწმიდელის თქუნიდან)

რომელმან სამოღ ქალწულებში განსწმიდე შობი-
თა შენითა და ველნი სჰმეონისნი აკურთხენ, ვითარ-
ცა გჰუენოდა, უსწრვე აწცა და მაცხოვნენ ჩუენ,
ქრისტე ღმერთო, და დაამშუდე ბრძოლათა შინა

3(16) თებერვალი, ოთხშაბათი. **ხსნილია ყოვლითურთ.**
მიგებების შემდგომი დღესასწაული – 9(22) თე
ბერვლამდე. ხსენება მართალთა: სვიმეონ ღმრთის-
 მიმქუშელისა და ანნა წინასწარმეტყველისა (**†I**)
(ჟამნებიდან); მოციქულთა სწორისა ნიკოლოზისა,
 იაპონელი მთაფარებისკობისისა (**†1912**) (**რუსული-**
დან). ზიგისა: **2 ჰეტ. III, 1-18.** [დას. 23(68)]. **მკ. XIII,**
24-31. [დას. 24(61)]. მართალთა: **ებრ. IX, 11-14.** [დას.
 ტკა(321)-შუა]. **ლკ. II, 25-38.** [დას. 3(8)].

ლირსისა ევაგრესი, ციხედიდის მთაგარყოფილი-
სა, ღირსი შიო მღვიმელის თანამოღვაწისა (†VI);
ღირსისა ისიდორე პელუსიელისა (360; †436-440)
(ჟამნებიდან). რიგისა: 1 ან. I, 8-II, 6. [დას. დთ(69)].
მკ. XIII, 31-XIV, 2. [დას. დბ(62)]. ღირსისა: გალ. V,
22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: მთ. XI, 27-30. [დას.
მგ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

5(18) თეპერვალი, პარასკევი. **ხსნილია ყოვლითურთ.**
ქალწულმოწამისა აგათია (**აღათია**) სიცილიელისა,
კატანელისა (**†251**) (**ყაძნებიდან**); პოლიევქტო ახლი-
სა, კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა (**†970**; **მის**
დრთს დააბრსდა, დედით ქართველი, ღირსი ათანასე
ათონელის „დიდი ლავრა“) (**ბერძნულიდან**). **ზიგისა:**
1 ინ. II, 717. [დას. თ(70)]. მკ. XIV, 3-9. [დას. ძგ(63)].

6(19) თებერვალი, შაბათი.

ღირსისა არსენ იყალთოელისა (ვაჩეხ ძე, **†1127**); ღირსისა ვუკოლესი (ბუკოლესი), სმიზნელი ეპისკოპოსისა (**†100-105**) (ჟამნებიდან).

წირვაზე – ღირსისა არსენისა: **გაღ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)] და: **მთ. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)]. რიგისა: **2 ტიმ. III, 1-9.** [დას. სჟე(295)]. **ლკ. XX, 45-XXI, 4.** [დას. რგ(103)].

7(20) თებერვალი, უძღვები შვილის კვირიაკე. ხმა II.

კეთილმსახურისა იმერთა მეფისა სოლომონისა (II), სამშობლოსათვის თავდადებულისა (**†1815**) (ჟამნიდან); ღირსისა პართენისა, ღამფსაკიელი ეპისკოპოსისა (**†IV**); და ღირსისა ლუკა ელადელისა (**†946/953**) (ჟამნებიდან); ღირსთა: იოანესი (მაისურაძე, **†1957**) და გიორგი-იოანესი (მხეიძე, **†1962**), აღმსარებელთა, ბეთანიელთა (აღმოყვანება, **2014 წელს**). ცისკარზე – სახარება II: **მკ. XVI, 1-8.** [დას. თ(70)]. წირვაზე – უძღვები შვილის კვირიაკისა: **1 კორ. VI, 12-20.** [დას. რლე(135)]. **ლკ. XV, 11-32.** [დას. თთ(79)].

დიდმარხვისათვის მზადების II,

ხორციელის შვიდეულის დასაწყისი.

8(21) თებერვალი, ხორციელის ორშაბათი.

დიდმოწამისა თეოდორე სტრატოლატისა, ჰერაკლიელისა (**†IV**); და წინასწარმეტყველისა ზაქარია „ნამგლისმნიღველისა“ (12-თაგანი; **†620/520 წელს ქრისტეს შობამდე**) (ჟამნებიდან); საბასი (II), სერბე-

ლი მთავარეპისკოპოსისა (†1268-1269) (სერბული-დან). რიგისა: 1 ან. II, 18-III, 10. [დას. თა(71)]. მკ. XI, 1-11. [დას. მო(49)]. დიდმოწამისა თეოდორესი: 2 ტომ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)]. მო. X, 16-22. [დას. ლგ(36)].

9(22) თებერვალი, ხორციელის სამშაბათი.

წარგზავნა უფლის მიგებების დღესასწაულისა.

მოწამისა ნიკიფორესი, ასურეთის ანტიოქიელი-სა (†253-268) (ჟამნებიდან); ღირსისა გაბრიელისა, აღმსარებელისა და საღოსისა (აღმოყვანება, 2014 წ.); მღვდელმოწამისა პეტრე დამასკელისა (†775); მღვდელმოწამისა აგათანგელოზისა, დამასკელი კათალიკოზისა (†233-247). რიგისა: 1 ან. III, 10-20. [დას. თბ(72)]. მკ. XIV, 10-42. [დას. ღდ(64)].

10(23) თებერვალი, ხორციელის თთშაბათი. მარნვა.

ღირსისა იოანე ჭიმჭიმელისა, ფილოსოფოსისა (†XIII); მღვდელმოწამისა ხარალამპი საკვირველთმოქმედისა, მაგნესიელი ეპისკოპოსისა (ჟამნებიდან), და მისთანა მოწამეთა: პორფირისა, ბაპტისა (დაფუტისა) და სამთა დედათა (†198/202) (ბერძნულიდან).

წირვანე – რიგისა: 1 ან. III, 21-IV, 6. [დას. თგ(73)]. მკ. XIV, 43-XV, 1. [დას. ღე(65)]. ღირსისა იოანესი: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: მო. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

11(24) თებერვალი, ხორციელის ხუთშაბათი.

ღირსისა ნინოსი, სამთავროს წმიდა ნინოს დედათა მონასტრის განმასხლებელისა (ამილახვარი, 1784,

†1839); მღვდელმოწამისა ვლასისა, სებასტიელი ეპისკოპოსისა (ჟამნებიდან) და მის თანა წამებულთა 2-თა ყრმათა და 7-თა დედათა (†315-316) (ბერძნულიდან); მართლისა თეოდორასი, საბერძნეთის დედოფლისა, წმიდათა ხატთა თაყვანისცემის აღმდგენელისა, რომელმაც განამყარა მართლმადიდებლობა (815; †867) (ბერძნული ჟამნიდან). პოვნად პატიოსანთა ნაწილთაჲ (კორცთა) წინაღწარმეუცუელისა ზაქარიასი, იოანე ნათლისმცემელისა მამისათაჲ (451 წელს) (ბერძნულიდან). რიგისა: 1 ონ. IV, 20-V, 21. [დას. ოდ(74)]. მკ. XV, 145. [დას. ფ(66)]. ღირსისა ნინოსი: გალ. III, 23-29. [დას. სმ(208)] და: მო. XXV, 1-13. [დას. რდ(104)]; ან: ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)].

12(25) თებერვალი, ხორციელის პარასკევი. მარხვა.
კრება 03მკ00ს ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხატისა. ხსენება ღირსისა პროხოროსი, იერუსალიმის ქართველთა ჯგერის მონასტრის განმასწლებელისა (შავთელი, †1066), მღვდელმოწამისა ლუკა იერუსალიმელისა, ილუმენისა (მუხაის ძე, აბაშიძე, †1273-1277), ღირსმოწამისა ნიკოლოზისა (დვალი, †1314) – იერუსალიმის ქართველთა ჯგერის მონასტერში მაჰმადიანთაგან წამებულისა, და იერუსალიმის ქართველთა მონასტრებში ცხოვრებულთა ყოველთა ქართველთა მოწამეთა და ღირსთა მამათა (†IV-XVIII); მელეტისა, დიდისა ანტიოქიისა პატრიარქისა (†381) (ჟამნებიდან); ღირსისა მარიამისა (მარინისა) და მამისა მისისა ევგენისა (†VI); მღვდელთმთაფრისა ანტონისა, კონსტანტინეპოლ-

მოციქულთა სწორისა კირილესი, სლოვენთა მოძღვრისა (†869) (ზუსტულიდან); მღვდელთმთავრისა სოლომონისა, იერუსალიმის პატრიარქისა (†IX).

ცისკარზე – სახარება III: მკ. XVI, 9-20. [დას. თა(71)].
წირვანზე – ხორციელის კვირიაკისა: 1 კობ. VIII, 8-IX,
2. [დას. ზმ(140)]. მთ. XXV, 31-46. [დას. ზვ(106)].

სოფტთა აკრება (სოფტით დაუბრუნება) – ამიერიდან აღდგომამდე სოფტი აღარ იჭმევა.

დიდმაზნისათვის მზადების III,
ყველიერის შვიდეულის დასაწყისი.

15(28) თებერვალი, ყველიერის თრშახათი.

მოციქულისა 70-თავგანისა, მღელმოწამისა ონი-
სიმესი, მოწაფისა წმიდისა პავლე მოციქულისად,
რომელი მონად იყო ფილიპონისი (ფილიპ. I, 16) (†I-
II) (ჟამნებიდან); ღირსთა პაფნუტისა და ასულისა
მისისა ევფროსინესი (†V). ზიგისა: 3 ინ. I, 1-15. [დას.
ოვ(76)]. ლკ. XIX, 29-40; XXII, 7-39. [დას. ჟვ(96)].

ყველიერის მსგეფსი (შეიდუელი) [2022 წელს: 15(28) თებერვალი – 21 თებერვალი (6 მარტი)] სსი-ლია ყოვლითურთ, გარდა სორცისა, ყოველთვის.

16 თებერვალი (1 მარტი), ყველიერის სამუხაბათი.

მოწამეთა: ჰამფილე ხუცისა (†307-309) (ჟამნე-
ბიდან); ღირსისა მარუთასი, მესობოტამიელი ეპის-
კოპოსისა (†422; საფარაუდოდ, თბილისელი – ბერ-
ძნულიდან). წირვანე – რიგისა: იუდ. I, 1-10. [დას.
თზ(77)]. ლკ. XXII, 39-42, 45-XXIII, 1. [დას. რთ(109)].

მსგებრი

ორშაბათი		7	14	21	28
სამშაბათი	1	8	15	22	29
ოთხშაბათი	2	9	16	23	30
ხუთშაბათი	3	10	17	24	31
პარასკევი	4	11	18	25	
შაბათი	5	12	19	26	
კვირთა	6	13	20	27	

17 თებერვალი (2 მარტი), ყველიერის ოთხშაბათი.
დიდმოწამისა თეოდორე ტირონისა (†IV)
(ჟამნებიდან); მდღელმოწამისა თეოდორე აჭარელი-
სა, მდღელმონაზონისა, ოსმალოთაგან წამებულისა
(†XIX) (ჟამნიდან). წირვა არ აღევლინება. VI ჟამზე:
იოველ. II, 12-26. მწუხრზე: იოველ. III, 12-21.

ყველიერის ოთხშაბათის მწუხრზე
იწყება ღიზის ეფრემ ასურის ლოცვის წაკითხვა.

დღესა ჰქონას ჟამნი ია(11), და ღამესა ჟამნი იგ(13).
18 თებერვალი (3 მარტი), ყველიერის ხუთშაბათი.
სამოქალაქო უქმე (11-ქართულიდან).

ღირსისა შიო დიდისა, მღვამელისა, საკვირველთ-
მოქმედისა (†VI) (შიოთბა) (გარდამავალია; ჟამნი-
დან); მღვდელთმთავრისა ნიკოლოზისა, ყოვლისა
საქართველოდსა კათალიკოს-პატრიარქისა (ბაგრატ-
იონი, †1591); ლეონ (ლეონტ) (I) დიდისა, რომის
პაპისა, ღმრთისმეტყველისა (†461) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – წმ. შიოსი: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)].
წირვანზე – რიგისა: იუდ. I, 11-25. [დას. თჳ(78)]. ლკ.
XXIII, 1-34, 44-56. [დას. რი(110)]. წმ. შიოსი: გალ. V,
22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

19 თებერვალი (4 მარტი), ყველიერის პარასკევი.

მოციქულისა 70-თავანისა არქიპოდისი, მოწაფისა
წმიდისა პავლე მოციქულისაჲ (ფილიპ. I, 2) (†I)
(ჟამნებიდან); პირველი საუკუნის ღაზთა პირველ-
მოწამეთა: მაქსიმესი, თეოდოტისი, ევსუქისი და ასკ-
ლიპიდოსი* (†41) (ბერძნულიდან და II-ქართული-
დან). წირვა არ აღევლინება. VI ჟამზე: ზაქ. VIII,
7-17. მწუხრზე: ზაქ. VIII, 19-23.

* წყარო: ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΟΥ
ΠΟΝΤΟΥ. ΙΕΡΟΝ ΓΥΝ. ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΝ "ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ"
ΚΟΖΑΝΗΣ ΑΘΗΝΑΙ 1983, ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ. ΜΑΡΤΥ-
ΡΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΟΥ ΜΕΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΑΙΩΝΟΣ, ΜΑΞΙΜΟΣ,
ΘΕΟΔΟΤΟΣ, ΗΣΥΧΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΔΟΤΗ, ΑΠΟ ΜΙΓΓΡΕΛΙΑ,
ΑΛΛΟΙΩΣ ΚΟΛΧΙΔΑ Η ΛΑΖΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΥΚΑΣΟΥ.

20 თებერვალი (5 მარტი), ყველიერის შაბათი.

მოღუპაწებით განბრწყინებულთა ყოველთა ღი-
ბსთა და ღმერთშემოსილთა მამათა ჩუენთასა

მწუხრზე: დაბად. I, 14-23. იგავ. I, 20-33.

პირველად (IV) და მეორედ (452) პოვნა პატი-
ოსნისა თავისა წმიდისა დიდებულისა წინასწარმე-
ტყველისა, წინამორბედისა და ნათლისმცემელისა
იოანესი* (რომლისა პატიოსანი თავი იპოა ნებიოთა
და გამოჩინებითა წინამორბედისაჲთა ორთა ვიეთმე
მონაზონთა მიერ) (ჟამნებიდან).

ლიტურგია პირველშეწირულისა. VI ჟამზე: ეს.
II, 3-11. მწუხრზე: დაბად. I, 24-II, 3. იგაგ. II, 1-22.

* იოანე ნათლისმცემლის დღესასწაულის განგება აღესრულება შაბათს: **27 თებერვალს** (12 მარტს).

ტაბასი კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა, რომელმან პატიოსანთა ხატთა თაყვანისცემა იქად-
აგა (+806) (ჟამნებიდან). VI ჟამზე: ეს. II, 11-21.

მწუხრზე: დაბად. II, 4-19. იგავ. III, 1-18.

მღდელთმთავრისა პორფირისა, ღაზელი მთავარ-
ეპისკოპოსისა (+420/450) (ჟამნებიდან).

VI ჟამზე: ეხ. III, 1-14. მწუხრზე: დაბად. II, 20-III, 20. იგავ. III, 19-34. იოანე ნათლისმცემელისა: 1)

ეს. XL, 1-3, 9; XLI, 17-18; XLV, 8; XLVIII, 20-21; LIV, 1; 2) მალაქ. III, 1-3, 5-7, 12, 17-18; IV, 4-6;

3) სიბზძ. IV, 7, 16-17, 19-20; V, 1-7.

ამბიონის ლოცვის შემდეგ აღესრულება დიდ-
მოწამე თეოდორე ტირონის სავედრებელი კანონი
და წანდილის კურთხევა.

27 თებერვალი (12 მარტი), დიდმარხვის I შაბათი.

პირველად (IV) და მეორედ (452) პოვნა პატრი-
ონისა თავისა წმიდისა დიდებულისა წინასწარმე-
ტყველისა, წინამორბედისა და ნათლისმცემლისა
იოანესი [დღესასწაული გადმოღის 24 თებერვალი-
დან]; ხსენება სასწაულისა ქმნილისა დიდმოწამისა
თეოდორე ტირონისა (†IV) მიერ, რომელსა ვყოფთ
წანდილით მოხსენებასა (თევდორობა; გარდამავალია;
ჟამნებიდან); ღირსისა პროკოპი (პროკოფი) აღმსარე-
ბელისა, დეკაპოლეელისა (ათქალაქელისა) (†VIII)
(ჟამნებიდან); ახალმოწამისა ილია ტრაპეზუნდელისა
(†1749) (ბერძნულიდან); მაკარისა, იერუსალიმელი
პატრიარქისა, რომელმან აღამაღლა უფლის ცხოვ-
ელსმყოფელი ჯვარი (†333-335) (რუსულიდან).

წირვა წმ. იოანე ოქროპირისა. ცისკარზე – ნათ-
ლისმცემლისა: ლკ. VII, 17-30 [დას. ლა(31)]. წირ-
ვაზე – დიდმარხვის I შაბათისა: ებრ. I, 1-12. [დას.
ტგ(303)]. მკ. II, 23-III, 5. [დას. ი(10)]. დიდმოწამისა:
2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)]. ან. XV, 17-XVI, 2.
[დას. ნბ(52)]. ნათლისმცემლისა: 2 კორ. IV, 6-15.
[დას. როვ(176)]. მთ. XI, 2-15. [დას. მ(40)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ნათლისმცემლო

28 თებერვალი (13 მარტი), დიდმარხვის I, წმიდათა და პატროსანთა ხატთა თაყვანისცემის კვირიკე. ხმა V. კრება (ზეიმი) მართლმადიდებლობისა (გარდამავალია; ჟამნებიდან).

წიგნა წმ. ბასილი დიდისა. ცისკარზე – სახარება
V: ლკ. XXIV, 12-35. [დას. რიგ(113)]. წიგნაზე – ღიდ-
მარნვის I კვირიადკისა: ებრ. XI, 24-26, 32-XII, 2.
[დას. ზკთ(329)-შ-ჟს. ან. I, 43-51. [დას. ე(5)].

თეზისი მადბისა:

დიდმაზხვის II შვიდეულის დასაწყისი.

1(14) პარტი, ორშაბათი. დიდმარხვა.
ღირსმოწამისა ევდოკიასი (ევდუკიადსი), ზომელი

იყო სამარტელი პირველად და მეორე მოიქცა და იქმნა ქრისტესანე და იწამა ქრისტესთჳს, ჰელიოთა-
ლელისა, ილუმენიასი (†160-170) (ჟამნებიდან).

VI ჟამზე: ეს. IV, 2-V, 7.

მწუხრზე: დაბად. III, 21-IV, 7. იგავ. III, 34-IV, 22.

2(15) მარტი, სამშაბათი. დიდმარხვა.

მღდელმოწამისა თეოდოტე აღმსარებელისა, კვი-
პროსის კვირინელი ეპისკოპოსისა (†326) (ჟამნიდან).

VI ჟამზე: ეს. V, 7-16.

მწუხრზე: დაბად. IV, 8-15. იგავ. V, 1-15.

3(16) მარტი, ოთხშაბათი. დიდმარხვა.

იოვანესი (ოქროპირ) (IV), ყოვლისა საქართველოდ-
სა კათოლიკოს-პატრიარქისა (†1001); მოწამეთა:
ეგტრობისი, კლენიკესი და ბასილისკოსი (კომანში
აღსრულებულისა), ამასიელთა (†IV) (ჟამნებიდან).

ლიტურგია პირველმეწირულისა. VI ჟამზე: ეს. V,
16-25. მწუხრზე: დაბად. IV, 16-26. იგავ. V, 15-VI, 3.

4(17) მარტი, ხუთშაბათი. დიდმარხვა.

ღირსისა გერასიმე (ჯერასიმე) იორდანისპირ-
ელისად (†475) (ჟამნებიდან). VI ჟამზე: ეს. VI, 1-12.

მწუხრზე: დაბად. V, 1-24. იგავ. VI, 3-20.

5(18) მარტი, პარასკევი. დიდმარხვა.

მოწამისა კონონ ისაფრიელისა (†I-II) (ჟამნიდან);
ღირსმოწამისა კონონ მებაღისა (მებოსტნისა), გაღი-
ლეის ნაზარეთელისა (†250) (ბერძნული ჟამნიდან);

ლიტურგია პირველშეწირულისა.

მწიგნობ. დაბად. V, 32-VI, 8. იგავ. VI, 20-VII, 1.

მიცვალებულთა სსენება.

წიზგა წმ. იოანე თქროპირისა. წიზგაზე – დიდ-
მარნეის II შაბათისა: ებრ. III, 12-16. [დას. ტთ(309)].
მკ. I, 35-44. [დას. ვ(6)]. მიცვალებულთა: 1 თეს. IV,
13-17. [დას. სო(270)]. ან. V, 24-30. [დას. ივ(16)].

მღდელთმთავრისა გრიგოლ პალამასი, თესალონიკელი მთავარეპისკოპოსისა, საკვირველთმოქმედისა (+14.11.1357/1359) (გარდამაგალით);

მღდელმოწამეთა სერსონელ (ქერსოვნელ)
ეპისკოპოსთა: ბასილისა (†309), ეფრემისა (†315),

ევგენისა (†311), კაპიტონისა (†325-ის შემდეგ),
ეთერისა (ესთერისა) (†324), აგათოდორესი (†311) და
ელპიდისა (†311) (ჟამნებიდან); წინაღწაზმეცუელ-
თა: მოსცისი და აპრონისი (ჟამნიდან).

კრება ყოველთა ღირსთა მამათა კიევი-პეჩერელ-
თა (გარდამეფალია; ბუსუელიდან).

წიგა წმ. ბასილი დიდისა. ცისკარზე – სახარება
VI: ლკ. XXIV, 36-53. [დას. რიდ(114)]. დიდმარხვის
II კვირიაკისა: ებრ. I, 10-II, 3. [დას. ტდ(304)]. მკ. II,
1-12. [დას. ზ(7)]. წმ. გრიგოლისი: ებრ. VII, 26-VIII, 2.
[დას. ტი(318)]. ინ. X, 9-16. [დას. ლვ(36)].

„ღირს არს...“-ის ნაცვლად: „შენდამი იხარებს, მი-
მადლებულო...“ (ინილეთ გვგ. 18-19).

დიდმარხვის III შეიდეულის დასაწყისი.

8(21) მარტი, ორშაბათი. დიდმარხვა.

ღირსისა თეოფილაქტე აღმსარებელისა, ნიკომი-
დიელი მიტროპოლიტისა (†842-845) (ჟამნებიდან).

VI ჟამზე: ეს. VIII, 13-IX, 7.

მწუხრზე: დაბად. VI, 9-22. იგავ. VIII, 1-21.

40-თა სებასტიელ მოწამეთა: 1) ეს. XLIII, 9-14.
2) სიბრძ. სოლ. III, 1-9. 3) სიბრძ. სოლ. V, 15-VI, 3.

9(22) მარტი, სამშაბათი. დიდმარხვა.

40-თა მოწამეთა, სებასტიას ტბასა შინა წამე-
ბულთა: კირიონისა, კანდიდესი, დომნესი, ევსუქი-
სა, ირაკლისა, სმარაგდესი, ევნოიკესი, უაღენტისა
(ვაღენტისა), ვივიანესი, კლავდისა, პრისკესი, თე-

ლიტურგია პირველშეწიარისა. ცისკარზე –
 ლკ. XXI, 12-19 [დას. რე(106)]. VI ჟამზე: ეს. IX, 9-X, 4.
 მწუხრზე: დაბად. VII, 1-5. იგაგ. VIII, 32-IX, 11.

40-თა სებასტიელ მოწამეთა სადიდებელი:

10(23) მარჯი, თთნშაბათი. დიდმარხვა.

ლიტურგია პირველშეწირულისა. VI ჟამზე: **ქს.**
X, 12-20. მწუხრზე: დაბად. VII, 6-9. იგავ. IX, 12-18.

11(24) მარჯი, ხუთშაბათი. დიდმარხვა.

მღელეთმთაფრისა სოფრონისა, იერუსალიმელი
პატრიარქისა (†638-644) (ყაჰნეზიდან) და მოძღვრისა
მისისა ნეჭარისა იოანე მოსხისა, „ლიმონარის“
ავტორისა (საეგარაუდოდ ქართველი; VI, დამასკო;
†619/634, ზომი) (ენციკლოპედიიდან).

VI შესაძგ: ეხ. XI, 10-XII, 2.

მწუხრზე: დაბად. VII, 11-VIII, 3. იგავ. X, 1-22.

12(25) მარტი, პარასკევი. დიდმაღზნა.

კეთილმოსახურისა მეფისა მოწამისა დემეტრე თავ-
დადებულისა (+1289); გრიგოლ (I) დიდისა, დიას-
თლონისა, რომის პაპისა (+604) (ბერძნული ჟამი-
დან); ღირსისა სვიმეონ ახლისა ღმრთისმეტყველისა
(+1021/1022) (ბერძნულიდან); ღირსისა თეოფანე
აღმსარებელისა, საკვირველთმოქმედისა, სიღრიანე-
ლი მამასახლისისა, რომელი იტანჯა წმიდათა ხატ-
თა თაყვანისცემისათვის (+818) (ჟამებიდან); მარ-
თლისა ფინიქისა (+1500 წელს ქრისტეს შობამდე).

საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის (1917 წელს) დღე (აღესრულებასამადლობელი პარაკლისი და პანაშვიდი ავტოკეფალიის აღმდგენელთა სულთა სათხად).

ლიტურგია პირველშეწირულისა.

VI ჟამზე: ე. XIII, 2-13.

მწიკნობე: დაბად. VIII, 4-21. იგავ. X, 31-XI, 12.

13(26) მაგტი, დიდმარხვის III უბათი.

მიცვალებულთა ხსენება.

წიგნა წმ. იოანე თქრობილისა. წიგნაზე – დიდ-
მარნეის III შაბათისა: ებრ. X, 32-38. [დას. ტკე(325)].
მკ. II, 14-17. [დას. ც(8)]. მიცვალებულთა: 1 თეს. IV,
13-17. [დას. სო(270)]. ინ. V, 24-30. [დას. ფე(16)].

ჯვარის თაყვანისცემისა. ზმს VII.

წმ. ბასილი დიდის წირვა. ცისკარზე – სხნარება VII: ონ. XX, 1-10. [დას. 46(63)]. ცისკარზე ჯვარის გამოხატულება და მისი თაყვანისცემა. წირვაზე – დიდ-მარხვის III კვირიაკის: ებრ. IV, 14-V, 6. [დას. 311)]. მკ. VIII, 34-IX, 1. [დას. 48(37)].

დიდძაზნვის IV,

ჯვარის თაყვანისცემის შვიდეულის დასაწყისი.

15(28) მარჯი, თრშახათი. დიდმარხვა.

მოწამისა აგაპი ღაზელისა და მის თანა 7-თა მოწამეთა: ორთა ალექსანდრეთა, ორთა დიონისეთა, გიბოლასი, რომილეჲსი (რომლოსი) და პლისიოდესი (პისილიოდესი, პაისისი) (+304/305) (ჟამნებიდან);

მღვდელმონაშისა ალექსანდრესი, სიდელო ხუცესისა (+270-275); მონაშისა ნიკანდრესი (+302); მოციქული-სა არისტობულისი, ბრიტანელი ეპისკოპოსისა (+1).

I ჟამზე შესრულდება ჯვარის თაყვანისცემა.

VI ჟამზე: ეს. XIV, 24-32.

მწუხრზე: დაბად. VIII, 21-IX, 7. ივანე. XI, 19-XII, 6.

16(29) მარტი, სამშაბათი. დიდმარხვა.

ამბროსი აღმსარებელისა, სრულიად საქართვე-
ლოს კათოლიკოს-პატრიარქისა (ხელაია, +1927)
(ჟამნიდან); ღირსთა: პიმენ სალოსისა, ლეკთა გან-
მანათლებელისა და ანტონი მესხისა, მეფეთა მამხ-
ილებელისა (+XIII); მონაშისა საბინე ეგვიპტელი-
სა (+287) (ჟამნიდან); მონაშისა პაპადსი, რომელი
იყო ქალაქ ლარანდოდთ, რომელ არს ლუკათონიისა
სამთავროსა (+305-311) (ჟამნიდან); მღვდელმონაშ-
ისა ალექსანდრესი, რომის პაპისა (+119); მონაშისა
იულიანე ანაზაბრელისა (+305-311); მღვდელმონაშე-
თა: ტროფიმესი და თალასისა, ლათინიკიელ ხუცეს-
თა (+300). VI ჟამზე: ეს. XXV, 1-9.

მწუხრზე: დაბად. IX, 8-17. ივანე. XII, 8-22

17(30) მარტი, ოთხშაბათი. განზოგება

(განანევრება) დიდმარხვისა (ჟამნიდან).

მღვდელმონაშისა გაბრიელ მცირისა, მწიგნობარ-
თუხუცისა, ლეკთაგან წამებულისა (+1802); ღირსი-
სა ალექსისი, კაცისა ღმრთისად, ძისა ევფემიანესი
პრომისად (+411) (ჟამნიდან); მღვდელთმთავრისა
პატრიკისა, არმანელი ეპისკოპოსისა, ირლანდიის

I ჟამზე შესრულება ჯვარის თაყვანისცემა.

VI ၅၈၆၇: ၂၆. XXVI, 21-XXVII, 9.

მწიგნობე: დაბად. IX, 18-X, 1. იგავ. XII, 23-XIII, 9.

18(31) მარტი, ხუთშაბათი. დიდმარხვა.

მღვდელთმთავრის კირილესი, იერუსალიმელი პატრიარქისა (+386) (ჟამნებიდან); მოწამეთა: ტროფიმე და ევკარბ ნიკომიდელთა (+300); ღირსისა ანინე ხუცესმონაზონისა, საკვირველთმოქმედისა.

VI **ქართული:** **გვ. XXVIII, 14-22.**

მწუხრებზე: დაბად. X, 32-XI, 9. ოჯახ. XIII, 20-XIV, 6.

19 მარტი (1 აპრილი), პარასკევი. დიდძალად.

მოწამეთა: ქრისანთე (ხრესანთო) ალექსანდრიელ-
ისა და დარიაზისა, ათენელისა (ჟანეპიდანი) და მათ-
თანა მოწამეთა: კლავდი ტრიბუნისა, მეუღლისა მისი-
სა ილარჩიასი, და ძეთა მათთა იასონისა და მავროსა,
დიოდორე ხუცისა და მარკიანე დიაკონისა (†283);
მოწამისა პანქატი ნიკომიდოელისა (†302).

ლიტურგია პირველშეწირულისა.

VI ჟამზე: ებ. XXIX, 13-23.

მწიკნები: დაბად. XII, 1-7. იგავ. XIV, 15-26.

სადილის ჟამის ბოლოს აღესრულება ჯვარის თაყვანისცემა, რის შემდეგაც ჯვარს შეაბრძანებენ აღსავლის კარებით საკურთხეველში.

აკრილი

თრუაბათი	4	11	18	25
სამუაბათი	5	12	19	26
ოთხუაბათი	6	13	20	27
ხუთუაბათი	7	14	21	28
კარასკევი	1	8	15	22
უაბათი	2	9	16	23
კვირიაკე	3	10	17	24

20 მარტი (2 აპრილი), დიდმარხვის IV უაბათი.

მიცვალებულთა ხსენება.

ღირსმოწამეთა: იოანესი, სერგისა, პატრიკისა (რუსულიდან) და სხვათა, რომელნი წმიდა საბას ღაფრად ში მოისრნენ შავთაგან (+796) (ჟამნებიდან).

წირვა წმ. იოანე ოქროპირისა. წირვაზე – დიდმარხვის IV უაბათისა: ებრ. VI, 9-12. [დას. ტიგ(313)]. მკ. VII, 31-37. [დას. ლა(31)]. მიცვალებულთა: 1 კორ. XV, 47-57. [დას. რდგ(163)]. ინ. V, 24-30. [დას. იგ(16)].

21 მარტი (3 აპრილი), დიდმარხვის IV კვირიაკე. ხმა VIII.

ღირსისა იოანე სინელისა (კიბისაღმწერელი; +VI-VII) (გარდამავალია); ღირსისა იაკობ აღმსარებელი-სა, სიცილიელი (კატანელი) ეპისკოპოსისა (+VIII-IX)

(**ყამნებიდან**). **წიგნა წმ. ბასილი დიდისა**. **ცისკარზე** – **სახარება VIII: ინ. XX, 11-18**. [დას. **დღ(64)**]. **წიგნაზე** – **დიდმარხვის IV კვირიაკისა: ებრ. VI, 13-20**. [დას. **ტიდ(314)**]. **მკ. IX, 17-31**. [დას. **მ(40)**]. **ღირსისა: ეფეს. V, 8-19**. [დას. **სკო(229)**]. **მო. IV, 25-V, 12**. [დას. **ო(10)**].

„ღირს არს...“-ის ნაცვლად: „შენდამი იხარებს, მიმაღლებულო...“ (იხილეთ გვვ. 18-19).

დიდმარხვის V შვიდეულის დასაწყისი.

დღესა ჰქონან ჟამნი იგ(13), და ღამესა – ჟამნი ია(11).

22 მარტი (4 აპრილი), თრშაბათი.* დიდმარხვა.

მღდელმოწამისა ბასილისი, ანკვირელი ხუცესისა (+362/363) (ყამნებიდან).

VI ჟამზე: ეს. XXXVII, 33-XXXVIII, 6.

მწუხრზე: დაბად. XIII, 12-18. იგავ. XIV, 27-XV, 4.

*** ხარკბის ღღუსასწაულის გამო თრშაბათს, საღამოს, ან სამშაბათს, დილით, ტარდება ხუთშაბათის ცისკარი, რომელზეც სრულად წაიკითება წმ. ანდრია კრეტელის სინანულის გალობანი („დიდი კანონი“) და წაიკითება ღირსი მარიამ მეგვიპტელის ცხოვრება.**

23 მარტი (5 აპრილი), სამშაბათი. დიდმარხვა.

მღდელმოწამისა (Ιερομόντας) ნიკონ სიცილიელისა, ეპისკოპოსისა, ნეაპოლელისა (იტალიელისა) და მის-თანა 199-თა (ან 200-თა) მოწამეთა – მოწაფეთა მისთა (+250/251) (ყამნებიდან).

ლიტურგია პირველმეწირულისა. VI ჟამზე: ეს. XL, 18-31. მწუხრზე: დაბად. XV, 1-15. იგავ. XV, 7-19.

24 მარტი (6 აპრილი), თთშაბათი. დიდმარნვა.

წინადღესასწაული და წინადღე ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხარებისა (ჟამნებთან).

ღირსისა ზაქარია მონაზონისა, დაწყუდებულისა, ხარისანელისა; და არტემისა (არტემონისა), პისიდიის სელევკიელი პირველი ეპისკოპოსისა (†I) (ჟამნებთან).

ლიტურგია პირველმეწირულისა.

VI ჟამზე: ეს. XLI, 4-14.

მწუხრზე: დაბად. XVII, 1-9. ივანე. XV, 20-XVI, 9.

ხარებისა: დაბად. XXVIII, 10-17. ებეკ. XLIII, 27 – XLIV, 4. ივანე. IX, 1-11.

25 მარტი (7 აპრილი). ხუთშაბათი*.

დიდმარნვა. ხსნილია თევზით.

ხარებად ყოვლადწმიდისა, უხრწნელისა, უფროდსალ კურთხეულისა და დედოფლისა ჩუენისა ღმრთისმშობელისა და მარკელის ქალწულისა მარკიანისი, თელეს-იგი ახარა ნა-ზარეთს წმიდამან მთავარანგელოზმან გაბრიელ.

წირვა წმ. იოანე თქროპირისა.

ცისკარზე – ხარებისა: ლკ. I, 39-49, 56. [დას. დ(4)]. VI ჟამზე: ეს. XLII, 5-16. მწუხრზე: დაბად. XVIII, 20-33. ივანე. XVI, 17-XVII, 17.

ხარებისა: გამ. III, 1-8. ივანე. VIII, 22-30.

წირვანზე – ხარებისა: ებრ. II, 11-18. [დას. ტვ(306)]. ლკ. I, 24-38. [დას. გ(3)].

ხარების დღესასწაულის სადიდებელი:

„მთავარანგელოზისა ვმასა გილაღადებთ შენ, წმიდაო: გიხაროდენ, მიმადლებულო! უფალი შენ თანა“.

„ღირს არს...“-ის ნაცვლად:

„აუწყებდინ ქუეყანად სინარუელსა დიდსა, აქებდინ ზეცისა ღმრთისა დიდებასა“. „კიდობანსა მას შჯულისასა, ვერ შეეხებოდა ჯელი ყოველთად, ხოლო აქა დღეს ბაგენი ჩუენ მოტწმუნეთანი, ჳმითა დაუდუმებელითა ესრეთ გაბრეელის თანა ვიტყოდეთ: გინაროდენ, მიმადლებულო! უფალი შენ თანა“.

* **ხარებოს დღესასწაულის** გამო ორშაბათს, საღამოს, ან სამშაბათს, დილით, ტარდება ხუთშაბათის ცისკარი, რომელზეც სრულად წაიკითხება წმ. ანდრია კრეტელის სინანულის გალობანი („დიდი კანონი“) და წაიკითხება ღირსი მარიამ მეგვიტელის ცხოვრება.

26 მარტი (8 აპრილი), პარასკევი. დიდმარხვა.

წარგზავნა ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხარების დღესასწაულისა. კრება მთავარანგელოზისა გაბრიელისა (ჟამნიებიდან). ლიტურგია პირველშეწირულისა.

VI ჟამზე: ეს. XLV, 11-17.

მწუხრზე: დაბად. XXII, 1-18. ივანე. XVII, 17-XVIII, 5.

შაბათის ცისკარზე, რომელიც, ტარდება პარასკევის საღამოს, ან შაბათს დილით, იგალობება ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის დაუჯდომელი (აკათისტო; „გინაროდენ“).

27 მარტი (9 აპრილი), დიდმარხვის V, ღმრთისმშობლის დაუჯდომელის (აკათისტოს) შაბათი.

სამოქალაქო უქმე (II-ქართულიდან).

მოწამისა მატრონა თესალონიკელისა (†III-IV)
 (ჟამნებიდან). წირვა წმ. იოანე თქროპირისა. წირვანზე
 – დიდმარხვის V შაბათისა: ებრ. IX, 24-28. [დას.
 ტკ(322)]. მკ. VIII, 27-31. [დას. ლე(35)]. ღმრთისმშო-
 ბელისა: ებრ. IX, 1-7. [დას. ტკ(320)]. ლკ. X, 38-42;
 XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

შაბათის ცისკარზე წაიკითება ღმრთისმშობლის
 დაუჯდომელი (აკათისტო; „გინაზროდენი“).

28 მარტი (10 აპრილი), დიდმარხვის V კვირიაკე. ხმა I.
 ღირსისა მარიამ მეგვიპტელისა (345; †378/437)
 (გარდამავალია);

იოვანე მანგლელი ეპისკოპოსისა (სააკაძე; †1751);
 ღირსისა ილარიონ ახლისა, პელიკიტელი ილუმენისა
 (†754) (ჟამნებიდან); ღირსისა სტეფანე საკვირველთ-
 მოქმედისა, აღმსარებელისა, ტრიგლიელი ილუმენისა
 (†815) (ჟამნებიდან). წირვა წმ. ბასილი დიდისა. ცის-
 კარზე – სახარება IX: ინ. XX, 19-31. [დას. დე(65)].
 წირვანზე – დიდმარხვის V კვირიაკისა: ებრ. IX, 11-
 14. [დას. ტკ(321)-შუა]. მკ. X, 32-45. [დას. მზ(47)].
 ღირსისა მარიამ მეგვიპტელისა: გალ. III, 23-29.
 [დას. სტ(208)]. ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)].

„ღირს არს...“-ის ნაცვლად: „შენდამი იხარებს, მიმა-
 დლებულო...“ (ინილეთ გვ. 19).

დიდმარხვის VI,

ბაიათბის (ბზობის) შეიდეულის დასაწყისი.

29 მარტი (11 აპრილი), თრშაბათი. დიდმარხვა.
 მღდელმოწამეთა: მარკოზ არეთუსიელ ეპისკოპოსისა

(†363/364) (ქაშნეზიდან).

VI ჟამზე: ებ. XLVIII, 17-XLIX, 4.

მწუხრებზე: **ღაბად. XXVII, 1-41. იგავ. XIX, 16-25.**

30 მარტი (12 აპრილი), სამუხატო. დიდმარხვა.

აღწერა სულთა განმანათლებელი იგი წიგნი, რომელსა კლემასი ეწოდების, რომელ არს კიბე (+VI-VII) (ჟამებიდან); აბოლასი (ეგულასი), დიდმოწამისა პანტელეიმონ მკურნალის დედისა (+303) (ბერძნულიდან). VI ჟამზე: ეს. XLIX, 6-10.

VI ქაშვი: ებ. XLIX, 6-10.

მწუხრზე: დაბად. XXXI, 3-16. იგავ. XXI, 3-21.

31 პარტია (13 აპრილი), ოთხშაბათი. დიდმარხვა.

საკვირელოთოქმედისა (+326) (ჟამნეზიდან).

ლიტურგია პირველშეწირულისა.

26-31; XLV, 1-16. ၁၃၄၃. XXI, 23-XXII, 4.

თქვენს ავტობუსს

ჰქონან დღები ლ(30). დღეთა ჰქონან ჟამნი ივ(13),
და ღამეთა – ჟამნი ია(11). (ჟამნებიდან)

1(14) აპრილი, ხუთშაბათი. დიდმარხვა.

დირსისა იოანე შათელისა და წინასწარმეტყველისა
ეკლოვი სალოსისა (†XIII). VI ჟამზე: ეხ. LXV, 8-16.
მწუხრზე: დაბად. XLVI, 1-7. იგავ. XXIII, 15-XXIV, 5.

2(15) აპრილი, პარასკევი. დიდძალად.

ლირსისა გიორგისა, მანწყვერელი ეპისკოპოსისა
(†920); ლირსისა ტიტე საკვირველთმოქმედისა,
მღვდელმონაზონისა (†IX) (ჟამნებიდან).

ლიტურგია პირველშენიშისა.

VI ჟამზე: ეხ. LXVI, 10-24. მწუხრზე: დაბად. XLIX, 33-ღ., 26. ივანე. XXXI, 8-32.

დასასრული წმიდისა ობჟექტისა (დიდმარხვისა).

3(16) აპრილი, ლაზარეს შაბათი. მარნეა, ხსნილია: თევზით (ქართულებიდან); ხიზილალით (ბრუსულებიდან).

მკვლრეთით აღდგინება მართლისა ღაზარესი, უფ-
ლის მეგობრისა, ოთხთა დღეთა საფლავში მდებარისა
(**მოძრავია**). ღიზსისა ნიკიტა აღმსარებელისა, მიდიკის
მონასტრის იღუმენისა (**†824**) (**ჟამნებიდან**).

ქებად და დიდებად ქართულისა ენისად (შოქრავთ).

წიგნა წმ. იოანე თქროპირისა. წიგნაზე – ლაზარეს შაბათისა: ებრ. XII, 28-XIII, 8. [დას. ტლგ(333)-შუა]. ინ. XI, 1-45. [დას. ლთ(39)].

„ღირს არს...“-ის ნაცვლად: „ქალწულისა მარიაჲს, მოწმუნენო, ქებით პატივეს-ვსცემდეთ, რომელმან ცეცხლი ღმრთეებისა უწეშთაჲს ბუნებათა იტყუროთ, გალობით მას ვადიდებდეთ“.

ბზოების კვირიაკის ცისკაზრე: ბზის კუზთხევა.

4(17) აზრილი, კვიზიკე.

VI კვირიაკე, ბაიათბის, ზნობის (ყვავილიანი; პაღმის რგოთა). მარნეცა, **ხსნილია თევზით.**

დიდებათი შესვლა იეჰოვას მიერ უფლისა

ღირსისა გიორგი მალეონელისა, პელაგონესელისა (†IX) (ჟამნებიდან); ღირსისა იოსებ ხუცისა, ჰიმნოგრაფისა, სიცილიელისა (†883/886) (ჟამნიდან).

წიგნა წმ. იოანე ჟეზუიტისა.

პეტიცია: ცისკარზე: მთ. XXI, 1-11, 15-17. [ღს. პგ(83)]. ცისკარზე: **პეის კურთხევა.** წიგნზე: ფილიპ. IV, 4-9. [ღს. სპზ(247)]. **ან.** XII, 1-18. [ღს. პა(41)].

გზების დღესასწაულის სადიდებელი:

„გადიდებთ შენ, ცხოვრებისმოძეველო ქრისტე, და ყრმათაებრ ჩუენცა ოსანნასა ვღაღადებთ: ოსანნა მალალთა შინა! კურთხეულ არს მომავალი სახელითა უფლისაგჲთა“.

„ღიზს აზს...“-ის ნაცვლად:

„ღმერთი უფალი, და გამოგზავნა ჩვენ, განმზადებით დღესასწაული და მზიარულებით მოვედით და განვადიდეთ ქრისტე ბაიადთა და ზტოებითა, ქებასმეტყუელთა: კურთხეულ არს მოძაგალი სახელითა უფლისაჲთა, უკუნისამდე“.

5(18) აპრილი, ენების შეიდეულის ორშაბათი.
ენების შეიდეულის მარხეა 10(23) აპრილის ჩათვლით.

გნების უვიდეულის დასაწყისი*. დიდი თრეშატი.

მოწამეთა: ალათობრივი დიაკონისა, თეოდულე წიგნისკითხველისა და მათთანათა, თესალონიკელთა (†303) (ჟამნიდან). ლიტურგია პირველმეწიარულისა.

ცისკარზე: მთ. XXI, 18-43. [დას. პდ(84)]. VI ჟამზე:
მეგ. I, 1-20. მწუხრზე: 1) გამ. I, 1-20. 2) იობ. I, 1-12.

პირველშეიწიბულზე: მთ. XXIV, 3-35. [დას. ჟგ(98)].

* ენების შეიდეულის ორშაბათს, სამშაბათსა და
ოთხშაბათს III, VI და IX ჟამებზე წარეკითხვის **წმ-
დაც ოთხთავი**.

6(19) აპრილი, გნების შვიდეულის სამშაბათი.

დიდი სამშაბათი. მღვდელთმთავრისა ევტიქი-
სა, კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა (+582);
(**ჟამნებიდან**); მოციქულთა სწოებისა მეთოდესი, მორა-
ვეელი მთავარეპისკოპოსისა (+885) (**რუსულიდან**).

ლიტურგია პირველშეწირულისა. ცისკარზე: მთ. XXII, 15-XXIII, 39. [დას. 1900]. VI ჟამზე: ეფე. I, 1-II, 1. მწუხრზე: 1) გამ. II, 5-10. 2) იობ. I, 13-22. პირველშეწირულზე: მთ. XXIV, 36-XXVI, 2. [დას. 1902].

დღესა ჰქონან ჟამნი იდ(14), და ღამესა – ჟამნი ი(10).

7(20) აპრილი, გნების შვიდეულის ოთხშაბათი.

დიდი ოთხშაბათი.

(იესუ ქრისტეს გაცემის დღე იუდას მიერ).

ლირსისა გიორგი (I) აღმსარებელისა, მიჭილინელი მთავარეპისკოპოსისა (776; †820/821) (ჟამნებიდან).

ლიტურგია პირველმეწიარულისა. ცისკარზე: **ან. XII, 17-50.** [დას. მს(41)-შუა]. VI ჟამზე: **ებეკ. II, 3-III, 3.** მწუხრზე: 1) **გამ. II, 11-22.** 2) **იოხ. II, 1-10.**

პირველშეიარაღი: მთ. XXVI, 6-16. (დას. ზმ(108)).

წირვის ბოლოს, „იყავნ სახელი უფლისა...“-ის შემდგომ, სრულდება ღირსი ეფრემ ასურის ლოცვა პდიდი მეტანიით, რის შემდეგაც დიდი მეტანიების შესრულება წყდება სულთმოფენობის – 30 მაისის (12 ივნისის) – მწუხრამდე, გარდა წმიდა ბარდა-

მოხსნის წინაშე შესრულებული დიდი მეტანიებისა, ხოლო სენაკებში აღესრულება დიდ პაჩასკევამდე.

8(21) აპრილი, ენების შეიდეულის ხუთშაბათი.
დიდი ხუთშაბათი. ხსნილია ღვინითა და ზეთით.
ხსენება საიდუმლო სერობისა

(უფლის მიერ წმიდა ზიარების დაწესების დღე).

მოციქულთა 70-თაგანთა: იბოდიონისა (ეროდიონისა) (†68), ასინკრიტესი* (†70), აგაბოსი (†70), რუფესი (†1), ფლეგონტისა (†1) და ერმისა (†90) და სხვათა მათთანა.

* ასინკრიტ იკანიის ეპისკოპოსი მეგრელთ მჯარეს. (სულხან-საბა ორბელიანი. ლექსიკონი ქართული, II, გვ. 643).

წირვა წმ. ბასილი დიდისა. ცისკარზე: ლკ. XXII, 1-39. [დას. რკ(108)-შუა]. წირვაზე: 1 კორ. XI, 23-32. [დას. რმთ(149)]. შედგენილი სახარება: მთ. XXVI, 1-20; [დას. რზ(107)]; ინ. XIII, 3-17; [დას. მდ(44)]; მთ. XXVI, 21-39; [დას. რკ(108)-შუა]; ლკ. XXII, 43-45; [დას. რთ(109)]; მთ. XXVI, 40-XXVII, 2. [დას. რკ(108)].

ფერხობანვისა*: ინ. XIII, 1-11. [დას. მდ(44)].

ფერხობანვის შემდეგ: ინ. XIII, 12-17. [დას. მე(45)].

* ფერხობანვის წესი შუა საუკუნეებში სრულდებოდა როგორც საკათედრო ტაძრებში, ისე მონასტრებსა და სამრევლო ეკლესიებშიც. ამჟამად იგი აღესრულება მხოლოდ სამღვდელთმთავრო ღმრთისმსახურებაზე.

„ღირს არს...“-ის ნაცვლად: „სტუმრობისა საღმრთოთა და უკუდავისა ტაბლისა, ზემთა ადგილთა გრძნობათა უმაღლესთასა, მორწმუნენო, მოვედით, მოვიდით უზენაესისა სიტყვსა სიტყვთა განსწავ-

ღუღთა, და მას ვადიდებდეთ“.

დიდი პარასკევის ცისკარზე (ჯარღება დიდ ხუთშაბათს საღამოს, დაახლოებით 8 საათზე, ან დიდ პარასკევს დილით) წაიკითება უფლისა ჩვენისა იესუ ქრისტეს წმიდათა მაცხოვრებელთა ვნებათა 12 სახარება:

- I. **ან. XIII, 31-XVIII, 1.** [დას. მე(46)].
- II. **ან. XVIII, 1-28.** [დას. ნც(58)].
- III. **მთ. XXVI, 57-75.** [დას. ბთ(109)].
- IV. **ან. XVIII, 28-XIX, 16.** [დას. ნთ(59)].
- V. **მთ. XXVII, 3-32.** [დას. ბიფ(111)].
- VI. **მკ. XV, 16-32.** [დას. მზ(67)].
- VII. **მთ. XXVII, 33-54.** [დას. ბიგ(113)].
- VIII. **ლკ. XXIII, 32-49.** [დას. ბიფ(111)].
- IX. **ან. XIX, 25-37.** [დას. ძა(61)].
- X. **მკ. XV, 43-47.** [დას. მთ(69)].
- XI. **ან. XIX, 38-42.** [დას. მბ(62)].
- XII. **მთ. XXVII, 62-66.** [დას. ბიდ(114)].

9(22) აპრილი, ვნების შვიდეულის პარასკევი.

მძიმე მარზვას ყოველთვის (შეძლებისდაგვარად, საკვებისაგან სრული თავშეკავება).

**დიდი პარასკევი. ხსენება წმიდათა მაცხოვრებელ-
თა ვნებათა უფლისა ჩვენისა იესუ ქრისტესთა.**

(იესუ ქრისტეს ჯვარცმის დღე).

კვართისმიმრქმელი წმიდა სიღონიას დედისა, მაცხოვრის ჯვარცმის ჟამს მცხეთას ენებულისა და პირველმარტვილისა (†I) (გარდამავალია); მოწამისა ეფესიი კესარი-კაბადოკიელისა (†361-363) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე წაიკითხება უფლისა ჩვენისა იესუ ქრის-

წიზვა აზ აღეკლინება. დიდი ჟამობა.

მთ. XXVII, 1-56. [ფას. ზო(110)].

მკ. XV, 16-41. (ლსხ. 26(67)).

გვ. XXIII, 32-49. [დახ. ზიხ(111)].

6. XVIII, 28-XIX, 37. [დას. ნთ(59)].

შედეგები სანარკებზე: მთ. XXVII, 1-38; (II-ქართულიდან) 1-44; (I-ქართულიდან) [დას. ბი(110)] ლკ. XIII, 39-43; მთ. XXVII, 39-54; (II-ქართულიდან) 5-54 (I-ქართულ.) ობ. XIX, 31-37; მთ. XXVII, 55-61.

10(23) აპრილი, ენების შეიდეულის შახათი.

დიდი შახათი.

ქვაბთახევის მამათა მონასტერში წამებულითა, ჟამ-
თა თეოფრ-ლენვისათა (†1386); 40-თა აფრიკელთა
მოწამეთა: აფრიკანოსი, ტერენტისა, მაქსიმესი, პომპი-
ლიუსი (პუპლისი), ზენონისა, ალექსანდრესი, თეოდორ-

ესი, მაკარისი, დიონისესი, თემისტოკლესი, თომასი, ლუკასი, ფოკასი და სხვათა (†251) (წამნებიდან).

წიგნა წმ. ბასილი დიდისა. ცისკარზე – შედგენილი
სამოცემულო: 1 კორ. V, 6-8 და გალ. III, 13-14. [დას.
რღგ(133) და დას. სვ(206)]. მთ. XXVII, 62-66. [დას.
ბიდ(114)]. წიგნაზე: რომ. VI, 3-11. [დას. ჟა(91)]. მთ.
XXVIII, 1-20. [დას. ბიე(115)].

„ღიბს აბს...“-ის ნაცვლად:

„ჭოფ ნუ მტობ მე, დედაო, მხილველი საფლავსა შინა ძესა, ზომელი მუცლად-მიღე თუხიერ თესლისა, რამეთუ აღვდგე და ვიდილო მე დმრთეებრ, და მაღალ-ვეყნე დიდებით, საზრწმუნოდ და სურვილით დაუცხრობელად შენნი მგალობელნი“.

წირვის შემდეგ შეიძლება იკურთხოს პური და ღვინო (II-ქართულიდან).

11(24) აპრილი,
ბრწყინვალე ელდგომა
იესუ ქრისტესი. პასეჰი.

სხენება მღელმოწამისა ანტიპასი (გამოცხ. II, 13),
მკირე აზიის პერგამოელი ეპისკოპოსისა, მოწაფისა
იოვანე მანარებელისა (†I) (ჟამნებიდან).

წიგნის წიგნი ითვლება 2023 წლის
1(14) იანვრამდე – „ბასილობამდე“ – ჩაუთვლელად.

ჯალგოშისაჲ: სჟქ. I, 1-8. [დას. ა(1)]. **ინ.** I, 1-17.
[დას. ა(1)]. **მწუხრზე:** **ინ.** XX, 19-25. [დას. გე(65)].

ამბიონის ღოცვის შემდეგ – აზტოსის (მაკურნებელი ჰეროს) კურთხევა.

ბზწყინვალე (აღდგომის) შვიდეული (მსგეფსი) – 2022 წელს: 11(24) აპრილი – 17(30) აპრილი – ხსნილ-
იას ყოვლითუბო და უქშეა ყოველითა ყოველითვის.

შენიშვნა: დილა-საღამოს ლოცვათა ნაცვლად უნდა წავეითხოთ „**ჟამნი წმიდისა პასექისაჲ**“ (ჟამობა პასექის წესით, ნაცვლად შუაღამიანისა, I, III, VI, IX და სერობის ჟამებისა, სრულდება მთელ **ბრწყინვალე შვიდეულში**, დიდი შაბათის ჩათვლით. თომას კვირიაკიდან კი დაიწყება ჩვეულებრივი ჟამობა. გარდა საზოგადო ღმრთისმსახურებისა. მთელ **ბრწყინვალე შვიდეულში** პასექის ჟამთა საგალობლებს ასრულებენ მოწესენი და ერისკაცნი პირადი ყოველდღიური ლოცვის დროსაც, ნაცვლად ჩვეულებრივი (**ძილისაგან აღდგომისა და ძილად მისვლის**) ლოცვებისა). (II-ქართულიდან)

ჯღღრღილად – 11(24) აპრილი –

გაგზავნის თარიღი – 20 მაისი (2 ივნისი):

1). „მეუფეთ ზეცათათ“-ს ნაცვლად 3-გზის ვკითხულობთ ადღვამის ტროპაზს: „ქრისტე აღდგა მკუდრეთით, სიკუდილითა სიკუდილისა დამთრგუნველი, და საფლავების“შინათა ცხოვრებისმიმნიჭებელი“.

2). „ღიზს აზს...“-ის ნაცვლად:

„ანგელოზი ღაღადებს, მიმადლებულო: წმიდათ ქალწულო, გიხაროდენ! და კუაღად: გიხაროდენ! ძე შენი აღდგა მესამესა დღესა საფლავით, და მკუდარნი აღადგინნა; ერნო, გიხაროდენ!“ „განათლდი, განათლდი, ახალთ იერუსალემ, დღეს დიდებამ უფლისამ შენ ზედა გამობრწყინდა. განსცხრებოდე და იხარებდ, სიონ; და აწ შენცა იშუებდი, ღმრთისმშობელო, აღდგომასა ძისა შენისასა“. **კარდა ერვასის განზოგების**

დღესასწაულისა – 5(18) მაისისა – და ერგასის გან-
ზოგების წარგზავნისა – 12(25) მაისისა).

3). მართლმადიდებელნი ერთმანეთს ესალმებიან:
„ქრისტე აღდგა!“ და პასუხობენ: „ჴეშმარიტად!“ ან
„ჴეშმარიტად აღდგა!“ ან „ჴეშმარიტად აღდგა ქრისტე!“

12(25) აპრილი, ბრწყინვალე შვიდეულის

(ახალი კვირიაკის) თრშაბათი.

გარეგნობა (II-ქართ.). საფლავთა კურთხევა (I-ქართ.).

დღესასწაული „დიდუბის“ ღმრთისმშობლის ხატისა
(გარდამავალია; IV-ქართულიდან).

ხსენება ღირსისა ბასილი აღმსარებელისა, პარიე-
ლი ეპისკოპოსისა (†IX) (ჟამნებიდან).

წირვაზე – რიგისა: საქმ. I, 12-17, 21-26. [დას. ბ(2)].
ან. I, 18-28. [დას. ბ(2)].

13(26) აპრილი, ბრწყინვალე შვიდეულის

(ახალი კვირიაკის) სამშაბათი.

დღესასწაული ივერიის ღმრთისმშობლის ხატისა;
და ხსენება 6000-თა ღირსმოწამეთა, დავითგარეჯის
უდაბნოში მოწყვედილთა (†1616) (გარდამავალნი).

ახალმოწამისა დიმიტრისა, სამშობლოსათვის წამე-
ბულისა (ყიფიანი, †1887); მღდელმოწამისა არტემო-
ნისა, ლათღიკიელი ხუცესისა (†303) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – ღმრთისმშობლისა*: ლკ. I, 39-
49, 56. [დას. დ(4)]. წირვაზე – რიგისა: საქმ. II,
14-21. [დას. დ(4)]. ლკ. XXIV, 12-35. [დას. რიგ(113)]
და: ღმრთისმშობლისა: ფილიპ. II, 5-11. [დას.
სმ(240)]. ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

* გარეჯელ მამათა ან **იმერის** ღმრთისმშობლის განგება შეიძლება შესრულდეს ბრწყინვალე შვიდეულის ორმებათიდან პარასკევის ჩათვლით ნებისმიერ დღეს, უპირატესის (**წინამძღვრის**) ნებისამებრ. იქ სადაც შესრულდება გარეჯელ ღირს-მოწამეთა განგება (**დავით გარეჯის უდაბნოში და სხვაგან**), ღმრთისმშობლის საკითხავთა ნაცვლად წაიკითხება: **ცისკარზე: მთ. X, 16-22.** [დას. ლვ(36)]. **და: წირვაზე: რომ. VIII, 28-39.** [დას. ჟთ(99)]. **ლკ. XII, 8-12.** [დას. ძდ(64)]. (**II-ქართულიდან**).

14(27) აპრილი, ბზწყინვალე შვიდეულის

(ახალი კვირიკის) ოთხშაბათი.

სხენება მარტინე აღმსარებელისა, რომის პაპისა (†655) (ჟამნიდან); სინას წმიდა მთაზე გაბრწყინებულ-
თა ღირსთა მამათა (გარდამავალია; რუსულიდან).
დღესასწაული ღმრთისმშობლის ხატისა „მსწრფლ-
უმესამენელი“ (X) (გარდამავალია; I-ქართულიდან). რი-
გისა: სჟქ. II, 22-36. [დას. ე(5)]. ინ. I, 35-51. [დას. დ(4)].
ღმრთისმშობლისა: ფილიპ. II, 5-11. [დას. სპ(240)].
ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)] (I-ქართულიდან).

15(28) აპრილი, ბზწყინვალე შვიდეულის

(ახალი კვირიკის) **სუთშაბათი.**

სხენება მოცეჟულთა: არისტარქოს, პუდე და
ტროფიმესი (†67); და მესუკაველ მოწამეთა: სუქიასი
და 18-თა მოყვასთა მისთა ქართველთა: ლუკიანესი,
პოლიფეგეტესი, კოდრატესი, იქდიოქისი, სვიქირიონისი,
მენასი, ფოკასი, სვიბოჯისი, დომენტისი, ანდრიანესი,

ზოსიძისი, ბიკტორისი, თალაღისი, იორდანისი, ანა-
სტასიასი, თეოდორიტესი (თეოდორტისი), იაკობისი და
თეოდოსისი (მიმენოსისი, ნერანგიოსისი) (†II-ის და-
საწყისში) (ჟამნიდან). წიგნებზე – რიგისა: საქმ. II, 38-
43. [დას. ვ(6)]. ინ. III, 1-15. [დას. უ(8)].

16(29) აბრილი, ბრწყინვალე შვიდეულის
(ახალი კვირიკის) პარასკევი.

დღესასწაული ღმრთისმშობლის ხატისა „წყარო
ცხომკრებისა“ (გარდაამავალია).

ხსენება ქალწულმოწამეთა: აღაპია, ირინე და ქიო-
ნია თესალონიკელთა (†295/304) (ჟამნიდან);

მოწმუნისა, კეთილგონიერისა ავანკისად (†I)
(გარდაამავალია; IV-ქართულიდან).

რიგისა: საქმ. III, 1-8. [დას. ზ(7)]. ინ. II, 12-22. [დას.
ზ(7)]. ღმრთისმშობლისა: ფილიპ. II, 5-11. [დას.
სმ(240)]. ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

წიგნის შემდეგ, „წყარო ცხომკრებისა“ დღე-
სასწაულთან დაკავშირებით, შეიძლება შესრულდეს
წყლის კურთხევა (მცირე აიაზმა) (II-ქართულიდან).

17(30) აბრილი, ბრწყინვალე შვიდეულის
(ახალი კვირიკის) შაბათი.

ეფრემ დიდისა, მაწყვერელისა, აწყურელი ეპისკოპო-
სისა (855-895 წლებში; †895), ღირსი გრიგოლ ხანძ-
თელის (†861) მოწამისა; მღვდელმოწამისა სვიმეონისა,
სპარსელი ეპისკოპოსისა (†IV) (ჟამნიდან); ღირსისა
აკაკისა, მელიტიანელი ეპისკოპოსისა (370; †438) (ჟამ-
ნიდან); წიგნებზე – რიგისა: საქმ. III, 11-16. [დას. უ(8)].

მსოფიო

ოქტომბერი	2	9	16	23	30
ნოემბერი	3	10	17	24	31
დეკემბერი	4	11	18	25	
იანვარი	5	12	19	26	
თებერვალი	6	13	20	27	
მარტი	7	14	21	28	
აპრილი	1	8	15	22	29

ճ. III, 22-33. [Ըսկ. Թ(11)].

წიზვის შეძლეგ: **არტოსის** (მაკუზნებელი პურის)
განტენა და დარიგება.

შენიშვნა: აღსავლის კარები (სამეუფეო კარი) დაიხურება IX ჟამის წინ.

18 აპრილი (1 მაისი), აღდგომიდან II, მოცეპულ
თომას კვირიაკე. (მოცეპულ თომას მიერ უფლის
გვერდის განხილვა). ანტიფასეკი.

ადღგომის განახლება. კვირაცხოველობა. (ხმა I).

ღირსისა ბასილისა, ათონელისა (რაჭიშვილი, †XIII);
ღირსისა იოანე თესალონიკელისა [ღირსი გრიგოლ
დეკაპოლელის (†816) მოწაფე; †845] (ჟამნებიდან).

უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტეს ბრწყინვალე აღ-

დღომის ფოთის საკათედრო ტაძრის (ახალი „აია-სოფია“) ენკენიობა (გარდამაფალოა) (II-ქართულიდან).

ცისკარზე – სახარება I: მთ. XXVIII, 16-20. [დას. რიგ(116)]. წიგნზე – რიგისა: საქმ. V, 12-20. [დას. იდ(14)]. ინ. XX, 19-31. [დას. ეე(65)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ცხოვრებისმოძველლო ქრისტე, რამეთუ ვსნისა ჩუენისათჳს ჯოჯოხეთად შთაჰხედ, და შენ თანა ყოველნი აღადგინებ“.

19 აპრილი (2 მაისი),

აღდგომიდან II შეიდეულის ორშაბათი.

ხსენება ღირსისა იოანესი, პალესტინის ძველი ლავრის ხუცესისა (VIII; †IX) (ჟამნიდან); ნეჭარისა მატრონა მოსკოველისა (†1952) (რუსულიდან).

წიგნზე – რიგისა: საქმ. III, 19-26. [დას. თ(9)]. ინ. II, 1-11. [დას. ვ(6)].

20 აპრილი (3 მაისი), სამშაბათი.

მიცვალებულთა ხსენება* (წიგნის შემდეგ შესრულება პანაშვიდი).

ღირსისა თეოდორე ტრიქინასი („დაფანჩულისა“), კონსტანტინოპოლელისა (†IV-IX) (ჟამნიდან); მოციქულისა 70-თაგანისა ზაქე მუზეერისა (†I) (ბერძნულიდან); ნიკოლოზ სერბისა, ოხრიდისა და ჟინის ეპისკოპოსისა (ველიმიროვიჩი; აღმოყვანება, 1991 წელს) (რუსულიდან). წიგნზე – რიგისა: საქმ. IV, 1-10. [დას. ი(10)]. ინ. III, 16-21. [დას. ი(10)].

* მიცვალებულთა ხსენების ეს დღე ბუხარეთის ეკლესიის მიერაა დაწესებული და ეწოდება „Радоница (Радуница)“,

მღდელმოწამისა ექვთიმესი, გაენათელი მიტროპოლიტისა (შერვაშიძე, †1822) (სამწუხაროდ, ჟამნში მისი ხსენება 21 მაისს/3 ივნისს არის დადებული შეცდომით); მღდელმოწამეთა: ჯენაზო (იანვარი) ვენივენდოს ეპისკოპოსისა (ჟამნებიდან) და მის თანაპროკლე (პროკულე), სოსე და ფავსტო დიაკონთა, და მოწამეთა: დისიდერო წიგნისმკითხველისა, ევტიქისა და აკუტიონისა, პეტეოლელთა (†303-305) (ბერძნულიდან); მოწამეთა: თეოდორე პერგიელისა (ჟამნიდან), დედისა მისისა ფილიპიასი, დიოსკორესი, სოკრატესი და დიონისესი (†II) (რუსულიდან). წირვაზე – ზიგისა: სჟქმ. IV, 13-22. [დას. იან(11)]. ონ. V, 17-24. [დას. იან(15)]. წმ. ექვთიმესი: ებრ. XIII, 7-16. [დას. ტლდ(334)]. ლკ. XII, 32-40. [დას. მზ(67)] (1-ქართულიდან).

ღირსისა თეოდორე სიკეოტელისა (გალატელისა),
ანასტასიოპოლელი ეპისკოპოსისა, საკვირველთმოქმე-
დისა (†613) (ჟამნებიდან); მოციქულისა ნათანაელისა,
რომელი მოიყვანა ფილიპე მოციქულმა უფალთან [ქ-
ადაგა საქართველოში („საქართველოს ეკლესიის წმი-
დათა ცხოვრებანი“-დან); †I] (ბერძნულიდან). რიგისა:
საქმ. IV, 23-31. [დას. იბ(12)]. ინ. V, 24-30. [დას. ივ(16)].

დღესა ჰქონან ჟამნი იე(15), და ღამესა – ჟამნი თ(9).

23 აპრილი (6 მაისი), პარასკევი. მარხვა, სხნილია თევზით.
წმიდისა ღიღოწაგისა, კლევფეფოსილისა და
საკვირველთმოქმედისა ბიოგზი კაგალოკიელო-
სა (†303); წმიდისა კეთილმსახურისა მეფისა სოლ-
ომონისი (იმერეთის მეფე სოლომონ I; ბაგრატიონი;
1735, †1784); მოწამისა დედოფლისა ალექსანდრასი
(303/314); მოწამეთა ანატოლისა და პროტოლევონისა
(303). დღესასწაული ივერიის ღმრთისმშობლის ხა-
ტისა (2012) (რუსულიდან).

ცისკარზე – ღიღოწაგისა: ლკ. XII, 2-12. [დას.
დგ(63)]. წირვანზე – ზიგისა: საქმ. V, 1-11. [დას. იგ(13)].
ინ. V, 30-VI, 2. [დას. იზ(17)]. ღიღოწაგისა: საქმ. XII,
1-11. [დას. კთ(29)]. ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)].

24 აპრილი (7 მაისი), შაბათი.

წარგზანა კვირაცხოვლობის დღესასწაულისა.

მოწამისა საბა სტრატეილატისა, გუთელისა და მის
თანა 70-თა მხედართა (†272); და მოწამეთა: პასიკრა-
ტოდსი და ვალენტიოდსი (†228) (ჟამნიდან – შეც-
დომით: რუსულ და ბერძნულ ჟამნებში არ არის).

წირვანზე – ზიგისა: საქმ. V, 21-33 [დას. იე(15)].
ინ. VI, 14-27. [დას. ით(19)].

25 აპრილი (8 მაისი), აღდგომიდან III, წმიდათა

მენელსაცხებლუ დედათა კვირიაკე. [ხმა II].

აღმართებაჲ პატრიოსნისა ჯუჟარისა მცხეთისა (ჯჯვა-
რთადმართება) (I-ქართულიდან);

სხენება წმიდათა მენელსაცხებლეთა დედათა: მარ-
იამ მაგდალენელისა, მარიამ კლეთპასი, სალომესი,

იოანასი, მართასი და მარიამისა, სუსანასი და სხვათა; და მართალთა: იოსებ არიმათიელისა და ნიკოდიმოსისა; და კეთილმსახურისა თამარისა, დიდისა მეფისა ყოვლისა საქართველოსა (†1213) (გარდამავალნი);

წმიდისა ყოვლადქებულია, მოციქულისა და მახარებელისა მარკონისი (†63/64) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – სახარება III: მკ. XVI, 9-20. [დას. თა(71)]. წირვაზე – რიგისა: საქმ. VI, 1-7. [დას. იგ(16)]. მკ. XV, 43-XVI, 8. [დას. მთ(69)]. ჯვარისა: 1 კორ. I, 18-II, 2. [დას. რკე(125)]. ან. XIX, 6-11, 13-20, 25-28, 30-35. [დას. მ(60)] (I-ქართულიდან, 2018); ან: წმ. თამარისა: ბომ. XIII, 1-10. [დას. რია(111)] ან. X, 1-9. [დას. ლგ(35)-შუა] (II-ქართულიდან); ან: წმ. მარკონისა: 1 პეტ. V, 6-14. [დას. მგ(63)]. მკ. VI, 7-13. [დას. კგ(23)].

26 აპრილი (9 მაისი), აღდგომიდან III შვიდეულის ორშაბათი. სამოქალაქო უქმე. (II-ქართულიდან)

მღდელმოწამის ბასილისი, ამასიელი ეპისკოპოსისა (†322) (ჟამნებიდან).

აწმუროს ღმრთისმშობლის ხატის დღეების (9-17 მაისი – ან. სტ.) დასაწყისი (დადგინდა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ილია II-ის მიერ 2015 წელს).

წირვაზე – რიგისა: საქმ. VI, 8-VII, 5, 47-60. [დას. იბ(17)]. ან. IV, 46-54. [დას. იგ(13)].

27 აპრილი (10 მაისი), სამშაბათი.

მოციქულისა 70-თაგანისა და მღდელმოწამისა სვიმეონისა, იერუსალიმელი ეპისკოპოსისა, ნათესავისა უფლისა (†107) (ჟამნებიდან); მართლისა ევლოგი

უცხოთმეძუნარებელისა (†IV).

წიგნაზე – რიგისა: **საქმ. VIII, 5-17.** [დას. იწ(18)].
იწ. VI, 27-33. [დას. კ(20)]. მოციქულისა: **1 კორ. IV, 9-16.** [დას. ზღა(131)]. **მთ. XIII, 54-58.** [დას. ნვ(56)].

28 აპრილი (11 მაისი), ოთხშაბათი.

მარნეა, ხსნილია თევზით.

მოციქულთა 70-თავანთა: **იასონ ტარსელისა და სოსიპატრე პატრელისა, კერკირა ქალწულისა და სვ-ვათა, მათთანა წამებულთა (†I); მოწამეთა: დადასი, მაქსიმესი და კვინტილიანესი (†286) (ჟამნიდან).**

წიგნაზე – რიგისა: **საქმ. VIII, 18-25** [დას. ით(19)].
იწ. VI, 35-39. [დას. კა(21)].

29 აპრილი (12 მაისი), ხუთშაბათი.

სამოქალაქო უქმე. (II-ქართულიდან)

დღესასწაული ყოვლადწმიდა ღმრთის-მურობის საქატიველოს წილხვდომილობისა.

წმიდისა დიდებულისა და ყოვლადმეგობრისა მოციქულისა ანდრეა ჰიკველწოდებულისა, სა-ქატიველოში ჰკრისტუს ჰიკველმქადაგებულისა

300-თა მხედართა, მღვდელთა და ყოველთა მართლმადიდებელთა ღაზთა მოწამეთა ქრისტეს სარწმუნოებისა და საქართველოსთვის დუდიკვანთა და პაპათს (დღევანდელი თურქეთი) მუსლიმთაგან მოწყვედილთა (†XVII-XVIII); და 9-თა კვიზიკელთა მოწამეთა (†286-299); და ღირსისა მემნონ საკვირ-ველთმოქმედისა, ეგვიპტელისა (†IV-V) (ჟამნიდან).

ცისკარზე – ღმრთისმურობელისა: ლკ. I, 39-49,

30 აპრილი (13 მაისი), პარასკევი.

ყოფლადქებულია იაკობ მოციქულისა, ძისა ზებედესი და ძმისა წმიდისა იოანე მახარებელისა და ღმრთისმეტყველისა (†44; ესე იყო მეორედ მოწამედ შემდგომად წმიდისა სტეფანესისა) (ჟამნებიდან); მღელთმთაფრისა ეგნატესი, კავკასიელი ეპისკოპოსისა (ბზიანჩანინოვი; †1867). ცისკარზე – მოციქულისა იაკობისა: **ინ. XXI, 15-25.** [დას. გზ(67)] (I-ქართულიდან). წირვაზე – ზივისა: **საქმ. VIII, 40-IX, 19.** [დას. კა(21)]. **ინ. VI, 48-54.** [დას. კგ(23)]. მოციქულისა იაკობისა: **საქმ. XII, 1-11.** [დას. კთ(29)]. **ღკ. V, 1-11.** [დას. ინ(17)].

ჰქონან დღეები ღა(31). დღეთა ჰქონან ჟამნი იდ(14),
ღა ღამეთა – ჟამნი ი(10). (ჟამნებდისან)

წაზრზაზნა მენელსაცხებლეთა დღესასწაულისა.

კეთილმსახურისა თამარისა, დიდისა მეფისა ყოფლისა საქართველოდსა (†1213); და ზოსიმესი (II) (ერისკაცობაში ზებედე ნუასძე) კუპურდოელი ეპისკოპოსისა, ჰიმნოგრაფისა (†XVI) [კუპურდოთა (ჯღავახეთში)] (ჟამნიდან); წინასწარმეტყველისა იერემიასი (†VI საუკუნეში ქრისტეს შობამდე) (ჟამნიდან).

ცისკარზე – წმ. თამარისა: ონ. X, 9-16. [დას. ლვ(36)]. წირვანზე – რიფისა: საქმ. IX, 19-31. [დას. კბ(22)]. ონ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)]. წმ. თამარისა: ბომ. XIII, 1-10. [დას. რია(11)]. ონ. X, 1-9. [დას. ლვ(35)-შუა]; ან: წმ. ზოსიმესი: ებრ. XIII, 17-21. [დას. ტლე(335)] მთ. V, 14-19. [დას. ია(11)] (I-ქართულიდან); ან: წმ. იერემიასი: 1 კორ. XIV, 20-25. [დას. ბნგ(156)]. ლკ. IV, 22-30. [დას. იდ(14)] (რუსულიდან).

2(15) მამისი, აღდგომიდან IV,

განრღვეულის კვირიაკე. [ხმა III].

ათანასე (I) დიდისა, აღექსანდრიელი პატრიარქისა (328 წლის 8.VI-დან), მსოფლიო დიდისა მამისა და მოძღვრისა (295; †2.V.373, აღექსანდრია; ხსენება, ასევე, 18.I-ს) (ჟამნიდან); კეთილმსახურისა და მოციქულთა სწორისა ბორისისა (წმიდა ნათლისღებით მიხეილისა), ბულგარელთა მეფისა, რომელმან ნათელილთ თავის ხალხთან ერთად IX საუკუნეში (†907) (ბულგარულიდან); კეთილმოღწეულთა რუსეთის მთავართა: ბორისისა (რომანოზისა) და გლეხისა (დავითისა) (აღმოცენება, 1072 და 1115 წლებში); ათანასე კონსტანტინეპოლელი პატრიარქისა, საკვირველთმოქმედისა (†1654); მართლისა ტაბითა იოანელისა (საქმ.

დიდმოწამისა იზინე (იზინა) მაკედონელისა (†I-II) (ჟამნებიდან); ქალწულმოწამისა სანდუხტისა, სომეხთა მეფის ასულისა (†I) (ჟამნიდან, შეცდომით: ეს ხსენება რუსულ და ბერძნულ კალენდრებში აზრ არის).

დღესასწაული ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის
ხატთა: „ბარბიში შუშაველი“ (1878); და მოზღოპ-
ოსა („იშვრიოსა“) [დაწერილია წმიდა თამარ მეფის
სასახლეში, XIII საუკუნეში; გარდამავალია (ერვასის
განზოგებას) (რუსულიდან). წიგნზე – რივისა: საქმ.
XIV, 6-18. [დას. ლდ(34)]. იმ. VII, 14-30. [დას. კვ(26)].

„ღიზს აზს...“-ის ნაცვლად:

„შობაჲ შენი უხრწნელ არს ქალწულო, ღმერთი მუცლით შენით გამოვიდა განჯორციელებული, კაცთა შორის იქცეოდა. ამისთჳს ჩუენ შენ, ღმრთის-მშობელო, მარადის ყოველნი გადიდებთ“.

ტრადიციისამებრ, ამ დღეს ხდება წყლის კურთხე-
ვა (მცირე აიაზმა) (რუსულიდან).

6(19) მაისი, ხუთშაბათი. **ერგასის განზოგების**

შეძღობი დღესასწაული 12(25) მაისამდე.

მათლისა იობ მრავალენებულისა (†2000/1700-1500 წწ. ქრისტეს შობამდე) (ჟამნებიდან).

წიგნებზე – რიგისა: საქმ. X, 34-43. [დას. კვ(26)].
 ივ. VIII, 12-20. [დას. კო(29)]. მართლისა: გალ. V, 22-VI,
 2. [დას. სიგ(213)]. მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)].

7(20) მაისი, პარასკევი. მარნეა, **ხსნილია** თევზით.

ხსენება ზეცით გამოჩინებულისა ჯუჲარისად, ზომელი გამოჩნდა იერუსალიმის ცასა ზედა კოსტან-

ტინეს ზე მეფისა, ძისა დიდისა კოსტანტინესა (351 წელს) (ჟამნიბიდან); ღირსთა ასურელ მამათა – იოანე ზედაზნელისა და მოწაფეთა მისთა: აბიბოსისა, ნეკრესელი ეპისკოპოსისა, ანტონ მარტყოფელისა, დავით გარეჯელისა, ზენონ იყალთოელისა, თადეოზ სტეფანწმინდელისა (თათა მამებელისა), ისე (იესე) წილკნელი ეპისკოპოსისა, იოსებ ალავერდელი ეპისკოპოსისა, ისიდორე (ეზდრიოს) სამთავნელისა, მიქაელ ულუმბელისა, პიროს ბრეთელისა, სტეფანე ხირსელისა და შიო მღვიმელისა (†VI-VII) (ჟამნიდან) და ელია დიაკონისა (†VI) (ენციკლოპედიიდან); წმიდისა კეთილსახურისა მეფისა ბაგრატისა (III), საქართველოს გამაერთიანებელისა (ბაგრატონი; 961, †1014); მოწამისა აკაკი ასისტავისა, კაბადოკიელი-სა (†303/304) (ჟამნიდან); ღირსისა ნილოს ახლისა, მირონმდინარისა, ათონელისა (წმიდათა ნაწილთა აღმოყვანება 1815 წელს; †1651; ოწინასწარმეტყველა იმპერატორს ღმრთისმშობლის ხატის მიერ ათონის წმიდა მთის დატოვება) (ბერძნული ჟამნიდან); ყოველთა ღირსთა მამათა, ათონზე, წმიდა პანტელეიმონის მონასტერსა შინა გაბრწყინებულთა (რუსულიდან).

ცისკარზე – ასურელთა: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

წირვანზე – რიგისა: საქმ. X, 44-XI, 10. [დას. კზ(27)].
 ონ. VIII, 21-30. [დას. ლ(30)]; და: ასურელთა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)];
 ან: ჯვარისა: 1 კორ. I, 18-24. [დას. რკე(125)] და ონ. XIX, 6-11, 13-20, 25-28, 30-35. [დას. მ(60)]; ან: მეფისა ბაგრატისა (II-ქართულიდან): რომ. XIII, 1-10. [დას. რია(111)] და ონ. X, 1-9. [დას. ლვ(35)-შუა].

10(23) მასი, აღდგომიდან V შეიდეულის ობშახათი.

ყოფლადქებულია მოციქულისა სიმონ მოშუზნისა (კანანელი), საქართველოში ქრისტიანობის მქადაგებულისა (აღესპურა საქართველოში, †107) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – მოციქულისა სიმონისა: **ივ. XXI, 15-25.** [დას. **გზ(67)**]. წირვანზე – რიგისა: **საქმ. XII, 12-17.** [დას. **ლ(30)**]. **ივ. VIII, 42-51.** [დას. **ლბ(32)**].

წმ. სიმონისა: 1 კობ. IV, 9-16. [დას. ზღა(131).
მთ. XIII, 54-58. [დას. ნგ(56)].

11(24) მანძი, სემფაბათი.

ნეტარისა ქრისტესიასი (ქრისტეფორესი), გარე-
 ჯელისა (ნათესავით ქართველი; †1771) (ყაშიდას);
 კონსტანტინოპოლის ეპეკნიისა (განახლებისა) (330
 წელს); და მღვდელმთწამისა მოკი (მოკიონ) ხუცისა,
 მაკედონიის ამფიპოლისელისა (†288) (ყაშეპიდას); მო-
 ციქულთა სწოართა: მეთოდესი (†885) და კირილესი
 (†869), სლოვენთა მოძღვართა. რიგისა: საქმ. XII, 25-
 XIII, 12. [დას. ლა(31)]. ან. VIII, 51-59. [დას. ლგ(33)].
 წმ. ქრისტესიასი: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. მო.

XI, 27-30. [დას. მკ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

12(25) მასი, ოთხშაბათი. მარნვა, სსნილია თევზით.

წარგზავნა ერვასის განზოგების დღესასწაულისა.

მღდელთმთავართა: ეპიფანესი (ეკუფანესი), კვიპრელი მთავარეპისკოპოსისა (†403) და გერმანესი (I), კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა (11.VIII.715-17.I.730) (†754-მდე) (ჟამნიდან); საბინესი, კვიპრელი მთავარეპისკოპოსისა (†V) და პოლუპისი, რინოკირელი ეპისკოპოსისა (†V); მღვდელმონაქმისა ერმოგენისა, მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქისა (†1913); მონაქმისა იოანე ვალაქიელისა (†1662).

წირვანე – რიგისა: საქმ. XIII, 13-24 [დას. ლბ(32)]. ან. VI, 5-14. [დას. იმ(18)]. მღდელთმთავართა: ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას. ტი(318)]. მთ. V, 14-19. [დას. ია(11)].

„ღირს აზს...“-ის ნაცვლად:

„შობაჲ შენი უხრწნელ აზს ქალწულო, ღმერთი მუკლდით შენით გამოვიდა განჯორციელებული, კაცთა შორის იქცეოდა. ამისთჳს ჩუენ შენ, ღმრთის-მშობელო, მარადის ყოველნი გადიდებთ“.

13(26) მასი, ხუთშაბათი. სამოქალაქო უქმე.

ღირსისა ეფთვიმე ანლისა, ქართველისა, ათონელი-სა, მთარგმნელისა, იოანე მონასტრის ქტიტორისა (ჩორდვანელი; †1028) (ჟამნიდან); ღირსთა ქართველთა ათონელთა მამათა: იოანესი (ჩორდვანელი; †1005), გიორგი მთარგმნელისა (†1065/1066), გიორგი მაშენებელისა (ჩორდვანელი; †1030) და გაბრიელისა (†X); და ღირსმონაქმეთა, ათონის ივერთა მონასტერ-

ში ლათინთაგან წამებულია (+1276/1280) (ბერძნულიდან); ქალწულმოწამისა გლიკერია (ღლუკერია) იზაკლიელისა (ჟამნებიდან) და მის თანა ლათინი დილეგის მცველისა (+138-161) (ბერძნულიდან); მოწამისა ალექსანდრე რომაელისა (+284-305); პავსიკაკო სინადელი ეპისკოპოსისა (+606); წმიდისა გიორგი აღმსარებელისა, მეუღლისა მისისა იზინესი და შვილთა მათთა (+IX). ცისკარზე – ღირსისა ეფთვიმესი: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)]. წირვანზე – რიგისა: საქმ. XIV, 20-27. [დას. ლე(35)]. ან. IX, 39-X, 9. [დას. ლე(35)]. ღირსისა ეფთვიმესი: 1 კობ. XII, 7-11. [დას. რნა(151)]. მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)].

14(27) მაისი, პარასკევი. მარნეა, ხსნილია თევზით. ხსენება მოწამისა ისიდორე ქიოსელისა (+251) (ჟამნებიდან); მოწამისა მაქსიმესი (+250); ღირსისა სერაპიონ სინდონიტისა (+V); ლეონტისა, იერუსალიმელი პატრიარქისა (+1175). წირვანზე – რიგისა: საქმ. XV, 5-34. [დას. ლე(36)]. ან. X, 17-28. [დას. ლზ(37)].

15(28) მაისი, შაბათი.

წარგზავნა სამაროტელის დღესასწაულისა.

ღირსისა პანუმი დიდისა, თეზაიდელისა (+348/358) (ჟამნებიდან); ღირსისა პირთოს ბრეთელისა, ღირსი იოანე ზედაზნელის თანამოღვაწისა (13-სსურელთაგანი; +VI) (ჟამნიდან); აქილე ლარისელი ეპისკოპოს. (+330). წირვანზე – რიგისა: საქმ. XV, 35-41. [დას. ლზ(37)]. ან. X, 27-38. [დას. ლც(38)]. წმ. პანუმისა: 2 კობ. IV, 6-15. [დას. როგ(176)]. ლკ. XIV, 25-35. [დას. თზ(77)];

ან: წმ. პიროსისა: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **მო. XI, 27-30.** [დას. მე(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)].

16(29) მაისი, აღდგომიდან VI, შობიდან ბრძმის კვირიაკე. [ხმა V].

ღირსისა თეოდორე განწმედილისა (**†360/368**), ილუმენისა, ღირსი პახუმი დიდის (**†348/358**) მოწაფისა (**ჟამნებიდან**). ცისკარზე – სახარება VIII: **ან. XX, 11-18.** [დას. დდ(64)]. წირვანზე – რიგისა: **საქმ. XVI, 16-34.** [დას. ლც(38)]. **ან. IX, 1-38.** [დას. ლდ(34)].

17(30) მაისი, აღდგომიდან VI შვიდეულის ორშაბათი.

მოციქულთა 70-თაგანთა: ანდრონიკესი და იუნიასი (**რომ. XVI, 7**) (**†1**) (**ჟამნებიდან**); მღვდელთმთავრისა სტეფანესი, კონსტანტინეპოლელი პატრიარქისა (**†893**). წირვანზე – რიგისა: **საქმ. XVII, 1-15.** [დას. ლთ(39)]. **ან. XI, 47-57.** [დას. მ(40)]. მოციქულთა: **რომ. XVI, 1-16.** [დას. რკ(120)]. **ლკ. X, 1-15.** [დას. ნ(50)].

18(31) მაისი, სამშაბათი. წარგზავნა შობიდან ბრძმის დღესასწაულისა (II-ქართულიდან).

წმიდათა მამათა, რომელნი შეიკრიბნენ შვიდ მსოფლიო კრებანზე (**325-781 წლებში**); მოწამეთა ძმათა: დავითისა და ტარიჭანისა (**†693**) (**ჟამნიდან**) და დედისა მათისა თაფინესი (**†705**) (**ცხოვრებანიდან**); 8-თა მოწამეთა: პეტრე ლამპსაკიელისა, ანდრია და პავლესი მესოპოტამიელთა, დიონისესი, ქრისტინა ქალწულისად, ჰერაკლესი, პავლინესი (**პავლინოსი**) და ბენედიქე (**ვენდიმო**) ათენელთა (**†250**) (**ჟამნებიდან**); მოწამისა თეოდოტე საზრდელთა ვაჭრისა, და 8-თა

ქალწულმოწამეთა: ალექსანდრასი (ალექსანდრიასი), ტეკუსასი, თეოდოტიასი, კლაგდიასი, ფაინასი, ეფფრასიასი (ეფფროსინიასი), მატრონასი და იულიასი, გალატიის ანკვირელთა (†303/304; ხსენება, ასევე, 7/20 ივნისს) (ჟამნიდან). რიგისა: საქმ. XVII, 19-28. [დას. მ(40)-შუა]. ინ. XII, 19-36. [დას. მ(42)]. მოწამეთა ძმათა: 2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)]. ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)] (I-ქართულიდან, 2019); ან: რომ. VIII, 28-39. [დას. ჟთ(99)] (ან: ებზ. XI, 33-XII, 2. [დას. ტლ(330)]) და: მთ. X, 16-22. [დას. ლვ(36)] (ან: ლკ. XXI, 12-19. [დას. ზგ(106)]) (II და IV ქართულებიდან).

19 მაისი (1 ივნისი), ოთხშაბათი. მარნევა, ხსნილია თევზით.

წარგზავნა აღდგომის (პასექის) დღესასწაულისა*.

უფლის ამადლები წინადღესასწაული.

წმიდისა დედისა ჩვენი

მოციქულთა სწორისა ქალწულისა ნინოსი

(საქართველოში შემოსვლა IV საუკუნეში).

ღირსისა იოანესი, გუთელი ეპისკოპოსისა [საქართველოში ხელთდასმული, †VIII; ხსენება, ასევე, 26 ივნისს (9 ივლისს)] (რუსულიდან); მღვდელმოწამეთა: პატრიკისა, პრუსელი ეპისკოპოსისა და მის თანა პ-თა ხუცესთა: აკაკისა, მენანდროსი და პოლიენისა (†100) (ჟამნიდან). ცისკარზე – წმ. ნინოსი: მთ. X, 1, 5-8. (I-II ქართულებიდან) ან: მთ. X, 1-8. (IV-ქართულიდან და რუსულიდან) [დას. ლდ(34)-შუა]. წირვანზე – რიგისა: საქმ. XVIII, 22-28. [დას. მ(41)]. ინ. XII, 36-47. [დას. მგ(43)]. მოციქულთა სწორისა ნინოსი: 1 კორ. IV, 9-16. [დას. ზლა(131)]. მთ. XXV, 1-13. [დას. ზდ(104)].

იზნოსი

ორშაბათი	6	13	20	27	
სამშაბათი	7	14	21	28	
ოთხშაბათი	1	8	15	22	29
ხუთშაბათი	2	9	16	23	30
პარასკევი	3	10	17	24	
შაბათი	4	11	18	25	
კვირიაკე	5	12	19	26	

* მწუხრის, ცისკრისა და წიზვის დასაწყისი, ასევე, წიზვის დასასრული და განტეგება შესრულებება წმი-
და კასმის წესით. (II-ქართულიდან)

სადიდებელი მოციქულია სწოლისა ნინოსი:

„გადიდებთ შენ, მოციქულთა სწოლთა ნინო, და
პატივს-ვსცემთ ჭირთა და შრომათა შენთა, რომელ
დაშუერ და გუანარენ ქრისტე“.

20 მაისი (2 ივნისი), ხუთშაბათი.

აგაღლება უფლისა ჩვენისა იესუ ქრისტესი.

კრება მანგლისის ჯვარისა (II-ქართულიდან).

მოწამეთა ქართველთა, ქრისტეს სარწმუნოებისათ-
ვის ფერეიდანში (ირანი) სპარსთაგან მოწყვედილთა*
(†XVII-XVIII; ჟამნიდან) (გარდამავალია);

მკვეთარა (+284) (ზუსტად). ამაღლებს:

I, 1-12. [დას. ა(1)]. ლკ. XXIV, 36-53. [დას. ზიგ(114)].

წავლუბის დღესასწაულისათა (2022 წელს: 21 მაისს (3 ივნისს)) (ქაშიდან).

ამაღლების დღესასწაულის სადიდებელი:

და პატრეს-ვსცემთ დიდებით ზეცად ამბოღებასა შენ-
სა, რომლითა ყოვლადწმიდაჲ გუამი შენი საღმრთოდ-
თა დიდებითა აღამაღლე“.

ქვეყანით ზეცად ამაღლებულსა ქრისტესა ცნობრე-
ბისმოძცემელსა“. „ჰმევ, ქალწულო, მიუწდომელი
ბუნებათა უჟამოდ გამოუთქუმელი, ამისთჳს, უბიწო,
ყოველნი მორწმუნენი გადიდებენ შენ“ (წარგზავნის –
2022 წელს: 28 მაისის (10 ივნისის) – ჩათვლით).

30 მაისამდე (12 ივნისამდე) დილა-საღამოს ლოცვებს ვიწყებთ სამწმიდაოდან: „წმიდაო ღმერთო, წმიდაო ძლიერო, წმიდაო უკუდავო, შეგკწყალენ ჩვენ“ (3-გზის) (ბრუსულიდან და IV-ქართულიდან).

21 მაისი (3 ივნისი), პარასკევი. მარნეა, ხსნილია თევზით.

ამაღლების შემდგომი დღესასწაული –

28 მაისამდე (10 ივნისამდე).

მოცემულთა სწორთა დიდთა მეფეთა: კონსტან-

ტინესი (†337) და დედისა მისისა ელენესი (†327) (ჟამნებიდან). დღესასწაული **ვლადიმირის** ღმრთის-მშობლის ხატისა. ცისკარზე – მოციქულთა სწორთა: **ან. X, 9-16.** [დას. ლვ(36)]. წირვანე – რიგისა: **საქმ. XIX, 1-8** [დას. მბ(42)]. **ან. XIV, 1-11.** [დას. მზ(47)]. მოციქულთა სწორთა: **საქმ. XXVI, 1, 12-20.** (ბერძნულიდან); **ან: საქმ. XXVI, 1-5, 12-20.** (რუსულიდან) [დას. მთ(49)]. **ან. X, 1-9.** [დას. ლვ(35)-შუა].

22 მაისი (4 ივნისი), შაბათი.

მოწამისა ბასილისკოსი, კომანში წამებულისა (†308) (ჟამნებიდან). წირვანე – რიგისა: **საქმ. XX, 7-12.** [დას. მგ(43)]. **ან. XIV, 10-21.** [დას. მზ(48)]. მოწამისა ვასილისკოსი (I და IV ქართულებიდან): **2 ტიმ. II, 1-10.** [დას. სჟბ(292)]. **ან. XV, 17-XVI, 2.** [დას. ნბ(52)].

23 მაისი (5 ივნისი), კვირიაკე. [ხმა VI].

აღდგომიდან VII, პირველი მსოფლიო კრების (325 წელს, ნიკეაში) წმიდათა 318-თა მამათა კვირიაკე.

წმიდისა მოციქულთა სწორისა **ნონოსი (†332)** და განათლება ქართველთა ერისა, წმიდათა მოციქულთა სწორთა: მეფისა მირიანისა (†332) და დედოფლისა ნანასი (†334) (I-ქართულიდან); ღირსისა დამიანესი (დანიელისა), მეფე-ყოფილისა დემეტრესი (I), გარეჯელისა, „შენ ხარ ვენახის“ მთქმელისა (ბავრატონი; †1157) (ჟამნიდან); წმიდისა იოანესი (I), მთავარეპისკოპოსისა მცხეთისა და სრულიად ივერიისა (†340-360); ღირსისა მიქაელ აღმსარებელისა, სვინადელი ეპისკოპოსისა (†821) (ჟამნებიდან).

VII შვიდეულის თემატიკა.

ლირსისა და ღმერთშემოსილისა სჰმეონ საკურველო-
მოქმედისად, რომელი იყო დამკურდრებული მთასა საკ-
ურველსა და ბრწყინვიდა, ვითარცა მთიები, თაფსა
ზედა სუეცისასა (მესევეცისა) (†590-596) (ჟამნებიდან);
კონსტანტინოპოლით მთაწმიდას მიცვალებად წმიდა-
თა ნაწილთა ღირსისა მამისა ჩვენისა გიორგი მთაწ-
მიდელისათად და დადებად ლარნაკსა შინა* (ჟამნიდან
და II-ქართულიდან). ხსენება ნეტარისა ქსენია ჰეტერ-
ბურგელისა (განდიდება, 1988) (რუსულიდან).

* ამ მოსახსენებლის განწესებას გვაუწყებს „გიორგი მთაწმიდელის ცხოვრება“.

ცისკარზე – ღირსისა გიორგისა: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)]. წიბეზე – რიგისა: **საქმ. XXI, 8-14.** [დას. მე(45)]. **აბ. XIV, 27-XV, 7.** [დას. მთ(49)]. ღირსისა გიორგისა: **ბოძ. III, 28-IV, 3.** [დას. პე(85)]. **მთ. VII, 24-VIII, 4.** [დას. კდ(24)] (II-ქართულიდან).

დღეთა ჰქონან ჟამნი იმ(17), და ღამეთა ჟამნი ზ(7)

25 მასობა (7 ოგნობა), სემქმასტობ.

მესამედ პოვნა პატრიონისა თაფისა წინამორბე-

დისა და ნათლისმცემელისა იოანესი (850 წელს) (ჟამნიდან). ხსენება შოთა ბრუსთველისა, – იერუსალიმის ჯვარის მონასტრის განმასწავლებელისა (II-ქართულიდან). ცისკარზე – ნათლისმცემელისა: ლკ. VII, 17-30. [დას. ლა(31)]. წირვაზე – რიგისა: საქმ. XXI, 26-32 [დას. მე(46)]. ან. XVI, 2-13. [დას. ნგ(53)]. ნათლისმცემელისა: 2 კორ. IV, 6-15. [დას. ბოგ(176)]. მთ. XI, 2-15. [დას. მ(40)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ნათლისმცემელო მაკნობრისათ იოვანე, და პატივს-ესცემთ ყოვლად-დიდებულსა თავის პოვნასა შენსა“.

26 მაისი (8 ივნისი), ოთხშაბათი.

მარზევა, ხსნილია თევზით.

ღირსისა დოდო გარეჯელისა (†596) (გარდამავალია; ჟამნიდან); მოციქულთა 70-თაგანთა: კარპესი (2 ტიმ. IV, 13) (†65) (ჟამნიდან) და ალფესისა (†70) (ბრუსულიდან). ცისკარზე – ღირსისა დოდოსი: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)]. წირვაზე – რიგისა: საქმ. XXIII, 1-11. [დას. მზ(47)]. ან. XVI, 15-23. [დას. ნდ(54)]. ღირსისა დოდოსი: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. მთ. IV, 25-V, 12. [დას. ი(10)].

27 მაისი (9 ივნისი), ხუთშაბათი.

ღირსთა: დავით გარეჯელისა (†570) (ჟამნიდან) და მოწაფისა მისისა ლუკიანესი (†580) (ენციკლოპედიიდან), მამადავითობა თბილისში (გარდამავალია); ღირსისა ბასილისა, ათონელისა, მეფე ბაგრატის (III) ძისა (ბაგრატიონი; †1040); და ღირსისა მიქაელ

პარზნელისა, კლარჯეთს მოღვაწისა (†IX); და მღ-
დელმოწამისა თერაპონისა (თერაპონტესი), საზრიელი
ეპისკოპოსისა (†III) (ჟამნიდან).

ცისკარზე – ღირსთა: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].
წირვანზე – რიგისა: საქმ. XXV, 13-19. [დას. მჭ(48)].
ინ. XVI, 23-33. [დას. ნე(55)]. ღირსთა: გალ. V, 22-VI,
2. [დას. სიგ(213)]. მო. XI, 27-30. [დას. მგ(43)].

28 მაისი (10 ივნისი), პარასკევი.

მარხვა, ხსნილია თევზით.

წარგზავნა უფლის ამაღლების დღესასწაულისა.

ღირსისა ნიკიტა აღმსარებელისა, ქალკედონელი
ეპისკოპოსისა (†IX) (ჟამნიდან). რიგისა: საქმ. XXVII,
1-44. [დას. ნ(50)]. ინ. XVII, 18-26. [დას. ნზ(57)].

29 მაისი (11 ივნისი), სამებობის, სულის შაბათი.

სულთაობა. მიცვალებულთა ხსენება [აღესრულებ-
ბა ხსენება ყოველთა საუკუნითგან მიცვალებულთა
(დაძინებულთა) მართლმადიდებელთა ქრისტეანეთა,
მამათა და ძმათა ჩვენთა].

ღირსქალწულმოწამისა თეოდოსია კონსტან-
ტინოპოლელისა (†726-730) (ბერძნული და რუს-
ული ჟამნიდან); ქალწულმოწამისა თეოდოსია
ტვირელისა (†307-308) (ჟამნიდან (შეცდომით, მაგრამ
ტროპაზ-კონდაკი თეოდოსია კონსტანტინოპოლელ-
ისაა ჟამნიშვილი); წმიდათა 318-თა მამათა, რომელნი
შეიკრიბნენ ნიკეის I მსოფლიო კრებაზე (325 წელს)
და რომელთა-იგი თანაარსად და თანადარუსაბამოდ
ღმრთისა და მამისა ძე ქადაგეს; და აღექსანდრე

აღექსანდრიელი მთავარეპისკოპოსისა (პატრიარქი-
სა, 312-დან), რომელმან I მსოფლიო კრებაზე ულ-
მრთო არიოზ განკვეთა და ეკლესიით განდევნა (250;
†04.326/328) (სვინაქსარიდან). წირვაზე – რიგისა:
საქმ. XXVIII, 1-31. [დას. ნა(51)]. ინ. XXI, 15-25. [დას.
მზ(67)]. მიცვალებულთა: 1 კორ. XV, 47-57. [დას.
რდგ(163)] და: ინ. VI, 35-39. [დას. კა(21)]; ან: 1 თეს.
IV, 13-17. [დას. სო(270)] და: ინ. V, 24-30. [დას. იგ(16)].

30 მაისი (12 ივნისი), აღდგომიდან VIII კვირიაკე.
სულისა წმიდისა კვირიაკე. მეგრასე (50-ე)
დღე შემდგომად პასექისა. ყოვლადწმიდა სამეზ-
ის ღღე (სამეზობა). სულიწმიდის მოფენა წმიდა
მოციქულებზე. სულიმოფენობა*. მარტვილია.

მრავალთა წმიდათა ქართველთა მამათა და დე-
დათა, აჭარაში თურქთაგან წამებულთა* (†XVII-XVI-
II) (გარდამავალია); ღირსისა ისაკ (ისაკ) აღმსარე-
ბელისა, კონსტანტინოპოლელი ილუმენისა (†IV-V)
(ჟამნებიდან); ღირსისა ემილიასი, ბასილი დიდის დე-
დისა (†372-375; ხსენება, ასევე, 1.1-ს) (ბერძნულიდან).
ცისკარზე: ინ. XX, 19-23. [დას. დე(65)]. წირვაზე: საქმ.
II, 1-11. [დას. გ(3)]. ინ. VII, 37-52; VIII, 12. [დას. კზ(27)].

* უწყოდეთ, რამეთუ აკოლუთიად მათი, დღესასწაუ-
ლისათჳს, გინათუ წინადღესა: 2022 წელს: 29 მაისს
(11 ივნისს) აღესრულების, ესე იგი არს შაბათსა უწინ-
არესსა სულისა წმიდისა მოსლვისასა (მიცვალებულ-
თა ვსენებისა თანა ერთბამად), გინათუ შემდგომსა
დღესა: 31 მაისს (13 ივნისს) – რომელ არს ორშაბათი
სულისა წმიდისა (ჟამნიდან).

ამ დღეს იკითხება მუხლთმოძრევის ლოცვები.

სულთმოფენობის (სამეპობის) შედეგად – 2022 წელს: 30 მაისი (12 ივნისი)-5(18) ივნისი – ხსნილია ყოვლითურთ ყოველთვის.

სულთმოფენობის სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ცხოვრებისმოძემელო ქრისტე, და პატივს-ვსცემთ ყოვლადწმიდასა სულსა შენსა, რომელ მაშისა მიერ მოუგლინენ საღმრთოთა მოწაფეთა შენთა“.

„ღირს აბს...“-ის ნაცვლად: „მოციქულთა რაჲ იბილეს გარდამოსლვად ნუგეშინისმცემელისად, დაუკრძდათ, ვითარ სახითა ცეცხლისა ენათადთა გამოჩნდა სული წმიდაჲ“; „გიხაროდენ შენ, წმიდაო დედუფალო, დედათა დიდებათ, ქალწულთა თუაღო, რამეთუ მეტყუელებად ვერ შემიძლებელ ვართ ღირსად ქებასა შობისა შენისასა, ამისთჳს საბწმუნობით გადიდებთ შენ“ [წარგზავნის – 5(18) ივნისის – ჩათვლით].

სულთმოფენობიდან აღდგომამდე – 2023 წლის 3(16) აპრილამდე – დილა-საღამოს ღოცვებს ვკითხულობთ ჩვეულებრივად (ზუსტულიდან).

**** სულთმოფენობა** – სულთმადის მოსვლის დღესასწაულის ხალხური სახელწოდებაა, **მარტვილია** კი – სულთმადის მოფენის დღესასწაულის უძველესი სახელწოდება, რომელიც საღმრთისმსახურთ წიგნებში უძველესი დროიდან უცვლელად მოიხსენიებოდა მათ ბეჭდურ გამოცემებამდე (**XVIII-XIX სს.**). ტერმინი **„მარტვილია“** გვიჩვენებს, რომ ამ დღეს მოხდა დამოწმება (ბერძნ. **„მარტვირია“**) ქრისტეს საღმრთო ბუნებისა, რადგანაც აღესრულა მოწაფეებისათვის მის მიერ მიცემული აღთქმა, მოკლე ხანში სულთმადის მოვლინების

შესახებ (საქმე მოცდიულობა, I, 4-5).

სულიწმინდის მოფენის სახელზე აგებულ ეკლესიებს ძველად საქართველოში „მარტვილიის ეკლესიის“ სახელით მოიხსენიებდნენ. სწორედ მარტვილიის დიდი საკათედრო ტაძრისაგან მიიღო სახელწოდება დასავლეთ საქართველოს ქალაქმა მარტვილმა, სადაც ეს ტაძარი ამჟინად (VII საუკუნეში). მოგვიანებით ტაძარი ღმრთისმშობლის მიძინების სახელზე იკურთხა.

31 მასი (13 ივნისი), თბილისი.

სულთმოფენობიდან (მეგრესელებს) I, სამეზობის
შვიდეულის დასაწყისი (ყოველთა წმიდათა). სულთმო-
ფენობის შემდგომი დღესასწაული – 5(18) ივნისამდე.

სულისა წმიდისა თქმებათი*. სული წმიდის დღე
(გუესულიდან და II-ქართულიდან).

მოწამისა ერში (პერპეს, ერმეიას) მხედრისა, კაბადოკიის კომანელისა (†II) (ჟამნებიდან); მოციქულისა 70-თაგანისა ერმისა (რომ. XVI, 14), დაღმაცელი ეპისკოპოსისა (†I) (ჟამნიდან); შოთა რუსთველისა, – იერუსალიმის ჯვარის მონასტრის განმანათლებელისა** (გარდამავალი). წიგნზე – რიგისა: ეფეს. V, 8-19. [დას. სკოტ(229)]. მო. XVIII, 10-20. [დას. თე(75)].

**** გარდამავალი:** იხსენიება სული წმიდის დღეს –
თქმებითს. (იხ., მაგალითად, 1976, 1977 კალენდარნი).

* უწყებულ იყავნ, რამეთუ სახელისდებად ესე სული-
სა წმიდისა თრშაბათისად სხუასა აზაზასა მოასწავებს,
თუ აზა შემდგომსა დღესა სულისა წმიდისა მოსლვის-
ასა, ესე იგი აზს შემდგომსა დღესასწაულსა. ეგრეთვე
და სხუანიცა დღენი სულისა წმიდისა მოსლვისა შე-
დგომისა დღესასწაულისანი (რომელ აზს მსგაფსი დღე-

2(15) იენისი, ოთხშაბათი. **სსნილია ყოვლითურთ.**

დღესასწაული მცხეთის ჯგვარისა (ჯგვარის საკვირ-
ველი გამოჩინება) **(გარდამავალია).**

ნიკიფტორე აღმსარებელისა, კონსტანტინოპოლელი
პატრიარქისა **(†828) (ჟამნებიდან).**

ლომისობა **(გარდამავალია) (I-ქართულიდან).**

რიგისა: **რომ. I, 18-27.** [დას. პ(80)]. **მთ. V, 20-26.**
[დას. იბ(12)]. **მცხეთის ჯგვარისა: 1 კორ. I, 18-24.** [დას.
რკე(125)]. **აწ. XIX, 6-11, 13-20, 25-28, 30-35.** [დას. ა(60)].

3(16) იენისი, ხუთშაბათი.

მოწამეთა: **ლუკილიანესი (რომელიც ცხადად გა-
მოეცხადა ღირს პაისი მთაწმიდელს) (ჟამნებიდან),**
პავლა ქალწულისა და მათ თანა ჩვილთა: **კლავდისა,**
**იპატისა, პავლესი და დიონისესი (†270-275) (ბერძნუ-
ლი ჟამნიდან).** წირვაზე – **რიგისა: რომ. I, 28-II, 9.**
[დას. პაჰ(81)]. **მთ. V, 27-32.** [დას. იგ(13)].

4(17) იენისი, პარასკევი. **სსნილია ყოვლითურთ.**

მიტროფანე კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა
(†326) (ჟამნებიდან); წმიდათა მენელსაცხებლე დედა-
თა: **მართასი და მარიამისი, მართალ ლაზარეს დათა**
(†I) (ბერძნულიდან). წირვაზე – **რიგისა: რომ. II, 14-29.**
[დას. პპ(82)]. **მთ. V, 33-41** [დას. იდ(14)].

5(18) იენისი, შაბათი.

სულთმოფენობის დღესასწაულის წარგზავნა.

ევსტათი დიდისა, აღმსარებელისა, ანტიოქიელი
პატრიარქისა, **ქართლისა ეკლესიათა მკურთხეველ-**

ისა (†337/360) (ცხოვრებანიდან); მღდელმოწამისა დოროთესი, რომელი იყო ტურელი ეპისკოპოსისა, კაცია ღმერთშემოსილი და მონუცებული (255; †362) (ჟამნიდან). წიგნზე – რიგისა: **რომ. I, 712** [დას. თო(79)-შუა]. **მთ. V, 42-48.** [დას. იე(15)].

6(19) იენისი, სულთმოფენობიდან I, ყოველთა წმიდათა კვირიაკე. ხმა VIII. ხსნილია ყოვლითურთ. ღირსისა ბესარიონისა, ეგვიპტელ საკვირველთ-მოქმედისა (†IV-V) (ჟამნიდან); ღირსისა ილარიონ ანლისა, დაღმატელი ილუმენისა, აღმსარებელისა (770-775/776; †6.VI.845) (ჟამნიდან). ცისკარზე – სახარება I: **მთ. XXVIII, 16-20.** [დას. რიგ(116)].

წიგნზე – რიგისა: **ებრ. XI, 33-XII, 2.** [დას. ტლ(330)]. **მთ. X, 32-33, 37-38; XIX, 27-30.** [დას. ლტ(38)].

პეტრე-პავლობის მარხვის აღება*.

* უწყებულ იყავნ, რამეთუ შემდგომად კურიაკისა ყოველთა წმიდათადას, თრშაბათითგან უცვალებელად იწყების მარხეჲ წმიდათა მოციქულთაჲ, და იპყრობის იენისისა კო(29)-მდე, ვსენებადმდე წმიდათა თავთა მოციქულთა პეტრესა და პავლესსა (ჟამნიდან).

7(20) იენისი, თრშაბათი. პეტრე-პავლობის მარხვის დასაწყისი, ხსნილია თევზით*.

სულთმოფენობიდან II შვიდეულის დასაწყისი.

მოწამისა თეოდოტე ანკვირელისა (†303/304; ხსენება, ასევე, 18.V-ს) (ჟამნიდან); მღდელმოწამისა ანდრონიკესი, პერმელი მთავარეპისკოპოსისა (ნიკოლესკი; მსახურობდა საქართველოში; †1918;

ცხოვრებანიდან). წიგნზე – რიგისა: **რომ. II, 28–III, 18.** [დას. პე(83)]. **მო. VI, 31–34; VII, 9–11.** [დას. იო(19)].

* პეტრე-პავლობის მარხვა – 2022 წელს: 7(20) ივნისი – 28 ივნისი (11 ივლისი) – ოთხშაბათისა და პარასკევის გარდა ხსნილია თევზით.

8(21) ივნისი, სამშაბათი. **ხსნილია თევზით.**

დიდმოწამისა თეოდორე სტრატელატისა (აღ-
მოყვანება; **†IV**) (ჟამნებიდან); მღვდელმოწამისა თე-
ოდორესი, კველთელი მღვდლისა (**†1608/1609**) (ჟამ-
ნიდან); ღირსისა ნაგერატისა, სტუდიელი ილუმენისა
(საფარაუდოდ, წმინდა ბასილი დიდის ძმა).

წიგნზე – რიგისა: **რომ. IV, 4–12.** [დას. პე(86)].
მო. VII, 15–21. [დას. კე(22)]. დიდმოწამისა თეოდორესი:
2 ტიმ. II, 1–10. [დას. სჟბ(292)] და: **მო. X, 16–22.** [დას.
ლე(36)]; ან: მღვდელმოწამისა თეოდორესი: **ებრ. XIII, 7–16.** [დას. ტლდ(334)] და: **ლკ. XII, 32–40.** [დას. ძბ(67)].

9(22) ივნისი, ოთხშაბათი. პეტრე-პავლობის მარხვა.

მღვდელთმთავრისა კირილესი, ალექსანდრიელი პა-
ტრიარქისა (**†444**) (ჟამნებიდან); ღირსისა იოანე შავ-
თელ-გაენათელისა (**†XIII**) (ჟამნიდან).

რიგისა: **რომ. IV, 13–25.** [დას. პე(87)]. **მო. VII, 21–23.** [დას. კე(23)]. წმ. კირილესი: **ებრ. XIII, 7–16.** [დას. ტლდ(334)] და: **მო. V, 14–19.** [დას. ია(11)]; ან: ღირსისა იოანესი: **გაღ. V, 22–VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **მო. XI, 27–30.** [დას. მე(43)]; ან: **ლკ. VI, 17–23.** [დას. კდ(24)].

10(23) ივნისი, ხუთშაბათი. **სსნილია** თევზით.

ლიბისა თამარ (ფამარ) აღმსარებელისა (მარჯანაშვილი; 1869, †1936); მღელმღეოსა გიგოთისა, პრუსელი ეპისკოპოსისა (†361-363) (ჟამიდან); მღელმღეოსა მიტროფანესი და მრავალთა ჩინელ მოწამეთა (†1900) (რუსულიდან). წიგნზე – ზიგისა: **ბოძ. V, 10-16.** [დას. პო(89)]. **პო. VIII, 23-27.** [დას. კ(27)]. **წმ. თამარისა: გელ. III, 23-29.** [დას. ს(208)] და: **პო. XXV, 1-13.** [დას. ბ(104)]; ან: **ლკ. VII, 36-50.** [დას. ლ(33)] (II და IV ქართულებიდან).

11(24) ივნისი, პარასკევი. ჰეტრე-პავლობის მარხვა.

მოციქულთა: ბართლომეისი (12-თაგანისა; იქადა-
გა საქართველოში) და ბარნაბასი (70-თაგანისა) (†I)
(ჟამნიდან); კრება ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის
ხატისა „ლიბს არს“ („მოწყალე“) (X) (ბერძნული
ჟამნიდან); განხელება მთაფარანგელოზ გაბრიელის მი-
ერ აღსრულებულისა სასწაულისა [მისი გამოცხადება
ათონის წმიდა მთის კარეელ ბერთან (†X), და გაცხა-
დება საღმრთოფსა საგალობელისა „ლიბს არს“] (ბერ-
ძნულიდან). ცისკარზე – მოციქულთა: ან. XXI, 15-25.
[დას. მზ(67)] (I-ქართულიდან); ან: ღმრთისმშობელი-
სა: ლკ. I, 39-49, 56. [დას. დ(4)] (რუსულიდან). წირ-
ვაზე – ზიგისა: ზომ. V, 17-VI, 2. [დას. ჟ(90)]. მთ. IX,
14-17. [დას. ლა(31)]. მოციქულთა: საქმ. XI, 19-26,
29-30. [დას. კჴ(28)]. ლკ. X, 16-21. [დას. ნა(51)]; ან:
ღმრთისმშობელისა: ფლბ. II, 5-11. [დას. სმ(240)].
ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)] (რუსულიდან).

12(25) იენისი, შაბათი. **ხსნილია თევზით.**

ღირსისა იოვანე (თორნიკე-ყოფილი) მთაწმიდელისა, სეინგელაზისა (†984); და ღირსისა ისიდორე (ეზდრო-ოს) სამთავნელისა (13-ას-ურელ მამათავანი; †VI) (ჟამნიდან); ღირსისა თნოფრე დიდისა, ეგვიპტელისა (†IV); და ღირსისა პეტრე ათონელისა (†734) (ჟამნიდან). წირვაზე – ღირსთა: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **მო. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]. **რიგისა: რომ. III, 19-26.** [დას. პდ(84)]. **მო. VII, 1-8.** [დას. კ(20)].

ამიერიოვან მოიქცევის მზე ზამთრად (ჟამნიდან).

13(26) იენისი, სულთმოფენობიდან II კვირიაკე.

ხმა I. ხსნილია თევზით.

კრება ყოველთა წმიდათა ქართველთა (II და IV ქართულებიდან); და ყოველთა ღირსთა და ღმერთშემოსილთა მამათა, ათონის წმიდა მთაზე გაბრწყინებულთა; და ყოველთა წმიდათა ზუსეთს გაბრწყინებულთა (გარდამაგაღნი);

მღდელმოწამისა ანთიმ (ანთიმოზ) ივერიელისა, უნგრეთ-ვლახელი მიტროპოლიტისა (†1716) (ჟამნიდან); მოწამისა აკვილინა ბიბლოსელისა (†293) (ჟამნიდან); ტრიფილესი, კვიპროსის ლეკკუსიელი ეპისკოპოსისა (†370) (ჟამნიდან).

ცისკარზე – სახარება II: მკ. XVI, 1-8. [დას. თ(70)]. **წირვაზე – რიგისა: რომ. II, 10-16.** [დას. პა(81)-შუა]. **მო. IV, 18-23.** [დას. თ(9)]. **ყოველთა წმიდათა: ებრ. XI, 33-XII, 2.** [დას. ტლ(330)]. **მო. IV, 25-V, 12.** [დას. ი(10)].

14(27) ივნისი, თბილისი. **სსილია** თეგზით.

სულთმოფენობიდან III შვიდეულის დასაწყისი.

წინასწარმეტყველისა ელისესი (†IX ქრისტეს
შობამდე); და მღდელთმთავრისა მეთოდისა, კონ-
სტანტინოპოლელი პატრიარქისა, აღმსარებელისა,
რომელმან წვალებად ხატთამბრძოლთად აჯოჯა
(†847) (ჟამნებიდან). მიცვალებად ნეტარისა მამისა
ჩუენისა იოვანესი, ეფთჳმის მამისად, ჭეშმარიტისა
მის მონაზონისად და ქრისტეს ნებისყოფელისად,
რომელსა პირველ აბულჰერიოთ ერქუა ერისმთავ-
რობასა (ჩოზღვანელი; †14.VI.1005) (წმიდა გიორგი
მთაწმინდელის „დიდი სუნაქსარიდან“). წირვანე –
რიგისა: რომ. VII, 1-13. [დას. ჟდ(94)]. მთ. IX, 36-X, 8
[დას. ლდ(34)]. წინასწარმეტყველისა ელისესი: იაკ.
V, 10-20. [დას. ნზ(57)]. ლკ. IV, 22-30. [დას. იდ(14)].

15(28) ივნისი, სამუშაოთი. **სსნილია** თეგზით.

წინასწარმეტყველისა ამოსისა (საფარაუდოდ, ესაია წინასწარმეტყველის მამა; †VIII საუკუნეში ქრისტეს შობამდე) (ჟამნებიდან); ღირსისა იერონიმე ნეტარისა, სტრიდონელისა (†420); და ნეტარისა ავგუსტინესი, ჰიპონიელი ეპისკოპოსისა (†430) (ბერძნულიდან); კეთილმოწმუნისა მთავრისა დიდმოწამისა ლაზარესი (1329; †15.VI.1389); და ყოველთა სერბელ მოწამეთა – ვიდოვდან; და ეფრემისა (II), სერბეთის პატრიარქისა (1375-1380 წწ.; 1389-1390 წწ.) (1312; †14/15.1400) და სპირიდონისა, გალობათა მოქმელისა, სერბეთის პატრიარქისა (1380-დან; †11.08.1389) (სერბულიდან); მოწამეთა: ვიტესი, მოდესტისა და კრისკენტი

მზრდელისა (†303); მოწამისა დულა კილიკიელისა (†305-313). წიგნაჲ – რიგისა: **ბომ. VII, 14-VIII, 2.** [დას. **ჟე(95).** **მო. X, 9-15.** [დას. **ლე(35).** წინასწარმეტყველისა ამოსისა: **1 კორ. XIV, 20-25.** [დას. **ბნვ(156)**] და **ლკ. XI, 47-54.** [დას. **მბ(62)**] (I-ქართულიდან); ან: **მო. XXIII, 29-39.** [დას. **ჟვ(96)**] (IV-ქართულიდან).

16(29) იენისი, ოთხშაბათი. **პეტრე-პავლობის** მარხვა. ღირსმოწამისა (I-ქართულიდან: მოწამისა) ქაიხოსრო ქართველისა (**ხოლოყაშვილი, †1558/1612**) (**ჟამნიდან**); მღვდელთმთავრისა ტიხონისა, ამათეინტელი ეპისკოპოსისა, საკვირველთმოქმედისა, კვიპრელისა (**†IV-V**) (**ჟამნებიდან**); თეოფანე დაწყუდებულისა, ვიშენსკელისა (**აღმოყვანება, 2002 წელს**) (**რუსულიდან**); მღვდელმოწამისა ჰერმოგენისა, ტობოლსკელი ეპისკოპოსისა (**მოღვაწეობდა საქართველოში; †1918**) (**ცხნობებიდან**); მღვდელმოწამისა ტიგრი ხუცისა და მოწამისა ევტროპი წიგნისმკითხველისა (**†404**).

წიგნაჲ – რიგისა: **ბომ. VIII, 2-13.** [დას. **ჟვ(96).** **მო. X, 16-22.** [დას. **ლე(36).** წმ. ქაიხოსროსი (მოწამისა: I-ქართულიდან): **2 ტიმ. II, 1-10.** [დას. **სჟბ(292).** **ლკ. XII, 2-12.** [დას. **მგ(63)**] ან (ღირსმოწამისა; II და IV-ქართულებიდან): **2 ტიმ. I, 8-18.** [დას. **სჟა(291).** **მკ. VIII, 34-IX, 1.** [დას. **ლზ(37).**]

17(30) იენისი, ხუთშაბათი. **ხსნილია თევზით.**

მოწამისა შალვა ანალოციხელისა (**†1227**) (**ჟამნიდან**); მოწამეთა: მანუელ, საბელ და ისმაილ სპარსელთა, ქალკედონელთა (**†362/363**) (**ჟამნებიდან**). რიგი-

სა: **რომ. VIII, 22-27.** [დას. **ჟც(98).**] **მო. X, 23-31** [დას. **ლზ(37).**] **წმ. შალვასი: 2 ტიმ. II, 140.** [დას. **სჟბ(292)**] **ლკ. XII, 2-12.** [დას. **გგ(63)**] ან: **ინ. XV, 17XVI, 2.** [დას. **ნბ(52).**]

18 ივნისი (1 ივლისი), პარასკევი. **სამარხვო დღე.**

ღირსისა მიქაელ ულუპბოელისა (13-ასურელთა-
განი; **†565**) (**ჟამნიდან**); მოწამისა ლეონტი ელაძელ-
ისა (**ეგინელისა**) (**ჟამნებიდან**) და მისთანა მოწამეთა:
იბატისი და თეოდულესი, ტრიპოლს წამებულთა
(**†70-79**) (**ბერძნულიდან**). **როგისა: რომ. IX, 6-19.** [დას.
რა(101).] **მო. X, 32-36; XI, 1.** [დას. **ლც(38).**] **წმ. მიქა-**
ელისა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. **სიგ(213)**] და: **მო. XI,**
27-30. [დას. **მგ(43)**]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. **კდ(24).**]

19 ივნისი (2 ივლისი), შაბათი. **ხსნილია თევზით.**

მოციქულისა იუდასი, ძმისა უფლისა (**†80**) (**ჟამნე-**
ბიდან); იოანესი, შანხასა და სან-ფრანცისკოს მთა-
ვარეპისკოპოსისა (**მაქსიმოვიჩი, †1966**) (**რუსულიდან**).

ცისკარზე – მოციქულისა იუდასი: **ინ. XXI, 15-25.**
[დას. **გზ(67)**] (I-ქართულიდან და რუსულიდან). წირვანზე
– მოციქულისა იუდასი: **იუდ. I, 1-10.** [დას. **ოზ(77).**]
ინ. XIV, 21-24. [დას. **მც(48)-შუა.**] **როგისა: რომ. III, 28-**
IV, 3. [დას. **პე(85).**] **მო. VII, 24-VIII, 4.** [დას. **კდ(24).**]

20 ივნისი (3 ივლისი), **სულთმოფენობიდან III**
კვირიაკე. ხმა II. ხსნილია თევზით.

მღდელმოწამისა მეთოდესი, პატარონელი ეპისკოპო-
სისა (**†312**) (**ჟამნებიდან**); მოწამეთა: არისტოკლე ხუ-
ცისა, დიმიტრი დიაკონისა და ათანასე წიგნისმკითხვ-

შობა გაბიოსნისა, ღიღუბლისა,
წინასწარმეტყველისა, წინამორბედისა
და ნათლისმცემელისა იოანესი.

კრება მართალთა მოთბელთა იოანე ნათლისმცემლისათა: ზაქარიასი და ელისაბედისა (†I) (ბერძნულადან); მოწამეთა Z-თა ძმათა, რომაელ მხედართა: თრენტისა, ფარნაკისა, ეროსისა, ფიროსისა, ფირომისა, კვირიაკესი და ლონგინოზისა (დასაფლავეს ბიჭვინთას – აფხაზეთი) (†IV) (რუსულიდან).

ნათლისმცემელისა: ცისკარზე: ლკ. I, 24-25, 57-68, 76, 80. [დას. ა(3)]; და წიგნზე: ბოძ. XIII, 11-XIV, 4. [დას. ბიბ(112)]. ლკ. I, 1-25, 57-68, 76, 80. [დას. ა(1)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ნათლისმცემელო მაცხოვრისათ იოვანე და პატრიკს-ესცემთ უნაყოფოთა მიერ, ყოვლადდიდებულისა შობასა შენსა“.

25 ივნისი (8 ივლისი), პარასკევი. სამაზნო დღე.

იოვანე ნათლისმცემლის შობის დღესასწაულის წარგზავნა (ბერძნულიდან და რუსულიდან).

ლიბსძოწამისა ღვაწლშემოსილისა ფეებონია ქალ-
წულისა, ასურელისა (†304) (ყამნებიდან).

წიგნები – ზიგისა: **ბოძ. XI, 25-36.** [დას. **ზზ(107).**
მთ. XII, 1-8. [დას. **მდ(44).** წმ. ფებრონიასი: **2 კობ.**
VI, 1-10. [დას. **რპა(181).** **ლკ. VII, 36-50.** [დას. **ლგ(33).**

26 ივნისი (9 ივლისი), შაბათი. ხსნილია თევზით.

ლიბისა დაფით თესალონიკელისა (448/50; †538-540) (ქაშეხიდან); ლიბისა [მღდელთმთავრისა] ითანისი, გუთელი ეპისკოპოსისა (საქართველოში ხელთ-

დასხმული, †VIII) (ბერძნულიდან). დღესასწაული
 ტიხონის ღმრთისმშობლის ხატისა (1383).

ღმრთისმშობლისა (I-ქართულიდან): ცისკარზე:
 ლკ. I, 39-49, 56. [დას. დ(4)] და წიგნზე: ფლპ. II,
 5-11. [დას. სმ(240)] და: ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას.
 ნდ(54)]. მღვდელთმთავრისა იოანესი (IV-ქართულიდან):
 ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას. ტიშ(318)] და: ან. X, 9-16.
 [დას. ლვ(36)]. რიგისა: რომ. VI, 11-17. [დას. შბ(92)].
 მთ. VIII, 14-23. [დას. კვ(26)].

27 ივნისი (10 ივლისი), სულთმოფენობიდან IV

კვირიაკე. ხმა III. ხსნილია თევზით.

ღირსისა გიორგი (გეორგი) მთაწმიდელისა (1009,
 თრიალეთი; †29.1065/1066, კონსტანტინოპოლი);
 და მღვდელმთწამისა კირიონისა (II), სრულიად საქა-
 რთველთა კათოლიკოს-პატრიარქისა (სამაგლიშვილი,
 †1918) (ჟამნიდან); ღირსისა სამსონ უცხოთმემწყნარე-
 ბელისა, კონსტანტინოპოლელისა (†530) (ჟამებიდან);
 მართლისა იოანა მენელსაცხებლისა (†I).

ცისკარზე – სახარება IV: ლკ. XXIV, 1-12. [დას.
 რიბ(112)]. წიგნზე – რიგისა: რომ. VI, 18-23. [დას.
 შგ(93)]. მთ. VIII, 5-13. [დას. კვ(25)]. ღირსისა გიორგი-
 სა (I და IV ქართულებიდან): 1 კორ. XII, 7-11. [დას.
 რნა(151)] და მთ. XI, 27-30. [დას. მე(43)]; ან (II-ქართუ-
 ლიდან): რომ. III, 28-IV, 3. [დას. პე(85)] და მთ. VII,
 24-VIII, 4. [დას. კდ(24)]. ან: წმ. კირიონისა: ებრ. XIII,
 7-16. [დას. ტლდ(334)] და ლკ. XII, 32-40. [დას. მზ(67)].

28 ივნისი (11 ივლისი), ორშაბათი. სამარხვო დღე.

სულთმოფენობიდან V შვიდეულის დასაწყისი.

მოწამეთა უვერცხლოთა მკურნალოთა და საკვირ-
ველთმოქმედთა კვირთისა და იოანესი (აღმოყვანება,
412 წელს; †311) (ქაშვიდანი). დღესასწაული ღმრთის-
მშობლის ხატისა „სამხელისა“ (VIII) (ზუსტულიდან).

წირვანე – ზივისა: ზომ. XII, 4-5, 15-21. [დას.
ბო(109)]. მთ. XII, 9-13. [დას. მე(45)]; და სამშაბათისა:
ზომ. XIV, 9-18. [დას. ბიდ(114)]. მთ. XII, 14-16, 22-30.
[დას. მე(46)]. უვერცხლოთა: 1 კორ. XII, 27-XIII, 8. [დას.
ბნგ(153)]. მთ. X, 1, 5-8. [დას. ლდ(34)-შუა].

29 ივნისი (12 ივლისი), სამშაბათი. ხსნილია ყოვლითურთ.

წმიდათა დიდებულთა და

ყოვლადქებულთა თავთა მოციქულთა

პეტრესი (†64) და პავლესი (†67).

ღირსისა გიორგი მთაწმიდელისაჲ (მიცვალება,
†1065-1066, კონსტანტინოპოლი) (განგება აღეს-
რულება 27.VI-ს); ღირსისა პაისი ანლისა, მთაწმიდელ-
ისა (ეზნეპიდისი; 1924, ფარასა, კაბადოკია; †1994)
(ზუსტულიდან). მოციქულთა – ცისკარზე: ინ. XXI,
15-25. [დას. მბ(67)]; და წირვანე: 2 კორ. XI, 21-XII, 9.
[დას. რეგ(193)]. მთ. XVI, 13-19. [დას. მბ(67)].

სადიდებელი: „გადიდებთ თქვენ, ყოვლადქებულთ
მოციქულთა ქრისტესთა პეტრე და პავლე, და პატი-
ვს-ვსცემთ წმიდასა ჯანებასა თქვენსა, რამეთუ ყოვე-
ლი ერი სწავლითა თქვენითა განათლდა, და ყოველნი
კიდენი ქუეყანისანი ქრისტეს მიერ მოაქციენით“.

ანდრია კრეტელი მთავარეპისკოპოსისა, იერუსა-
ლემელისა, „**ლილი კანონის**“ შექმნელისა (**†712-726**) (**ჟამნებიდან**); ღირსისა მართასი (**†551**), დედისა
სვიმეონ მესვეტისა, საკვირველთმოქმედისა, ზოძიელი
დამკვიდრებულ იყო მთასა საკვირველსა (**†590-596**)
(**ჟამნიდან**); ღირსისა ანდრია ხატმწერისა (**რუბლით-
ვი, †XV**) (**რუსულიდან**); მოწამეთა თეოდოტესი და
თეოდოტიასი (**†105-108**); მღვდელმოწამისა თეოდორე
კვირინელი ეპისკოპოსისა (**†310**). ცისკარზე – სახარე-
ბა V: **ლკ. XXIV, 12-35**. [დას. რიგ(113)]. წიგნზე –
რიგისა: **ზომ. X, 1-10**. [დას. რგ(103)]. **მთ. VIII, 28-IX, 1**.
[დას. კც(28)]. წმ. ანდრია კრეტელისა: **ეპრ. VIII, 3-6**.
[დას. ტი(318)-შუა]. **მთ. VII, 12-21**. [დას. კა(21)].

5(18) იგლისი, ოზშაბათი. ხსნილია ყოვლითურთ. სულთმოფენობიდან VI შეიდეულის დსაწყისი.

ლირსისა და ღმერთშემოსილისა ათანასე დიდისა, ათონელისა (დედით კოლხი-ქართველი), ათონზე დიდი ლავრის (ამჟამად წმ. ათანასეს სახელობის) მამენებელისად, რომელი იყო კაცო წმიდად და სათნოდ ღმრთისად, რომელმან აღაშენა ზემოვსენებული ესე ლავრაჲ ძირსა ათონისა მთისასა მთაწმიდას, ტრაპიზონელი-სა (რომელ არს სოფელი მეგრელთად – „ქართლის ცხოვრებიდან“), და მოწაფეთა მისთა: დანიელისა და ხუთთა სხვათა (†1000-1003) (ჟამნებიდან); ლირსისა სერგისა, ზადონეჟელი იღუმენისა, საკვირველთმოქმედისა (წმიდათა ნაწილთა ჰოვანა, 1422 წელს; †1392).

დღესასწაული ღმრთისმოშობის ხატისა „იკონ-
თმისა“, ანუ ათონის მთის იღუმენიასი (იყოფე-

ბა ათონის წმინდა ათანასე ათონელის სახელობის
დიდ ლავრაში) (ათონურიდან).

ცისკარზე – ღირსისა ათანასე ათონელისა: **მთ. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]. წიგნზე – რიგისა: **ბოძ. XVI, 17-24.** [დას. ბკა(121)]. **მთ. XIII, 10-23.** [დას. ნა(51)]. ღირსისა ათანასე ათონელისა: **გაღ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)].

სადიდებელი: „გზატრიალ შენ, ღირსო მამაო ათანასე, და პატრივს-გსცემო წმიდასა ჟენებასა შენსა, წინამძღუარო მონაზონთაო, და თანამკუდრო ანგელოზთაო“.

დღესა ჰქონან ჟამნი იგ(16), და ღამესა ჟამნი ზ(8).

6(19) ივლისი, სამუშაოთი. **სსნილია ყოვლითურთ.**

ღირსისა და ღმერთშემოსილისა სსრკ დიდისა
(†429) (ჟამნებიდან). წიგნაზე – ბიზისა: 1 კატ. I, 1-9.
[დას. რეპ(122)]. მთ. XIII, 24-30. [დას. ნბ(52)].

7(20) ივლისი, ოთხშაბათი. **მარცვა.**

ღირსისა თომა მაღვინელისა (†X) (ჟამნებიდან);
ღირსისა აკაკი მორჩილისა, სინელისა – „კიბესა“
(„კლემეტისა“) შინა მოხსენიებულია (†VI) (ჟამნიდან).

წიგნები – ზიგისა: 1 კობ. II, 9-III, 8. [დას. ზკ(127)].
მთ. XIII, 31-36. [დას. ნგ(53)].

მ(21) ივლისი, ხუთშაბათი. სსნიღია ყოვლითუბთ.

დიდმოწამისა პრიოტი პალესტინელისა (†303) (ჟამნებიდან); კეთილმსახურისა ქართლის მეფისა მირ-
დატისა (III), ფარნაგზიანისა (†379) (ცხოვრებანიდან).

გამოცხადება ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხა-

ბლობა (451 წელს) (ჟამნებიდან); მოციქულთა სწობისა ოღლასი (ელენესი) (†969) (ბერძნული ჟამნიდან).

ცისკარზე – სახარება VI: ლკ. XXIV, 36-53. [დას. რი(114)]. წიგნზე – რიგისა: რომ. XII, 6-14. [დას. რი(110)]. მთ. IX, 1-8. [დას. კო(29)]. დიდმოწამისა ეფფემიასი (II და IV ქართულებიდან): 2 კორ. VI, 1-10. [დას. რპა(181)]. ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)].

12(25) ივლისი, თბილისი. სსილია ყოვლითურთ.

სულთმოფენობიდან VII შვიდეულის დასაწყისი.

ლირსთა მთაწმიდეელ (ათონელ) მამათა: იოანე (ერობაში აბულჭერიო) დიდისა (930; †14.VI.1005) – ღირსი ეფთჳმის (955; †13.V.1028) მამისა, და გაბრიელ ქართველისა (†X) (ჟამნიდან); წმიდისა ფილიმონ მგალობელისა, ერისათვის თავდადებულისა (ქორიქე, †1911); მოწამეთა: პროკლე და ჰილარი კალიატელთა (†II) (ჟამნიდან); ღირსისა მიქაელ მალეინელისა (†962), ღირსი ათანასე ათონელის (დედით კოლხი-ქართველი; †1000-1003) მოძღვრისა; ღირსისა პაისი ანლისა, მთაწმიდეელისა (ეზნებიდისი; 1924, ფარსას, კაბადოკია; †1994) (II და IV ქართულებიდან). დღესასწაული ღმრთისმშობლის ხატისა „სამხელოწმ“ (VIII) (ბერძნულიდან).

ცისკარზე – ღირსთა ათონელთა: **ლკ. VI, 17-23.**
 [დას. კდ(24)]. წირვაზე – ზეგისა: **1 კორ. V, 9-VI, 11.**
 [დას. ბლდ(134)]. **მთ. XIII, 54-58.** [დას. ნვ(56)]. ღირ-
 სთა ათონელთა: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **მთ.**
XI, 27-30. [დას. მგ(43)].

16(29) ივლისი, პარასკევი. **მარხვა.**

ჯსენებად წმიდისა მეოთხისა **[მსოფლიო]** კრებისა 630-თა წმიდათა მამათად, რომელნი შეკრბეს ქალკიდონს მადლითა ღმრთისადთა (451 წელს) **(დღესასწაული უძრავია; „დიდი სუნაქსარიდან“, გვ. 294);** მღდელმოწამისა ათინოგენე **(ათენაგენი)** პიდაქთოს ქორეპისკოპოსისა და 10-თა მოწამეთა, მოწაფეთა მისთა **(†304/311) (ჟამნებიდან).** რიგისა: **1 კორ. VII, 35-VIII, 7.** [დას. ზღო(139). **მთ. XV, 29-31.** [დას. ძგ(63)]. კრების წმიდათა მამათა: **ებრ. XIII, 7-16.** [დას. ტლდ(334)]. **ინ. XVII, 1-13.** [დას. ნე(56)].

17(30) ივლისი, შაბათი. **ხსნილია ყოვლითურთ.**

ღიდმოწამისა მარინა **(მარგარიტა)** ქალწულისა, ანტიოქიელისა **(†IV) (ჟამნებიდან).** წირვანე – ღიდმოწამისა მარინასი: **2 კორ. VI, 1-10.** [დას. ზპა(181)]. **ლკ. VII, 36-50.** [დას. ლგ(33)]. რიგისა: **რომ. XII, 1-3.** [დას. ზპ(108)]. **მთ. X, 37-XI, 1.** [დას. ლთ(39)].

18(31) ივლისი, სულთმოფენობიდან VII კვირიაკე. ხმა VI. **ხსნილია ყოვლითურთ.**

ჯსენებად წმიდათა [165-თა] მამათად მენუთისა **[მსოფლიო]** კრებისათად, რომელნი შეკრბეს კოსტანტინეპოლის (553 წელს) (მოძრავია, იდღესასწაულება 16 ივლისის შემდგომ კვირიაკეს; **„დიდი სუნაქსარიდან“, გვ. 295);** (კრების კანონებზე ხელი მოწერილი აქვს საქართველოს თუ ქართველ 4 ეპისკოპოსს, როგორც კრების მონაწილეს: იხილეთ 25 ივლისს).

630-თა წმიდათა მამათა, რომელნიც შეიკრიბნენ

24 ივლისი (6 აგვისტო), შაბათი. **სსნილია.**

ღირსისა ილარიონ თუაღელისა, წმიდისა გიორგი მთაწმიდელის მოძღვრისა (თულაშვილი; 970, †1041) (**ჟამნიდან**); დიდმოწამისა ქრისტინა ქალწულისა, ტვირელისა (†300) (**ჟამნებიდან**).

წიგნებზე – წმ. ილარიონისა: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)] და: **მო. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)]. რიგისა: **რომ. XIII, 1-10.** [დას. რია(111)]. **მო. XII, 30-37.** [დას. მზ(47)].

25 ივლისი (7 აგვისტო), **სულთმოფენობიდან VIII კვირიაკე.** ხმა VII. **სსნილია ყოვლითურთ.**

მიძინება მართლისა ანნასი, დედისა ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობელისა (**ჟამნებიდან**). სსენება ღირსთა: ოლიმპიადა ქალწულისა, დედათდიკონისა (†408-410) და ევბრატისა ქალწულისა, ტავენელისა, უმცროსისა (†413), კონსტანტინოპოლელთა (**ჟამნიდან**); ღირსთა 165-თა მამათა, რომელნი შეიკრიბნენ V მსოფლიო კრებაზე კონსტანტინოპოლს (553 წელს) (**ბერძნულიდან**) (კრების კანონებზე ხელი მოწერილი აქვს საქართველოს თუ ქართველ 4 ეპისკოპოსს*, როგორც კრების მონაწილეს*).

ცისკარზე – სახარება VIII: **ინ. XX, 11-18.** [დას. მდ(64)]. წიგნებზე – რიგისა: **1 კორ. I, 10-18.** [დას. რკდ(124)]. **მო. XIV, 14-22.** [დას. ნჰ(58)]. მართლისა ანნასი: **გალ. IV, 22-31.** [დას. სი(210)-შუა]. **ლკ. VIII, 16-21.** [დას. ლგ(36)].

* ორი მათგანის ხელმოწერის ტექსტი წმინდა არსენ იყალთოელის „დიდი სჯულისკანონიდან“:

(†305) (ჟამნებიადას). დიდმოწამისა პანტელეიმონისა (ზუსტულიდან) – ცისკარზე: ლკ. XXI, 12-19 [დას. ზე(106)]. წირვასზე – ზივისა: 1 კობ. XII, 12-26. [დას. ბნბ(152)]. მთ. XVIII, 18-22; XIX, 1-2, 13-15. [დას. თვ(76)]; დიდმოწამისა პანტელეიმონისა: 2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)] და ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)].

28 ივლისი (10 აგვისტო), თბილისი. **მარნეა.**

ლიბისისა გიორგი მაშენებელისა, მთაწმინდელისა, დიდისა (+1029/1030, კუნძული მონოვაცა); მოცაქულთა (70-თავანთა) და დიაკონთა: პროხორესი, ნიკანორასი, ტიმონასი და პარმენასი (+1) (ჟამნებიდან); ღირსისა ირინე ქრისთბაღანტელისა, კაბადოკიელისა (+X) (ბერძნული ჟამნიდან); ღირსისა პავლე ქსიროპოტამელისა, ათონელისა (+820/X) (ბერძნულიდან); მოწამისა იზიტობზიტისა, რომელი იყო ნათესავით სპარსი და იწამა ჯეჯვხლისმსახურთა მიერ (+VI).

წიგნები – ზიგისა: 1 კობ. XIII, 4-XIV, 5. [ღას. რნდ(154)]. მთ. XX, 1-16. [ღას. პ(80)]. ღიბსისა გიბრ-
გისა: გაღ. V, 22-VI, 2. [ღას. სიგ(213)] და მთ. XI,
27-30. [ღას. მგ(43)]; ან: ლგ. VI, 17-23. [ღას. კდ(24)].

29 ივლისი (11 აგვისტო), ხუთშაბათი. **სსნილია.**

მოწამისა ევსტათი მცხეთელისა, ზომელი იყო ნათესავით სპარსი და იწამა ტფილისს ცეცხლისმსახურთა მიერ **(†589) (ჟამნიდან)**; მოწამისა კალინიკე კილიკიელისა, ღანგრაში წამებულისა **(†III-IV) (ჟამნებიდან)**. რიფისა: **1 კობ. XIV, 6-19**. [დას. ბნე(155)]. **მთ. XX, 17-28**. [დას. პა(81)]. წმ. ევსტათისა: **2 ტიმ. II,**

თითუესა აგვისტოსა

ჰქონან დღენი ლა(31). დღეთა ჰქონან ჟამნი ივ(13),
და ღამეთა – ჟამნი ია(11). (ჟამნებიდან)

1(14) აგვისტო, სულთმოფენობიდან IX კვირიაკე.
ხმა VIII. მარიაშობის (მიძინების) მარწვის –
1(14)-14(27) აგვისტო – დასაწყისი.

შემოყვანება პატრიოსანთა ძელთა უფლის ცხოვე-
ლსმოფელისა ჯვარისა (ჟამნებიდან).

მოწამეთა 7-თა ძმათა მაკაბელთა: აბიმისა, ანტონი-
ნესი, გურისა, ელიაზარისა, ევსევონისა, ალიმისა და
მარკელისა, დედისა მათისა სოლომონიასი (სოლო-
მონიდან) და მოძღვრისა მათისა ელიაზარ მღდლისა
(†166 წელს ქრისტეს შობამდე) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე, „დიდება მაღალიანის“ შემდეგ, ჯვარის
გამობრძანება და თაყვანისცემა სრულდება ჯვარის
თაყვანისცემის კვირიაკის წესით (რუსულიდან).

ცისკარზე – სანარება IX: ივ. XX, 19-31. [დას. ეფ(65)].
წირვანზე – ზიგისა: 1 კორ. III, 9-17. [დას. რკ(128)].
მო. XIV, 22-34. [დას. ნო(59)]. ჯვარისა: 1 კორ. I,
18-24. [დას. რკე(125)]. ივ. XIX, 6-11, 13-20, 25-28,
30-35. [დას. ე(60)]. მოწამეთა: ებრ. XI, 33-XII, 2.
[დას. ტლ(330)]. მო. X, 32-36; XI, 1. [დას. ლ(38)].

წირვის შემდეგ წელის კურთხევა (მცირე აიაზმა).
წელის კურთხევანზე: ებრ. II, 11-18. [დას. ტვ(306)].
ივ. V, 1-4. [დას. იდ(14)].

ახალი თაფლის კურთხევა (რუსულიდან).

2(15) აგვისტო, ორშაბათი. მარიაშობის მარწვა.
სულთმოფენობიდან X შვიდეულის დასაწყისი.

თა“): მაქსიმილიანესი, იამბლიქესი, მარტინიანესი, დიონისესი, ანტონინესი (ან: იოანესი), კონსტანტინესი და ექსაკუსტოდიანესი (+250 და +408-450) (ჟამნებიდან); ღირსმოწამისა ევდოკია (საფარავ-დოდ, ია) ანატოლიელისა, სპარსეთს ვნებულისა (+362-364) (ჟამნიდან). ზიგისა: 1 კოზ. XVI, 4-12. [დას. ზეც(165)]. მთ. XXI, 28-32. [დას. ზეც(86)].

5(18) აგვისტო, ხუთშაბათი. მარიაშობის მარხვა.
წინადღესასწაული [და წინადღე] ფერისცვალება-
ისა უფლისა ჩვენისა იესუ ქრისტესი (ჟამნებიდან).
მოწამისა ევსეგნი ანტიოქიელისა (†362) (ჟამნები-
დან); მართლისა ნონასი, წმ. გრიგოლ ღმრთისმე-
ტყეელის დედისა (საგარაუდოდ, წარმოშობიდან
ქართული; †374) (ბერძნულიდან).

ბიგისა: 2 კობ. I, 1-7. [დას. ბიგ(167)]. მთ. XXI, 43-46. [დას. ბიგ(88)]; და პარასკევისა: 2 კობ. I, 12-20. [დას. ბიგ(169)]. მთ. XXII, 23-33. [დას. ბიგ(91)].

6(19) აგვისტო, პარასკევი. ხსნილი თეზიოთა (ყოველთვის) და უქმი ყოველთაჲ (ქაშნებიდან).
 ფერისცვალება უფლისა ღმრთისა
 და მაცხოვრისა ჩვენისა იესუ ქრისტესი.
 ფერისცვალებისა – ცისკაზზე: ლკ. IX, 28-36.
 [დას. მე(45)]. წიგნაზე: 2 პეტ. I, 10-19. [დას. დე(65)].
 მთ. XVII, 1-9. [დას. თ(70)].

ყურძნისა და სხვა ნაყოფთა კურთხევა (მართლ-
მადიდებელნი ფერისცვალებამდე ყურძნისა და
ლეღეს აღარ იხმევენ).

ემელიანე აღმსარებელისა, კვიზიკოელი ეპისკოპოსისა (†813-820) (ჟამნებიდან); მართლისა მელქისედეკისა (†XX საუკუნეში ქრისტეს შობამდე) (თენიდან).

ცისკარზე – სახარება X: **ინ. XXI, 1-14.** [დას. მგ(66)].

წირვანზე – რიგისა: **1 კორ. IV, 9-16.** [დას. რლ(131)].
მო. XVII, 14-23. [დას. თბ(72)]. ღირსისა ექვთიმესი:
გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: **მო. XI, 27-30.**
 [დას. მგ(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)].

9(22) აგვისტო, ორშაბათი. მარიაშობის მარხვა.

სულთმოფენობიდან XI შეიდეულის დასაწყისი.

მოციქულისა მატათიასი (მატათასი, მატათიასი), რომელი დაიდგინა იუდას წილ განმცემელისა (ქრისტეანობა იქადაგა და აღესრულა საქართველოში, †63) (ჟამნებიდან); წმიდისა დიაკონისა სევერიანესი, აჭარელი აღმსარებელისა (ბერძენი; †1996). ცისკარზე – წმ. მატათიასი: **ინ. XXI, 15-25.** [დას. მზ(67)].

წირვანზე – რიგისა: **2 კორ. II, 3-15.** [დას. რო(171)].
მო. XXIII, 13-22. [დას. ჟდ(94)]. წმ. მატათიასი: **საქმ. I, 12-17, 21-26.** [დას. ბ(2)]. **ლკ. IX, 1-6.** [დას. მ(40)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, მოციქულო ქრისტესო მატათიო, და პატივს-ესცემთ ჭირთა და შრომათა შენთა, რომელ დაშუერ და გუახარენ ქრისტე“.

10(23) აგვისტო, სამშაბათი. მარიაშობის მარხვა.

მოწამეთა: ლავრენტი მთაწარდიაკონისა (ჟამნებიდან), ქსვისტე (II) რომის პაპისა (ათენელისა), და იპოლიტესი, რომაელთა (†258) (ბერძნულიდან).

წირვანზე – რიგისა: **2 კორ. II, 14-III, 3.** [დას.

11(24) აგვისტო, თთხშაბათი. მარიაშობის მარწყა.

12(25) აგვისტო, ხუთშაბათი. მარცხამთის მარხვა.

ცისკარზე – მაქსიმე აღმსარებელისა: მთ. XI, 30. [დას. მგ(43)]. წიბვაზე – ბიფისა: 2 კორ. IV, 1. [დას. ბოე(175)]. მთ. XXIV, 13-28. [დას. ჟო(99)].

13(26) ზგვისტო, პარასკევი. მარიაშობის მარხვა.

ლიბისა მაქსიმე აღმსარებელისა (მიცვალება 1662 წელს, საქართველოში, ცაგერში) და აღმოუყვანება წმიდათა ნაწილთა) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – მაქსიმე აღმსარებელისა: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]. ზივისა: 2 კობ. IV, 13-18. [დას. ზობ(177)]. მთ. XXIV, 27-33, 42-51. [დას. ზ(100)]. მაქსიმე აღმსარებელისა: ებრ. XI, 33-XII, 2. [დას. ტლ(330)]. ლკ. XII, 8-12. [დას. ღდ(64)] (II-დან).

14(27) აგვისტო, შაბათი. მარიაძის მარხვა.

წინადღესასწაული (და წინადღე) ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის მიძინებისა (ჟამნებიდან).

მღდელმოწამეთა: ქუთათელ-გაენათელი მიტროპოლიტისა ნაზარისა (ლეჟავა), გერმანე (ჯაჯანიძე), იერთოთოზ (ირათოზ) (ნიკოლაძე) და სიმონ (მჭედლიძე) ხუცესთა, მთავარდიაკონისა ბესარიონისა (კუნიანიძე) (†1924) და ყოველთა ანაღმოწამეთა გოტალიტარული რეჟიმის დროს უზრუნოვანად გენებულთა (†XX) (ჟამნიდან); წინასწარმეტყველისა მიქეასი (12-მცირეთაგანი) (†VIII საუკუნეში ქრისტეს შობამდე) (ჟამნიდან). ანაღმოწამეთა: ებრ. XII, 1-10. [დას. ტლა(331)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. რე(106)] (I-ქართულიდან); ან: მღდელმოწამეთა საკითხაგანი (საზიაროთაგანი) (II და IV ქართულებიდან). რიგისა: 1 კორ. I, 3-9. [დას. რეკ(123)]. მთ. XIX, 3-12. [დას. თმ(78)].

15(28) აგვისტო, მარტვილიდან XI კვირიაკე.

ხმა II. ხსნილია ყოვლითუბრთ.

სამოქალაქო უქმე (II-ქაზთუღიდან).

* **მარიაშობა** – სამეგრელოში **მარაშინოვალ** მოიხსენიება. **წყაროები**: ყოვლადსამღვდელო ლეონიდის მოგზაურობა სამეგრელოს ეკლესიების დასათვალიერებლად... (II-ქართულიდან).

16(29) აგვისტო, ორშაბათი. ხსნილია ყოვლითურთ. სულთმოფენობიდან XII შეიდეულის დასაწყისი. **ღმრთისმშობლის მიძინების შემდგომი დღესასწაული** – **23 აგვისტომდე** (5 სექტემბრამდე). წამოყვანება უფლისა ჩვენისა იესუ ქრისტეს **ხელთაშენილისა ხატისა** (წმიდისა **მანლილისა**) ედესით კონსტანტინოპოლს (944 წელს) (ჟამნებიდან); **ანწისხატობა. მამაანტონობა მარტყოფში.** მოწამისა ქრისტეფოტრე გურულისა (†XVI); წმიდისა მეტეპატრესი (საფარაუდოდ ქართველია; ცხოვრებანიდან); მოწამისა დიომიდე მკურნალისა (†298) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – **ხელთაშენილისა ხატისა**: **ლკ. IX, 51-56; X, 22-24.** [დას. მც(48)-შუა]. **წირვანზე** – **ხელთაშენილისა ხატისა**: **კოლ. I, 12-18.** [დას. სნ(250)] **ან: 2 კორ. III, 4-11.** [დას. ზოგ(173)] (რუსულიდან) **და: ლკ. IX, 51-56; X, 22-24.** [დას. მც(48)-შუა]. **რევისა: 2 კორ. V, 10-15.** [დას. ზოთ(179)]. **მკ. I, 9-15.** [დას. ბ(2)].

17(30) აგვისტო, სამშაბათი. ხსნილია ყოვლითურთ. ღირსისა ტბელი აბუსერისძისა, ჰაგიოგრაფისა და ჰიმნოგრაფისა, ერისთვის თავდადებულისა (†XIII) (ჟამნებიდან); მღვდელმოწამისა პირთნისა, კვიზიკელი ხუცისა (†250/251) (ჟამნებიდან). **რევისა: 2 კორ. V, 15-21.** [დას. ზპ(180)]. **მკ. I, 16-22.** [დას. გ(3)]. ღირსისა

ტბელისა: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **მო. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)] (II-ქართულიდან); ან – მოწამისა: **2 ტიმ. II, 1-10.** [დას. სჟბ(292)] **ინ. XV, 17-XVI, 2.** [დას. ნბ(52)] (I-დან).

18(31) აგვისტო, ოთხშაბათი. **მარხვა.**

ღირსისა ქრისტოდულე ფილოსოფოსისა (**ნათესავით ქართველი, †XII**); მოწამეთა: ფლოროსისა და ლავროსისა, ილირიელთა (**†II**) (**ჟამნებიდან**).

წიგნაზე – რიგისა: **2 კორ. VI, 11-16.** [დას. ზპბ(182)]. **მკ. I, 23-28.** [დას. დ(4)]. ღირსისა ქრისტოდულესი: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)] და: **მო. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)] (II და IV ქართულებიდან); ან: **2 კორ. IV, 6-15.** [დას. როვ(176)] და: **მო. IV, 25-V, 12.** [დას. ი(10)] (I-ქართულიდან).

19 აგვისტო (**1 სექტემბერი**), ხუთშაბათი. **ხსნილია.**

მოწამისა ანდრეა სტრატილაცისა და მისთანა 2593-თა მოწამეთა მხედართა, კილიკიელთა (**†300**) (**ჟამნებიდან**). რიგისა: **2 კორ. VII, 1-10.** [დას. ზპგ(183)]. **მკ. I, 29-35** [დას. ე(5)]. წმ. ანდრეასი: **ეფეს. VI, 10-17.** [დას. სლგ(233)]. **ლკ. XXI, 12-19.** [დას. რგ(106)].

20 აგვისტო (**2 სექტემბერი**), პარასკევი. **მარხვა.**

დიდმოწამისა ქეთევან დედოფლისა (**წმიდათა ნაწილთა გადმოსვენება სპარსეთიდან***; **†1624**) (II-ქართულიდან); წინასწარმეტყველისა სამუელისა (**†1144** წელს ქრისტეს შობამდე) (**ჟამნებიდან**). დიდგლორია (სოფელ დიღმის ზემოთ, დიდგორის მთაზე; II-ქარ-

სექტემბერი

ორშაბათი		5	12	19	26
სამშაბათი		6	13	20	27
ოთხშაბათი		7	14	21	28
ხუთშაბათი	1	8	15	22	29
პარასკევი	2	9	16	23	30
შაბათი	3	10	17	24	
კვირიანი	4	11	18	25	

თულიდან) ქებათახევის მონასტრის ზემოთ მთაში (ქართლში); I-ქართულიდან]. ცისკარზე – წმ. ქეთევანისა: მთ. XV, 21-28. [დას. დბ(62)]. წირვანზე – ზივისა: 2 კორ. VII, 10-16. [დას. ზპდ(184)]. მკ. II, 18-22. [დას. თ(9)]. წმ. ქეთევანისა: 2 კორ. VI, 1-10. [დას. ზპა(181)]. ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)] (II-ქართულიდან).

* იხილეთ საქართველოს ეკლესიის კალენდარი 1905 წლისა, ტფილისი 1904, გვ. 44. (II-ქართულიდან).

21 აგვისტო (3 სექტემბერი), შაბათი. **სხნილია.**

მოციქულისა 70-თაგანისა თადეოზისა (†44) (ჟამნებიდან); სარმეანესი, ქართლის კათალიკოსისა (†779); და ღირსისა თათე (თადეოზ) სტეფანწმიდელისა, მამებელისა, ღირსი იოვანე ზედანზელის თანამო-

ღვაწისა (†VI) (ჟამნიდან); მოწამეთა: ღედისა ბასასი (ჟამნებიდან) და შვილთა მისთა: აღაპისი, თეოგნესი და პისტოსი (†305-311) (ბერძნული ჟამნიდან);

ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ნათელწიკილი ნატის გამოცხადებისა ათონის წმ. პანტელეიმონის მონასტერში (1903 წელს) (ათონურიდან).

წიგნებზე – წმ. სარმეანესი: ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას. ტიშ(318)]. ინ. X, 9-16. [დას. ლვ(36)]; ან: წმ. თათესი: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)] (II და IV ქართულებიდან). რიგისა: 1 კორ. I, 26-29. [დას. სკე(125)-შუა]. მთ. XX, 29-34. [დას. პბ(82)].

22 აგვისტო (4 სექტემბერი), მარტვილიიდან XII კვირიაკე. ხმა III. ხსნილია ყოვლითურთ.

ღღესასწაული საქაჩოგელოდსად (ივმარიისად) წოდებულისა ღმრთისმშობლის ნატისა (ეს სიწმიდე 1622 წლამდე იმყოფებოდა საქართველოში; ამჟამად მოსკოვშია). მოწამეთა: აგათონიკესი (ჟამნებიდან), ზოტიკესი, თეოპრეპესი, აკვინდინესი, სევერიანესი, ზინთნისი და სხვათა, ბითონიელთა და თრაკიელთა (†305) (ბერძნულიდან).

ცისკარზე – სახარება I: მთ. XXVIII, 16-20. [დას. რიგ(116)]. წიგნებზე – რიგისა: 1 კორ. XV, 1-11. [დას. რნშ(158)]. მთ. XIX, 16-26. [დას. თთ(79)]. ღმრთისმშობელისა: ფილიპ. II, 5-11. [დას. სმ(240)]. ლკ. X, 8-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

ღღესა ჰქონან ჟამნი იგ(13), და ღამესა ჟამნი ია(11).

23 აგვისტო (5 სექტემბერი), ორშაბათი. **ხსნილია.**

სულთმოფენობიდან XIII შვიდეულის დასაწყისი.

წარგზავნა ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის მიძინების დღესასწაულისა. მოწამისა ლუპე თესალონიკელისა (+306) (ჟამნიდან); მღდელმოწამისა ირინეოსისა, ლუგდუნელი (ლიონელი (გალია)) ეპისკოპოსისა, ეკლესიის მამისა (+II) (ბერძნული ჟამნიდან).

რიგისა: 2 კორ. VIII, 745. [დას. რპვ(186)]. მკ. III, 6-12. [დას. ია(11)]. **ღმრთისმშობელისა: ფილიპ. II, 5-11.** [დას. სმ(240)]. ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

24 აგვისტო (6 სექტემბერი), სამშაბათი. **ხსნილია.**

ღირსისა სერაპიონ საკვირველთმოქმედისა, ნათლისმცემლის მონასტრის (გარეჯის უდაბნოში) წინამძღვრისა (+1747) (ჟამნიდან); წმიდათა აღმსარებელთა: ბოდბელი ეპისკოპოსისა სტეფანესი (ვასილისა) (+1936), დეკანოზისა პოლიეგეტოსისა (+1936) და ფილიმონ მღდლისა (+1879) და წმიდათა მღდელმოწამეთა: დეკანოზისა ანდრიასი (ანდრესი) (+1924) და პეტრე მღდლისა (+1924) (5-ნი ქმანი კარბელაშვილნი); მღდელმოწამისა ევტიქისა, იოანე ღმრთისმეტყველის მოწაფისა (+I-II) (ჟამნიდან); მოციქულთა სწორისა კოსმა ეტოლიელისა (+1779) (ბერძნული ჟამნიდან).

რიგისა: 2 კორ. VIII, 16-IX, 5. [დას. რპვ(187)]. მკ. III, 13-19 [დას. იბ(12)]. წმ. სერაპიონისა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. მო. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

25 აგვისტო (7 სექტემბერი), ოთხშაბათი. მარხვა.

მოციქულისა ბართლომესი (წმიდათა ნაწილთა აღმოყვანება, VI საუკუნეში); და მოციქულისა 70-თავანისა ტიტესი, მოწაფისა წმიდისა პავლე მოციქულისაჲ და გორტინელი ეპისკოპოსისაჲ (კრეტაში) (†I) (ჟამნებიდან). წიროვანე – რიგისა: 2 კორ. IX, 12-X, 7 [დას. ზბ(189)]. მკ. III, 20-27. [დას. იგ(13)].

მოციქულთა: ტიტ. I, 1-4; II, 15-III, 3, 12-13, 15. [დას. ტ(300)]. მთ. V, 14-19. [დას. ია(11)].

26 აგვისტო (8 სექტემბერი), ხუთშაბათი. ხსნილია.

მოწამეთა: ანდრიანესი და მეუღლისა მისისა ნატალიასი, ნიკომიდიელთა (†305-311) (ჟამნებიდან).

წიროვანე – რიგისა: 2 კორ. X, 7-18. [დას. ზჟ(190)]. მკ. III, 28-35. [დას. იდ(14)].

27 აგვისტო (9 სექტემბერი), პარასკევი. მარხვა.

ღირსისა პიმენ დიდისა, მეგვიპტელისა (†450) (ჟამნებიდან); დიდმოწამისა ფანური ანაღგამოჩენილისა (ბერძნული ჟამნიდან); ოსია აღმსარებელისა, კორდუბელი (ესპანეთი) ეპისკოპოსისა (†359) (ბერძნულიდან); ლიბერი აღმსარებელისა, რომის პაპისა (†366). ხსენება ფილიპე მოციქულისა მიერ ეთიოპელი საჭურისის ნათლობისა (II-ქართულიდან).

წიროვანე – რიგისა: 2 კორ. XI, 5-21. [დას. სჟბ(192)]. მკ. IV, 1-9. [დას. იე(15)]. წმ. პიმენისა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. მთ. IV, 25-V, 12. [დას. ი(10)].

28 აგვისტო (10 სექტემბერი), შაბათი. **ხსნილია.**

დიდმოწამისა შუშანიკ დედოფლისა (+475; და-კრძალულია მეტენის ტაძარში) (ჟამნიდან); ღირსისა (მღდელმოწამისა (რუსულიდან)) მოსე შავისა, მღ-დელმთნაზონისა, ეთიოპიელისა (+400) (ჟამნიდან); მართლისა ანნა წინასწარმეტყველისა, ფანოელის ასულისა, იერუსალიმის ტაძარში უფლისა იესუ ქრისტეს მიმგებებელისა (+1) (ბერძნულიდან).

წმ. შუშანიკისა – ცისკარზე: მთ. XV, 21-28. [დას. მბ(62)] და წირვაზე – 2 კორ. VI, 1-10. [დას. ზპა(181)] და: ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)]. ზივისა: 1 კორ. II, 6-9. [დას. ზკვ(126)]. მთ. XXII, 15-22. [დას. ჟ(90)].

29 აგვისტო (11 სექტემბერი), სულთმოფენობიდან XIII კვირიაკე. ხმა IV. უქმი, და მარხვად, ზომელიცა დღე იყოს (ჟამნიდან).

**თავისკვეთა პატიოსნისა დიდუგულისა
წინასწარმეტყველისა, წინამორბედისა
და ნათლისმცემელისა იოანესი.**

ცისკარზე – სახარება II: მკ. XVI, 1-8. [დას. თ(70)]. წირვაზე – ზივისა: 1 კორ. XVI, 13-24. [დას. ზდგ(166)]. მთ. XXI, 33-42. [დას. პზ(87)]. ნათლისმცემელისა საქმ. XIII, 25-32. [დას. ლგ(33)]. მკ. VI, 14-30. [დას. კდ(24)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ნათლისმცემელო მაცხოვრისა იოვანე, და პატივს-ესცემთ ყოვლად-დიდებულსა თავისკუეთასა შენსა“.

30 აგვისტო (12 სექტემბერი), ორშაბათი. **ხსნილია.**

სულთმოფენობიდან XIV შვიდეულის დასაწყისი.

წარგზავნა ითანე ნათლისმცემელის თაფისკვეთის
დღესასწაულისა (ბერძნულიდან).

მართლისა ილიასა (ჭავჭავაძე; მიცვალება; †1907);
 ალექსანდრესი (I), რომლისა ღოცვითა აწოზ მოიკ-
 ლა (†337), იოანე (IV) შიშინველისა, კანონისტისა
 (†2.09.595), და პავლე ახლისა (†?), კონსტანტინო-
 პოლელ პატრიარქთა (ჟამნებიდან); კეთილმოღწეუ-
 ნისა მთავრისა ალექსანდრე ნეველისა* (აღმოყვანება,
 1724 წ.); და სერბელ მღვდელთმთავართა (რუსულიდან).

წიგნები – ბივსია: **2 კორ. XII, 10-19.** [დას. ზპე(195)].
მკ. IV, 10-23. [დას. იფ(16)]. წმ. ილიასი: **კოლ. III, 12-16.** [დას. სნც(258)] და: **ლკ. VI, 31-36.** [დას. კვ(26)]
 (I-ქართულიდან); ან: წმ. ილიასი: **გალ. V, 22-VI, 2.**
 [დას. სიფ(213)] და: **მთ. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)]; ან: **ლკ. VI, 17-23.** [დას. კდ(24)] (II და IV ქართულებიდან).

* იქ, სადაც შესრულებას წმ. ალექსანდრე ნეველის განგება, ილია მართლის საკითხავთა ნაცვლად წაიკითხება: **გალ. V, 22-VI, 2.** [დას. სიგ(213)]. **მთ. XI, 27-30.** [დას. მგ(43)] (II-ქართულიდან).

31 აგვისტო (13 სექტემბერი), სამუშაოთი. ხსენილია.

დადება და თაყუანისცემად პატიოსნისა სარტყელისა ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობელისა ქალკობრატიაში, კონსტანტინოპოლში, მის თაყვანსაზე სახლში (395-408 წლებში) (ჟამნებიდან).

წიგნაზე – რიგისა: 2 კობ. XII, 20-XIII, 2. [ღას. რუჲ(196)]. გკ. IV, 24-34. [ღას. იზ(17)]; და ოთხშაბათი-სა: 2 კობ. XIII, 3-13. [ღას. რუჲ(197)]. გკ. IV, 35-41. [ღას. იზ(18)]. ღმერთისგზოგულისა: გბრ. IX, 1-7.

[დას. ტკ(320)]. ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

თითუესა სპატიმპისა

ჰქონან დღენი ლ(30). დღეთა ჰქონან ჟამნი იბ(12),
და ღამეთა – ჟამნი იბ(12). (ჟამნებიდან)

გზრგზნი წელიწადისად, დაწყებად ინდიკტიონისად.

ამასა დღესა შინა ეკლესიად ქრისტესი მადლობასა
შესწირავს ღმერთსა ნაყოფთა მიერ მის წლისა მიღე-
ბულთათჳს და მოძაფალთა წელთათჳსცა ევედრების,
რადთა ქუეყანამან გამოსცეს ნაყოფი თჳსი.

ტროპარი ინდიკტიონისად:

ყოფლისა დაბადებულისა შემოქმედო, ჟამთა და
წელთა თჳსითა ჯელმწიფებითა დამსხმელო, აკურთხე
გზრგზნი ამის წელიწადისად სიტკბოებითა შენითა,
უფალო, დაიცვენ მშჳდობით მეფენი და ქალაქი და
სამწყსოდ შენი, რომელნი გევედრებიან, ღმრთისმშო-
ბელისა მიერ, დიდისაებრ წყალობისა შენისა.

კონდაკი ინდიკტიონისად:

რომელი მკუდრ-ხარ მადალთა შინა, ქრისტე
მეუფეო, ყოველთა ხილულთა და უხილავთა შემო-
ქმედო და დაბადებელო, რომელმან დღენი და
ღამენი, ჟამნი და წელნი ჰქმენ, აკურთხე გზრგზნი
ამის წელიწადისად, დაიცევ და შეზღუდე მშჳდობით
მართლმადიდებელნი ჯელისუფალნი და ქალაქი, და
ერო შენი, მრავალმოწყალე.

1(14) სექტემბერი, ოთხშაბათი. მარხვა.

მოქცევად წელიწადისად.

დაწყება საეკლესიო ახლისა წელიწადისა.

3(16) სექტემბერი, პარასკევი. მარტვა.

მღდელმოწამისა ანთიმოზისა (ანთიმესი), ნიკო-
მიდიელი ეპისკოპოსისა და მისთანა წამებულთა
(†302); და ღირსისა თეოქთისტესი (†467), ღირსი
ეფთვიმე დიდის (†473) თანამმარწველისა (მოყუსისა)
(ჟამნებიდან). რიგისა: გალ. II, 6-10. [დას. სპ(201)]. მკ.
V, 22-24, 35-VI, 1. [დას. კ(20)]. წმ. ანთიმესი: ებრ.
XIII, 716. [დას. ტლდ(334)]. ინ. X, 9-16. [დას. ლვ(36)].

4(17) სექტემბერი, შაბათი. **სსილია ყოვლითურთ.**

ლიბსისა სვიმეონ გარეჯელისა, წინასწარმეტყველისა და საკვირველთმოქმედისა (+1773); მღვდელმონაქმისა ბაბილასი, დიდისა ანტიოქიისა პატრიარქისა (ჟამნებიდან) და მის თანა სამთა ძმათა მონაქმეთა: ურბანისა (12 წლის), პრილიდიანესი (9 წლის) და ეპოლონისი (7 წლის) და დედისა მათისა ქრისტოდულასი (+250) (ენციკლოპედიიდან); წინასწარმეტყველისა ღმრთისმხილველისა მოსესი (+1460/1531 წელს ქრისტეს შობამდე) (ჟამნებიდან); ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხატისა „მეუფველი მამყვლი“ (1680) (რუსულ.). წიგნაზე – წმ. სვიმეონისა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)]. ზიგისა: 1 კორ. IV, 1-5. [დას. ზლ(130)]. მთ. XXIII, 1-12. [დას. ჟგ(93)].

5(18) სექტემბერი, სულთმოფენობიდან XIV

კვირიაკე. ხმა V. სსნილია ყოვლითურთ.

წინასწარმეტყველისა ზაქარიასი (ჟამნებიდან) და
მართლისა ელისაბედისა (ბერძნულიდან), წმიდა იო-

7(20) სექტემბერი, სამშაბათი. ხსნილია ყოვლითურთ. ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის შობის წინააღმდეგ-სასწაული (ჟამებიდან) და წინააღმდეგ.

მოწამისა სოზონ კილიკიელისა (†304) (ჟამნებიდან); მოციქულთა 70-თაგანთა ევოდისა (†66) და თნისი-ფორესი (†67); მოწამისა ევფსიქი კესარი-კაპადოკი-ელისა (†117-138). ზიგისა (სამშაბათისა): გალ. II, 21-III, 7. [დას. სდ(204)]. მკ. VI, 1-7. [დას. კბ(22)] და თონშაბათისა: გალ. III, 15-22. [დას. სზ(207)]. მკ. VI, 7-13. [დას. კგ(23)]. წმ. სოზონისა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)] ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)].

8(21) სექტემბერი, თბილისი. მარტვი.

ცხოვრების მოცულობა უზრუნველყვეს

**ყოვლადწმიდისა დედუფლისა ჩვენისა
ღმკრთისმუთებელისა და მარგალის ქალწულისა
მარკიამისა. ღმკრთისმუთებლობა.**

დიდუბობა. გელათობა. შუამთობა. ბეთანიობა.

ღირსთა: იოანესი (მასურაძე, †1957) და გიორგი-იოანესი (მხეიძე, †1962) აღმსარებელთა, ბეთანიელთა (განგებაძე მათი, პატრიარქატუს დღესასწაულისა, აღესრულების გინათუ წინაღღე, გინათუ შემდგომად დღესასწაულისა, ვითარცა წინამძღუარმან სათნო-იზინოს და განაგოს) (ქაშნიდანი).

დღესა ამას კრებაჲ დიდი და დღესასწაული იქმნების მონასტერსა შინა ბეთანიისასა, რომელი შენებულ არს სახელსა ზედა ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობლის შობისასა, მახლობელად სამეუფოვსა წმიდისა ქალაქისა ტფილისისა (ჟამნიდან).

ღმრთისმშობელისა: ცისკაზზე: ლკ. I, 39-49, 56. [დას. დ(4)]. წიგნაზე: ფლბ. II, 5-11. [დას. სმ(240)]. ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო, და პატრივს-გსცემთ წმიდათა მშობელთა შენთა, და ყოვლადწმიდასა შობასა შენსა ვადიდებთ“.

წიროვანზე: „ღირს აბისი“ ნაცვლად: „ადიდებს სული ჩემი ბერწითაგან შობილსა ქალწულსა მარია-მას“. „განკურდეს ზესკნელსა ცანი და კიდენი ქუეყანისანი შეძრწუნებულ იქმნეს, რაჟამს ღმერთი, შენ მიერ კაცთა გამოეცხადა, და სამოდ შენი უმაღლეს ცათა საყდართა გამოაჩინა, ამისთჳს ღმრთისმშობელო, ანგელოზნი და კაცნი, ვითარცა ღირს-ხარ, გადიდებენ შენ“ (წარგზავნის – 12(25) სექტემბერი – ჩათვლით).

9(22) სექტემბერი, ხუთშაბათი.

დმრთისმშობლის შობის შემდგომი დღესასწაუ-
ლი – 12(25) სექტემბრამდე. კრება წმიდათა და
მართალთა მშობელთა დმრთისათა იოაკიმ და ან-
ნასი; და ხსენება დიდმოწამისა სევერიანესი, რომე-
ლი იყო სეფასტია ქალაქსა შინა მკედარი (†320)
(ჟამნებიდან); ღირსისა ზინობისა (სქემამი სერაფი-
მესი), თეთრიწყაროელი მიტროპოლიტისა (მაჟუგა;
†1985) (ზუსულიდან). წირვანე – ზიგისა: გალ. III,
23-IV, 5 [დას. სკგ(208)]. მკ. VI, 30-45. [დას. კე(25)].

მართალთა მოთხელთა ღმრთისათა: **გაღ. IV, 22-31.** [დას. სი(210)-შუა]. **ღკ. VIII, 16-21.** [დას. ლგ(36)].

10(23) სექტემბერი, პარასკევი. **მარხვა.**

თაყუანისცემაჲ პატიოსნისა ჯუარისაჲ (სვინაქსარიდან). ხსენება ქალწულმოწამეთა სამთა დათა: მინოდორა, მიტროდორა და ნიმფოდორა ბითონიელთა (†304-311) (თბილისში აზის მათი სახელობის ტაძარი) (ჟამნებიდან). წირვაზე – რიგისა: **გალ. IV, 8-21.** [დას. სი(210)]. **მკ. VI, 45-53.** [დას. კვ(26)].

11(24) სექტემბერი, **ჯვარის**
ამაღლების წინა შაბათი.

თაყუანისცემაჲ პატიოსნისა ჯუარისაჲ (სვინაქსარიდან). ხსენება მოწამეთა: 300-თა არაგველთა და კრწანისის ომში საქართველოსთვის მოწყვედილთა სასულიერო და საერო პირთა (†1795) (კრწანისობა); ღირსისა თეოდორა აღექსანდრიელისა (†474-491) (ჟამნებიდან); ღირსისა სილუანე ათონელისა (1866; †1938). წირვაზე – **ჯვარის** **ამაღლების წინა შაბათისა: 1 კორ. II, 6-9.** [დას. ზკვ(126)]. **მო. X, 37-XI, 1.** [დას. ლთ(39)]. **რიგისა: 1 კორ. IV, 17V, 5.** [დას. სლბ(132)]. **მო. XXIV, 113.** [დას. ჟზ(97)]. **არაგველთა მოწამეთა: რომ. VIII, 28-39.** [დას. ჟთ(99)]. **მო. X, 16-22.** [დას. ლვ(36)] (I-ქართულიდან).

12(25) სექტემბერი, **სულთმოფენობიდან XV,**

ჯვარის **ამაღლების წინა კვირიაკე. ხმა VI.**

ღმრთისმშობლის შობის დღესასწაულის წარგზავნა. **თაყუანისცემაჲ პატიოსნისა ჯუარისაჲ** (სვინაქსარიდან). ხსენება მღვდელმთავრისა გიორგი ჭყონდიდელისა, წმიდა დავით აღმაშენებლის მოძღვრისა,

მწიგნობართუხუცისა (+1118) (ჟამნიდან); მღდელ-
 მოწამისა დოსითეოზ ტფილელისა (+1795); მღდელ-
 მოწამისა ავტონომესი, იტალიელი ეპისკოპოსისა
 (+313) (ჟამნიდან). ცისკარზე – სახარება IV:
 ლკ. XXIV, 1-12. [დას. რიბ(112)]. წიგნაზე – ჯვარის
 ამადლების წინა კვირიაკისა: გალ. VI, 11-18. [დას.
 სიე(215)]. ინ. III, 13-17. [დას. თ(9)]. ზიგისა: 2 კორ. IV,
 6-15. [დას. როე(176)]. მთ. XXII, 35-46. [დას. ჟბ(92)].
 ღმრთისმშობელისა: ფლპ. II, 5-11. [დას. სმ(240)].
 ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

13(26) სექტემბერი, სულთმოფენობიდან XVI შვიდეულის დასაწყისი.

თაყუანისცემაჲ პატიოსნისა ჯუარისაჲ (სეინ-
 აქსარიდან). ენკენიაჲ ესე იგი არს განახლებაჲ და
 კურთხევაჲ ტაძრისა ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისა აღ-
 დგომისა (წმიდასა ქალაქსა იერუსალიმს, 335 წელს);
 და წინააღმდეგსაწაული უფლისა პატიოსნისა და ცხოვ-
 ელსმყოფელისა ჯუარის ამადლებისაჲ (ჟამნიდან);
 ხსენება დიდმოწამისა, საქართველოს მნათო-
 ბისა, ქეთევან დედოფლისა (+1624) (ჟამნიდან);
 მღდელმოწამისა კორნილიოს ასისტავისა, პალე-
 სტინის კესარიის ეპისკოპოსისა, აღმსარებელისა,
 რომელსა ნათელ-სცა პეტრე მოციქულმან (+I)
 (ჟამნიდან). ცისკარზე – დიდმოწამისა ქეთევან-
 ისა: მთ. XV, 21-28. [დას. მბ(62)]. წიგნაზე –
 დიდმოწამისა ქეთევანისა: 2 კორ. VI, 1-10. [დას.
 რპა(181)]. ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)]; ან: ენკე-
 ნიისა: ებრ. III, 1-4. [დას. ტზ(307)]. მთ. XVI, 13-18.

[დას. 67(67)]. ზიგისა: გლ. IV, 28-V, 10. [დას. სია(21)].
პ. VI, 54-VII, 8. [დას. კზ(27)]; და სამშაბათისა: გლ.
V, 11-21. [დას. სიბ(212)]. პ. VII, 5-16. [დას. კტ(28)].

14(27) **სექტემბერი, სამშაბათი.** უქმი ყოფელთად და მარნეად, ზომილიჯა დღე იყოს **(ქაშნიდან).**

მსოფლიო ავადმჯობე კატიონისა
და ცხოველმყოფელისა ჯუაჩისა.

ჯგერის ამაღლება. ჯუარტა აჟჱრტაჲ.

დაძინებამ იოვანე თქროპირისა, კონსტანტინ-
თბოლელი პატრიარქისა (მიიძინა კომანში, 407
წელს; ჯვარის ამადლების დღესასწაულის გამო,
მისი განგება აღესრულება 13.XI-ს) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე: **ინ. XII, 28-36.** [ღას. მბ(42)-შუა].

წიგნები: 1 კობ. I, 18-24. [დას. ზკე(125)] და: ოს. XIX, 6-11, 13-20, 25-28, 30-35. [დას. 2(60)].

მსახურების დაწყების წინ, დღესასწაულის ტრადიციისა და კონდაკის გალობით, ჯვარს სამკვეთლოდან ტრაპეზზე გადააბრძანებენ. „დიდება მაღალიანის“ შემდეგ ჯვარის გამობრძანება ტაძარში და თაყვანისცემა. ჯვარს საკურთხეველში შეაბრძანებენ დღესასწაულის წარგზავნის დღეს – 21 სექტემბერს (4 ოქტომბერს) – ჟამისწირვის ჩამოლოცვის შემდეგ (1-ქართულიდან).

დღესასწაულის სადიდებელი:

„გადიდებთ შენ, ცხოვრებისმოძცემელო ქრისტე, და პატივს-ვსცემთ წმიდასა ჯუარსა შენსა, რომლითა, მონებისაგან მტერისა მიჰსნენ ჩუენ“.

ღირს აზრის“ ნაცვლად: „ადიდებს სული ჩემი

ღირსისა დორთოესი, მეგვიპტელი მეუდაბნოსა
(†IV); მოწამისა ლუდმილასი, ჩენთა დედოფლისა
(†927). ზიგისა: ეფეს. I, 1-9. [დას. სიფ(216)]. მკ. VII,
24-30. [დას. ლ(30)]. წმ. ევფემიასი: 2 კორ. VI, 1-10.
[დას. ზპა(181)]. ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)].

17(30) სექტემბერი, პარასკევი. **პარსევა.**

მოწამეთა: პისტისა, ელპიდისა, აღაპისა და დე-
დისა მათისა სოფიოსი, რომაელთა (†126/137)
(**ჟამნებიდან**); ითაკიმე აღექსანდრიელი პატრიარქი-
სა (†1567). ზიგისა: ეფეს. I, 717. [დას. სიზ(217)]. მკ.
VIII, 1-10. [დას. ლბ(32)]. მოწამეთა: 2 ტიმ. III, 10-15.
[დას. სჟე(296)] მთ. XXV, 113. [დას. რდ(104)] (I-ქარ-
თულიდან) ან: რომ. VIII, 28-39. [დას. ჟთ(99)]. მთ. X,
16-22. [დას. ლგ(36)] (IV-ქართულიდან).

18 სექტემბერი (1 ოქტომბერი), შაბათი.

ჯვარის ამალღების შემდგომი შაბათი.

დიდთა მოწამეთა, მთავართა: ბიძინა დაჭრილისა
(**ჩოლოყაშვილი**) და ორთა ძმათა, ერისთავთა ქსნისა-
თა, ელისბარისა და შალვაძისა (†1660/1661) (**ჟამნი-
დან**); ღირსისა ევმენი სასწაულთმოქმედისა, გორტინე-
ლი ეპისკოპოსისა (**კრეტაში**) (†VII) (**ჟამნებიდან**).

ცისკარზე – მოწამეთა: მთ. X, 16-22. [დას. ლგ(36)].
წირვანზე – ჯვარის ამალღების შემდგომი შაბათისა:
1 კორ. I, 26-29. [დას. ზკე(125)-შუა]. ან. VIII, 21-30.
[დას. ლ(30)]. ზიგისა: 1 კორ. X, 23-28. [დას. ზმე(146)].
მთ. XXIV, 34-44. [დას. ზა(101)]. მოწამეთა: ეფეს. VI,
10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. ზგ(106)].

(XXVIII შეიდეულის სახარების საკითხაენი).

დიდმოწამისა ევსტათი (ნათლობამდე – პლაკიდა) სტრატოილატისა, ცოლისა მისისა თეოპისტიასი (ნათლობამდე ტატიანასი) და შეიღთა მათთა: ალაპისა და თეოპისტესი, რომაელთა (†118) (ევსტათწმიდობა-ერთაწმიდობა (კასპის რაიონის სოფელ ერთაწმინდაში) (ჟამნებიდან). რიგისა: ეფეს. I, 22-II, 3. [დას. სით(219)]. ლკ. III, 19-22. [დას. ი(10)]. დიდმოწამისა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. რგ(106)].

21 სექტემბერი (4 ოქტომბერი), სამშაბათი.

უფლის ცხოველსყოფელი ჯვარის ამაღლების დღესასწაულის წარგზავნა. მოციქულისა 70-თაგანისა კოდრატესი, ათენელი და მაგნესიელი ეპისკოპოსისა (†130) (ჟამნებიდან); დიმიტრისა, ბოსტოველი მიტროპოლიტისა (ნაწილთა პოენა 1752). რიგისა: ეფეს. II, 19-III, 7. [დას. სკბ(222)]. ლკ. III, 23-IV, 1. [დას. ია(11)].

22 სექტემბერი (5 ოქტომბერი), ოთხშაბათი. მარნვა.

მღდელმოწამისა ფოკასი, სინთპიელი ეპისკოპოსისა, საკვირველთმოქმედისა (†102/117) (ჟამნებიდან); წინასწარმეტყველისა იონასი (†VIII საუკუნეში ქრისტეს შობამდე); და ღირსისა იონა ხუცისა, პალესტინელისა (†IX), წმიდათა: თეოფანე კანონთგამომოქმედისა (†850) და თეოდორე (†840) გამომეტყველთა მამისა (ჟამნებიდან). რიგისა: ეფეს. III, 8-21. [დას. სკგ(223)]. ლკ. IV, 1-15. [დას. იბ(12)]. წმ. ფოკასი: ებრ. IV, 14-V, 6. [დას. ტი(311)]. ინ. X, 9-16. [დას. ლვ(36)].

23 სექტემბერი (6 ოქტომბერი), ხუთშაბათი.

დადუმებამ ზაქარიადისი (სვინაქსარიდან) და მუცლადღება პატოსნისა და დიდებულისა წინასწარმეტყველისა, წინამორბედისა და ნათლისმცემლისა იოვანესი, რაჟამს იგი ახარა გაბრიელ მთავარანგელოზმან, და მიუდგა ელისაბედ, და მუცლადიდო (ლკ. 1, 7-24.) (ჟამნებიდან).

ზიგისა: **ქქს. IV, 14-19.** [დას. სკე(225)]. **ლკ. IV, 16-22.** [დას. იგ(13)]. ნათლისმცემლისა: **გალ. IV, 22-31.** [დას. სი(210)-შუა] **ლკ. I, 5-25.** [დას. ბ(2)].

დღესა ჰქონან ჟამნი ია(11), და ღამესა ჟამნი იგ(13).

24 სექტემბერი (7 ოქტომბერი), პარასკევი. მარნეზა.

დედათა შორის პირველმოწამისა და მოციქულ-
თა სწორისა თეკლა იკონიელისა (†I-II) (ჟამნებიდან);
ღირსისა კობრესი (†530); წმიდისა ვლადისლავ სერ-
ბისა (†1239). ზივისა: ეფეს. IV, 17-25. [დას. სკვ(226)].
ლკ. IV, 22-30. [დას. იდ(14)]. წმ. თეკლასი: 2 ტიმ. III,
10-15. [დას. სჟვ(296)]. მთ. XXV, 1-13. [დას. ზდ(104)].

25 სექტემბერი (8 ოქტომბერი), შაბათი.

არსენი დიდისა, კათალიკოსისა, ღირსი გრიგოლ ხანკთელის მოწაფისა (†887); ღირსისა დედისა ეფრესიანია (სმარაგდი) ალექსანდრიელისა (†470) (ჟამნებიდან); ღირსისა სერგისა, ზადონეჟელი იღუმენისა, საკვირველთმოქმედისა (†1392) (ზუსულიდან); ღირსმოწამისა პაფნოტი მეგვიპტელისა და მის თანა 546-თა მოწამეთა (†III). წიგნაჲ – მღელთმთავრისა არსენისა: ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას. ჯიჭ(318)]. ინ. X,

9-16. [დას. ლვ(36)]. რიგისა: 1 კობ. XIV, 20-25. [დას. რნგ(156)]. ლკ. IV, 31-36. [დას. იე(15)].

26 სექტემბერი (9 ოქტომბერი), სულთმოფენობიდან XVII კვირიაკე. ხმა VIII.

მიცვალებად წმიდისა და ყოვლადქებულისა მოციქულისა და მახარებელისა იოვანე ღმრთისმეტყველისაჲ (†98-117) (ჟამნებიდან); დღესასწაული იმპერატორის ღმრთისმშობლის („თბილისის სიონის“) ხატისა, რომელიც საქართველოში ათონის ივერთა მონასტრიდან („ივირონიდან“) იქნა ჩამოყვანილი (1989 წელს);

ტიზონისა, მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქისა (განდიდება, 1989 წ.; †1925) (რუსულიდან); ყოველთა წმიდათა ესპანეთსა და პორტუგალიას გაბრწყინებულთა (გარდამავალია; რუსულიდან).

შაენაბადობა |იდღესასწაულება ოქტომბრის II კვირიაკეს (ახ. სტ.) შაენაბადას მონასტერში|.

ცისკარზე – სახარება VI: ლკ. XXIV, 36-53. [დას. რიდ(114)]. წირვანზე – რიგისა: 2 კობ. VI, 16-VII, 1. [დას. რპბ(182)-შუა]. ლკ. V, 1-11. [დას. იბ(17)]. მოციქულისა იოვანესი: 1 იბ. IV, 12-19. [დას. ოგ(73)-შუა]. იბ. XIX, 25-27; XXI, 24-25. [დას. და(61)]; ახ: ღმრთისმშობელისა: ფილიპ. II, 5-11. [დას. სმ(240)]. ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

27 სექტემბერი (10 ოქტომბერი), ორშაბათი.

სულთმოფენობიდან XVIII შეიდეულის დასაწყისი (XIX შეიდეულის სახარების საკითხავნი).

50-თა ბიზანტიელ მოწამეთა სტრატეიოტთა: კალის-

30 სექტემბერი (13 ოქტომბერი), ხუთშაბათი.

მღდელმოწამისა გრიგოლისა, დიდისა სომხეთისა ეპისკოპოსისა, პართეველისა (სომხეთის განმანათლებელი; †325-326/335) (ჟამნებიდან).

რიგისა: ეფეს. V, 33-VI, 9. [დას. სლბ(232)]. ლკ. VI, 12-19. [დას. კგ(23)] და პარასკევისა: ეფეს. VI, 18-24. [დას. სლდ(234)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

მღდელმოწამისა გრიგოლისა: 1 კორ. XVI, 13-24. [დას. რფ(166)]. მთ. XXIV, 42-47. [დას. რგ(103)].

თთუმსა ოკტომბერსა

ჰქონან დღენი ლა(31). დღეთა ჰქონან ჟამნი ია(11),
და ლამეთა – ჟამნი ივ(13). (ჟამნებიდან)

1(14) ოქტომბერი, პარასკევი. მარხვა, სხნილია თევზით.
უქში ყოველთა (ჟამნიდან).

დღესასწაული კვარტისა საუფლოდსა
და სვეტისა ღმრთივბრწყინვალისა და
მიკონომინაციისა. სვეტიცხოვლობა.

საზარგმელი ყოვლადწმიდისა დედოფლისა
ჩვენისა ღმრთისმშობელისა და
მარკადისქალწულისა მარიამისა.

მელქისედეკისა (I), სრულიად საქართველოდსა
პირველისა კათალიკოს-პატრიარქისა, სვეტიცხოვლის
განმანათლებელისა (†1033) (ჟამნიდან); მოცეცხულთა
სწორთა: მეფისა მირიანისა და დედოფლისა ნანასი
(†IV); წმიდანთა: კვარტისმიმრქმელისა სიდონიასი, ელ-
იოზის დისა, და დედისა მისისა, მაცხოვრის ჯვარც-
მის ჟამს მცხეთას ენებულისა და პირველმარტვილი-

– დიდმოწამეთა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. რგ(106)]. რიგისა: 1 კობ. XV, 39-45. [დას. რგ(162)]. ლკ. V, 17-26. [დას. ით(19)].

3(16) თქტომბერი, სულთმოფენობიდან XVIII კვირიაკე. ხმა I.

მღდელმოწამეთა: დიონისე (დიონოსი) აზიოპაგელისა, ათენელი ეპისკოპოსისა (საქმ. XVII, 16-34) (†I) (ჟამნებიდან), რუსტიკე სუცისა და ელევთერი დიაკონისა (რუსულიდან); წმიდისა დედისა დამარის (დამარიდა) ათენელისა (ზოგიერთი ცნობით, წმინდა დიონისე აზიოპაგელის ცოლი) (საქმ. XVII, 34) (†I) (ბერძნულიდან და ენციკლოპედიიდან). ცისკარზე – სახარება VII: ინ. XX, 1-10. [დას. მგ(63)]. წირვანზე – რიგისა: 2 კობ. IX, 6-11. [დას. რპ(188)]. ლკ. VI, 31-36. [დას. კე(26)]. მღდელმოწამეთა: საქმ. XVII, 16-34. [დას. მ(40)]. მთ. XIII, 44-54. [დას. ნე(55)].

4(17) თქტომბერი, სულთმოფენობიდან XIX შვიდეულის დასაწყისი (XX შვიდეულის სახარების საკითხავნი).

მღდელმოწამისა ევდემონისა (I), სრულიად საქართვლოდს კათოლიკოს-პატრიარქისა (დასამიძე, †1642, დაკრძალულია ანჩისხატის ტაძარში); მღდელმოწამისა იერთოესი, ათენელი ეპისკოპოსისა, რომელი იყო მოძღვარი წმიდისა დიონისე (დიონოსი) აზიოპაგელისა (†I) (ჟამნებიდან). წირვანზე – რიგისა: ფილიპ. I, 1-7. [დას. სლე(235)]. ლკ. VI, 24-30. [დას. კე(25)]. წმ. ევდემონისა: ებრ. XIII, 716. [დას. ტლდ(334)] და: ლკ. XII, 32-40. [დას. მგ(67)] ან: ლკ. XII, 2-12. [დას. მგ(63)].

უბისობა (I-ქართულიდან). ცისკარზე: მთ. XI, 27-30. [დას. მე(43)]. წიგნზე – რიგისა: ფილიპ. I, 8-14. [დას. სლე(236)]. ლკ. VI, 37-45. [დას. კზ(27)]. ღირსთა: გგლ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

6(19) საქმეზე, თანმხატვარი. მარტვი.

ყოფლადქეულისა მოცეჟულისა თომასი, მარჩ-
ბივად (ტყუპისცალად) წოდებულისა (†I, მისი პა-
ტიოსანი თავი დაბრძანებულია თბილისის სიონის
კაძარში) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – წმ. თომასი: **ინ. XXI, 15-25.** [დას. მზ(67)] (I-ქართულიდან). წიგნზე – რიგისა: **ფილიპ. I, 12-20.** [დას. სლზ(237)]. **ლკ. VI, 46-VII, 1.** [დას. კჭ(28)]. წმ. თომასი: **1 კორ. IV, 9-16.** [დას. ბლ(131)]. **ინ. XX, 19-31.** [დას. მკ(65)].

7(20) საქმეზე, ხუთშაბათი.

ამბროსი აღმსარებელისა, სრულიად საქართველოს
კათოლიკოს-პატრიარქისა (ხელაია; 1861, †1927); და
ღირსისა იოსებ ხუცისა, მონღევისა, საკვირველთმოქ-
მედისა (†1763); მოწამეთა: სერგი (სერჯი) და ბაქონ
(ბაქო) მთაფართა, რომაელთა (†290-303) (ჟამნებიდან).

ბივსი: ფილიპ. I, 20-27. [დას. სლმ(238)].
 ლკ. VII, 17-30. [დას. ლა(31)]. მღდელთმთავრისა აბ-
 ბროსისა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XII,
 8-12. [დას. ღდ(64)] (II-ქართულიდან); ან: ღირსისა
 იოსებისა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] ღა: მთ. XI,
 27-30. [დას. მგ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

მოციქულისა 70-თავგანისა ფილიპესი, ერთისა შვიდთა დიაკონთავგანისა (†1); და ღირსისა თეოფანესი, ნიკეელი ეპისკოპოსისა, აღმსარებელისა და მწერალ-გამომეცხველისა, კანონთგამომთქმელისა (†850; წმ. თეოდორე გამომეცხველის, საბაწმიდელი ხუცისა და აღმსარებელის (†840) ძმა) (ჟამნებიდან); ყოველთა ღირსთა თბტინელ ბერ-მოძღვართა (რუსულიდან). რიგისა: ფილიპ. II, 12-16. [დას. სმ(241)]. ლკ. VII, 36-50. [დას. ლგ(33)]. მოციქულისა ფილიპესი: საქმ. VIII, 26-39. [დას. კ(20)]. ლკ. X, 1-15. [დას. ნ(50)].

12(25) თქტომბერი, სამშაბათი.

მოწამეთა: პროვოსი, ტარახოსი და ანდრონიკესი, ანაზავრელთა (†304) (ჟამნებიდან); ღირსისა კონსტანტინე პოლიქარპოვსკისა, მაიუმელი ეპისკოპოსისა და კანონთგამომქმელისა (†787) (ჟამნიდან); გოლგოთას ჯსენებაჲ მორწმუნისა ავაზაკისაჲ (†1) (სვინაქსარიდან); დღესასწაული იმპერატორისა ყოვლადწმიდა დიმიტრისმშობლის ხატისა (გადმოცემის თანახმად, დაიწერა ქრისტეს შობიდან 48 წელს, ლუკა მახარებლის მიერ). წირვაზე – ზიგისა: ფილიპ. II, 16-23. [დას. სმპ(242)]. ლკ. VIII, 1-3. [დას. ლდ(34)]. მოწამეთა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. ბე(106)] (ზუსტულიდან და I-ქართულიდან); ან: ღმრთისმშობლისა: ფილიპ. II, 5-11. [დას. სმ(240)] და: ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

13(26) **ექტომბერი, ოთხშაბათი. მარტვა.**

დღესასწაული **იშპიის** ყოვლადწმიდა ღმრთის-

ეფთჳში ახლისა, მესვეტისა, ასკეტისა, თესალონიკელისა (823/4; †15.X.898) (ჟამნიდან). რიგისა: ფილიპ. III, 8-19. [დას. სმე(245)]. ლკ. IX, 12-18. [დას. მბ(42)].

16(29) თქტომბერი, შაბათი.

მოწამისა ლონგინოზ ასისტავისა, რომელი იყო წინაშე ჯუარისა უფლისასა, ზაჟამს ჯუარს-აცვეს მეუფე ქრისტე (მთ. XXVII, 54), კაბადოკიელისა (ჟამნიდან) და მის თანა აღსრულებულთა ორთა მხედართა: ისაგროსი და აფროდისესი (†I) (სვინ-აქსარიდან); ღირსისა ზენონ იყალთოელისა (13-ს-ურელ მამათაგანი; †VI).

წიგნაზე – მოწამისა: 2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)]. მთ. XXVII, 33-54. [დას. რიგ(113)] (ზუსტულიდან და II-ქართულიდან); ან: წმ. ზენონისა: გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)]; ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)]. რიგისა: 2 კორ. I, 8-11. [დას. რდჳ(168)]. ლკ. VI, 1-10. [დას. კბ(22)].

17(30) თქტომბერი, კვირიაკე.

სულთმოფენობიდან XX კვირიაკე. ხმა III.

წმიდათა მამათა, რომელნი შეიკრიბნენ VII მსოფლიო კრებაზე (787 წელს) (გარდამავალია; იდღესასწაულება 11 თქტომბერს ან 11 თქტომბრის მომდევნო კვირიაკეს) (ჟამნიდან);

დიდმოწამისა შუშანიკ დედოფლისა*, რომელი ქართლს იწამა ქმრისა მისისა ვაზსქენისაგან (†475; დაკრძალულია მეტეხის ტაძარში) (II-ქართულიდან); იოსებ საკვირველთმოქმედისა, სრულიად საქა-

უძველეს ლიტურგიკულ კრებულებში მისი გარდა-
ცვალების დღეს – 17 თქტომბერსაა დადებული.
წმინდა გიორგი მთაწმიდელის დიდ სეინაქსარში (XI
საუკუნე) და თვენში ეს ხსენება 21 აგვისტოსაა გადა-
ტანილი, უფრო გვიანდელ კრებულებში (XVIII-XIX
საუკუნეები) – 28 აგვისტოს. (II-ქართულიდან)

18(31) თქტომპეზი, მარტვილიდიან XXI შვიდეულის
დსაწყისი (XXII შვიდეულის საზარბის სკაიონაფი).

წმიდისა დიდებულისა, ყოვლადქებულისა მოციქულისა და მახარებელისა ლუკასი (†I) (ჟამნებიდან); მოწამისა მარინი ბერისა (†IV); ღირსისა იულიანე მეუდაბნოსისა (†IV). წირვაზე – რიგისა: ფილიპ. IV, 10-23. [დას. სმ3(248)]. ლკ. IX, 18-22. [დას. მკ(43)].

მანაზერელისა ლუკასი: კოლ. IV, 5-9, 14, 18.
[დას. ხე(260)-შუა]. ლკ. X, 16-21. [დას. ნა(51)].

19 თქტომბერი (1 ნოემბერი), სამშაბათი.

დღესასწაული „კოლხეთის“ ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხატისა, რომელი ჩამოსვენდა საქართველოში ათონის წმიდა მთიდან* (2007 წელს; იმეოფება ფოთის საკათედრო ტაძარში). ხსენება მოწამისა ნიკოლოზისა (დვალი, †1314; II-ქართულიდან); წინასწარმეტყველისა იოელისა (†800 წელს ქრისტეს შობამდე); და მოწამისა უაზისა და მის თანა 7-თა ქრისტიანთა მოძღვართა (†307) (ჟამნებიდან); ღირსისა იოანე ზილელისა, საკვირველთმოქმედისა (აღმოყვანება) (ჟამნიდან). წიგნზე – ზივისა: კოლ. I, 1-2, 711. [დას. სმთ(249)]. ლკ. IX, 23-27. [დას. მდ(44)].

21 თქტომბერი (3 ნოემბერი), ხუთშაბათი.

ლირისისა ილარიონ დიდისა, პალესტინაში ბერ-მონაზ-
გნობის ფუძემდებელისა (291, ღაზა; †371, კეპროსი)
(ჟამნებიდან); ილარიონ მეგლინელი ეპისკოპოსისა (აღ-
მოყვანება ნაწილთა, 1206 წელს) (ჟამნიდან). წირვანზე
– რიფისა: კოლ. I, 24-29. [დას. სნბ(252)]. ლკ. IX,
49-56. [დას. მკ(48)]. წმ. ილარიონ დიდისა: 2 კორ. IX,
6-11. [დას. ბპ(188)]. ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)].

22 თქტომბერი (4 ნოემბერი), პარასკევი. მარხვა.

მოციქულთა სწორისა ამბერკისა, იერაპოლელი ეპ-
ისკოპოსისა, საკვირველთმოქმედისა (†167); და 7-თა
ყრმათა ეფესელთა („შვიდთა მძინარეთა“): მაქსიმილი-
ანესი, იამბლიქესი, მარტინიანესი, დიონისესი, ანტონი-
ნესი (ან იოანესი), კონსტანტინესი და ექსაკუსტოდიან-
ესი (†250 და †408-450) (ჟამნებიდან). დღესასწაული
მწგნოს ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხატისა.

დღისა: კოლ. II, 1-7. [დას. სნგ(253)]. ლკ. X, 1-15.
[დას. ნ(50)]. წმ. ამბერკისა: ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას.
ტი(318)]. ინ. X, 9-16. [დას. ლგ(36)]; ან: ღმრთისმშო-
ბელისა: ფილიპ. II, 5-11. [დას. სმ(240)]. ლკ. X, 38-42;
XI, 27-28. [დას. ნდ(54)]. (II-ქართულიდან).

23 თქტომბერი (5 ნოემბერი), შაბათი.

დიმიტრის შაბათი – მიცვალებულთა ხსენება (გარ-
დამავალია; რუსეთის ეკლესიის ტრადიციამ).

მოციქულისა 70-თავანისა იაკობისა, ხორციელად
ძმისა უფლისა, იერუსალიმის პირველი ეპისკოპოსისა
(†63) (ჟამნებიდან). რიფისა (დღისა): 2 კორ. III, 12-18.
[დას. ბოდ(174)]. ლკ. VII, 1-10. [დას. კო(29)]. მიცვალე-

დღეთა ჰქონან ჟამნი თ(9), და ღამეთა – ჟამნი იე(15).

26 **თქცომბერო (8 ნოემბერი),** სამშაბათი.

დიდმოწამისა ყოვლადქებულისა დიმიტრი თეს-
ლონიკელისა, მირონმდინარისა (†306); და ხსენება
კონსტანტინეპოლს მომხდარისა დიდისა და სამინელი-
სა მიწისძვრისა, რომლისაჲცა გარეგან სასთებისა გვიხ-
სნა ღმერთმან მადლითა წმიდისა დიმიტრისითა (740)
(*ჟამნებიდან*); ალექსანდრესი, გურიისა და სამეგრელოს
ეპისკოპოსისა (*თქროპირიძე*; †1907) (*ჟამნიდან*).

ცისკარზე – დიდმოწამისა: მთ. X, 16-22 [დას. ლევ(36)]. წიგნზე – მიწისძვრისა: ებრ. XII, 6-13, 25-27. [დას. ტლ(331)-შუა]. მთ. VIII, 23-27. [დას. კ(27)]. რიგისა: კოლ. II, 20-III, 3. [დას. სნ(256)]. ლკ. XI, 1-10. [დას. ნე(55)]. დიდმოწამისა: 2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)]. ან. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)].

27 ოქტომბერი (9 ნოემბერი), თბილისი. მარნეზა.

მოწამისა ნესტორ თესალონიკელისა (†306)
(**ჟამნებიდან**); მართლისა ბრძოლასი, პონტოელი პი-
ლატეს მიუღლისა (**ბერძნულიდან**).

წიგნები – ბიფისა: კოლ. III, 17-IV, 1. [დას. სნთ(259)].
 ლკ. XI, 9-13. [დას. ნე(56)]. წმ. ნესტორისა: ეფეს. VI,
 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. ბე(106)].

28 **თქტომბერი (10 ნოემბერი), ხუთშაბათი.**

მდღელმოწამისა ნეოფიტესი, ურბნელი ეპისკოპოსისა (†VII, დაკრძალულია შიომღვიმის მონასტერში) (ჟამნიდან); მოწამეთა: ტერენტისა და ნეონილასი და შვილთა მათთა: ნიკტა, ზარვილ, თეოდულე, იერაკოს, ვილი (ფილი), ფოტი და ევნიკისი (†249-250); და ღირ-

1-10. [დას. ზოც(178)]. ლკ. VIII, 16-21. [დას. ლკ(36)].

31 ოქტომბერი (13 ნოემბერი), სულთმოფენობიდან
XXII კვირიადა. სმკ V.

წმინდა ანტონის გარდაცვალების (100 000-თან) პოპულაციის, ტფილისის სპარსეთისგან დაშორების (+XIII);

მოციქულთა 70-თაგანთა: სტაქოსი, დადგინებუ-
ლისა ბიზანტიის ეკლესიის ეპისკოპოსად (38-45
წლებში), ამ ეკლესიის დამფუძნებლის, მოციქულ
ანდრია პირველწოდებულის მიერ, ამპლისა, ურ-
ბანისა, ნარკისისა, აპელისა და არისტობულისა
(რომ. XVI, 8-11) (†I); და მოწამისა ეპიმანთ ახლისა,
პილუსიელისა, ალექსანდრიელისა (†250; ხსენება,
ასევე, 11.III-ს) (ჟამნებიდან); ღირსისა მავრასი (†V);
წმიდისა ლეონტი ფილოსთფოსისა. ცისკაზზე –
სახარება XI: 66. XXI, 15-25. [დას. 66(67)]. წირვანზე
– ზიგისა: გალ. VI, 11-18. [დას. სიე(215)]. ლკ. VIII,
26-39. [დას. ლწ(38)]. ათთა ბევრთა: რომ. VIII, 28-
39. [დას. 90(99)]. მთ. X, 16-22. [დას. ლვ(36)].

თეთრებს ნათესავებს

ჰქონან დღეები ლ(30). დღეთა ჰქონან ჟამნი ი(10),
და ღამეთა – ჟამნი იდ(14). (ჟამნებიდან)

1(14) ნთქმბჟი, თმშახთი.

სულთმოფენობიდან XXIII შეიდეულის დასაწყისი
(XXIV შეიდეულის საზარბაის საკითხაფი).

უვერცხლოთა (უქრთამოთა) მკურნალოთა და სჯე-
ვირველთა მკურნალოთა კოზმან (კოზმა) და ღამიანე ასიელ-
თა და დედისა მათისა ღირსისა თეოდოტიასი (†III)

თა (†XI-XII); ღირსისა იოანე დიდისა, ულუმბოელისა, ბითუნიელისა (†3.XI.846); და მღვდელმთწამეთა: ნიკანდრე შირთნელი ეპისკოპოსისა, და ერძე სუცისა (†I) (ჟამნებიდან); ღირსისა გიორგი (ერობაში ათანასე) სუცისა, კონსტანტინოპოლელისა, პონტოელისა, აღმსარებელისა (კარსლიდისი, 1901; †1959; საქართველოში აღკვეცილი – 1919 წელს და ხელთდასხმული – 1925 წელს) (ბერძნულიდან).

წირვანე – რიგისა: 1 თეს. II, 9-14. [დას. სდ(265)]. ლკ. XI, 47-XII, 1. [დას. მბ(62)]. მართალთა (ღირსთა): გალ. V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)] და: მთ. IV, 25-V, 12. [დას. ი(10)] (I-ქართულიდან); ან: მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)] ან: ლკ. VI, 17-23. [დას. კდ(24)] (II-ქართულიდან).

5(18) ნოემბერი, პარასკევი. მარხვა.

მთწამეთა: გალაქტიონისა და მეუღლისა მისისა ეპისტოქიასი, ეპესელთა (†III) (ჟამნებიდან). რიგისა: 1 თეს. II, 14-19. [დას. სდ(266)]. ლკ. XII, 2-12. [დას. მგ(63)].

6(19) ნოემბერი, შაბათი.

პავლე აღმსარებელისა, კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა (†350-ის შემდეგ) (ჟამნებიდან); ღირსისა ლუკა ტავრომენიელისა (†800-820). წირვანე – წმ. პავლესი: ებრ. VIII, 3-6. (რუსულიდან და II-ქართულიდან); ებრ. VIII, 3-7. (I-ქართული). [დას. ტიშ(318)-შუა]. ლკ. XII, 8-12. [დას. მდ(64)]. რიგისა: 2 კორ. VIII, 1-5. [დას. ზპე(185)]. ლკ. IX, 1-6. [დას. მ(40)].

7(20) ნოემბერი, სულთმოფენობიდან XXIII კვირიაკე. ხმა VI.

მთავარანგელოზთა ეკლესიების დღესასწაული: თბილისის, ქუთაისის მწვანეყვავილას, მენჯის, ალგეთის, ჯუმათის (თბურგეთის რ-ნი), დიშის (ბაღდათის რ-ნი), ერკეთის (ჩონატაურის რ-ნი), გრემის, შუამთის (თეკლესიელი), ქვედა საზნანოს (ზესტაფონის რ-ნი), სართიჭაღის, თნის, მარტყოფის, რუსთაფის, სეფიეთის (აბაშის რ-ნი), ბერძუეთის (გორის რ-ნი), ანავის (სიღნაღის რ-ნი), ჩაქვის (ბუენარბი); ხეთის (ხობის რ-ნი), ზემო მაჩხაანის (დედოფლისწყაროს რ-ნი)... (ქართულებიდან). ცისკარზე – მთავარანგელოზთა: მთ. XIII, 24-30, 36-43. [დას. ნბ(52)]. წირვანზე – მთავარანგელოზთა: ებრ. II, 2-10. [დას. ტე(305)]. ლკ. X, 16-21. [დას. ნა(51)].

სადიდებელი: „გადიდებთ თქვენ, მთავარანგელოზნო და ანგელოზნო, და ყოველნო მხედრობანო, ქერუბიმნო და სერაფიმნო, რომელნი აღიდებთ უფალს“.

9(22) ნოემბერი, სამშაბათი.

მოწამეთა: თნისიფორესი და პორფირესი (†284-305); და ღირსისა მატრონა კონსტანტინოპოლელისა (†492); და ღირსისა თეოქთისტა ლეზვიელისა (†881/889) (ჟამნიდან); ნეკტარი ეგნელისა, პეტაპოლელი მიტროპოლიტისა, საკვირველთმოქმედისა (†1920) (ბერძნული ჟამნიდან); ღირსისა სვიმეონ მეტაფრასტისა (†X) (კვიპროსიულიდან). დღესასწაული ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის ხატისა „მსწრაფლ-შემსამენელი“ (X). ცისკარზე – ღმრთისმშობლისა: ლკ. I, 39-49, 56. [დას. დ(4)] (ზუსტულიდან). წირვანზე – რიგისა: 1 თეს. II, 20-III, 8. [დას. სდზ(267)]. ლკ. XII, 13-15, 22-31. [დას. დე(65)]; და სამშაბათისა: 1 თეს. III, 9-13. [დას. სდც(268)]. ლკ. XII, 42-48. [დას. დც(68)].

1-8. [დას. სოა(271)]. ლკ. XIII, 1-9. [დას. ო(70)]. ლიბსისა თეოდორესი: ებრ. XIII, 17-21. [დას. ტლე(335)]. მთ. IV, 25-V, 12. [დას. ი(10)]; ან: დიდმოწამეთა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. მთ. X, 32-33, 37-38; XIX, 27-30. [დას. ღმ(38)] (ზუსტადიდან და II-ქართულიდან).

12(25) ნოემბერი, პარასკევი. მარტვი.

იოანე მოწყალისა, ალექსანდრიელი პატრიარქისა (†616-620); და ღირსისა ნილოს მმართველისა (დაყუდებულისა), სინელი ხუცისა, რომელი იყო ანკურელი, დაეყუდა რაითს (†451) (ჟამნებიდან); ღირსისა ნილოს ახლისა, მირთმდინარისა, ათონელისა (†1651; იწინასწარმეტყველა ივერიის ღმრთისმშობლის ხატის მიერ ათონის წმიდა მთის დატოვება); მღვდელმოწამისა აბაბოსისა, ნეკრესელი ეპისკოპოსისაჲ, რომელი იწამა ცეცხლისმსახურთა მიერ ქართლს (სეინაქსარიდან).

ბიფისა (პარასკევისა): 1 თეს. V, 9-13, 24-28. [ღას. სობ(272)]. ლკ. XIII, 31-35. [ღას. თგ(73)]; და შაბათისა: 2 კობ. XI, 1-6. [ღას. რჟა(191)]. ლკ. IX, 37-43. [ღას. მე(46)]. წმ. იოანე მონწყალისა: ებზ. IV, 14-V, 6. [ღას. ტი(311)]. ლკ. VI, 17-23. [ღას. კდ(24)].

13(26) ნოემბერი, შაბათი. **სსნილია ყოვლითურთ.**

იოანე თქრობიძისა, კონსტანტინოპოლელი პატრიარქისა (მიცვალებისა ნაცვალი; †407; მიიძინა კომანში 14.09-ს) (ჟამებიდან); მოწამეთა: ანტონინესი, ნიკოფორესი და გერმანესი (†308); მოწამისა მანეფსასი (†307-308). წმ. იოანე თქრობიძისა: ჯისკარზე;

ან. X, 1-9. [დას. ლვ(35)-შუა]. წიბვანზე: ებრ. VII, 26-
VIII, 2. [დას. ტაძ(318)]. ან. X, 9-16. [დას. ლვ(36)].

(2023 წლის 2 იანვრამდე) – ოთხშაბათისა და პარასკევის გარდა, **სხნილია თეგზით** (ზუსტუდიან).

16(29) ნოემბერი, სამუხატოი. **სსნილია** თეგზით.

დიდებულისა, ყოვლადქებულისა მოცაქულისა და
მანარებელისა მათესი (მატთესი) (†60) (ჟამნებიდან);
მართლისა ფულებიანესი, წმიდა ნათლისღებით მათესი,
ეთიოპიელ მთავრისა (†1). წიგნაჲ – რიგისა:
2 თეს. 1, 10-11, 2. [დას. სოდ(274)-შუა]. ლკ. XIV, 25-
35. [დას. თბ(77)]. მოცაქულისა: 1 კორ. IV, 9-16. [დას.
რლ(131)]. მთ. IX, 9-13. [დას. ლ(30)].

17(30) ნოემბერი, თბილისი.

გზივით სავაჭრომართმომცემისა, ნოქსიან-კაბა-
დოქიელი ეპისკოპოსისა (+266-270) (ჟამებიდან); დიდ-
მოწამისა მიქაელისა (გობრონისა) და 133-თა მოწამეთა,
მხედართა მისთა (+914) (ჟამებიდან); ღირსისა ლაზარე
ნაგომწერისა, აღმსარებელისა, კონსტანტინოპოლელი
ხუცესისა (+857); მოწამეთა: აცესკლიუს და ვიქტორ
კორდოველთა (+304); ღირსისა გზივით ტურელი
ეპისკოპოსისა (+593).

წიგნები – ბივსა: 2 თეს. II, 1-12. [დას. სოე(275)].
 ლკ. XV, 1-10. [დას. თ3(78)]. დიდმოწამისა მიქაელისა:
 ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას.
 რე(106)] ან: წმ. გრიგოლისა: 1 კობ. XII, 7-11. [დას.
 რნა(151)]. მთ. X, 1, 5-8. [დას. ლდ(34)-შუა].

18 ნოემბერი (1 დეკემბერი), ხუთშაბათი. ხსნილია თევზით.

დიდმოწამისა ჰლატონისა, რომელი იყო ანკუზიით
გაღატაიფთ (+302/306); და მოწამისა რომანოზ დი-

20 ნოემბერი (3 დეკემბერი), შაბათი. სსნილთა თეგზით. დმრთისმშობლის ტაძრად მიყვანების წინადღესასწაული. ღირსისა გრიგოლ დეკაპოლეელისა (VIII; †842); და პრთკლესი, კონსტანტინოპოლეელი პატრიარქისა (†446-447) (ჟამნებიდან).

წიგნები – წმ. გრიგოლისა: გალ. V, 22-VI, 2.
[დას. სიგ(213)]. მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)];

ან: წმ. პროკლესი: ებრ. VII, 26-VIII, 2. [დას. ტიპ(318)]. ან. X, 9-16. [დას. ლვ(36)]. ზიგისა: გალ. I, 3-10. [დას. ზჟთ(199)]. ლკ. IX, 57-62. [დას. მთ(49)].

21 ნოემბერი (4 დეკემბერი), სულთმოფენობიდან XXV კვირიაკე. სმა VIII. სსნილია თეფნით.

ტაძრად მიყვანება (შეყვანება, შესვლა).
 ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობელისა და
 მარკელის ქალწულისა მაცრიავისა,
 რაჟამს მიიყვანეს გზობელთა ვისთა
 ტაძრად უფლისა სამისა წლისად

ღმრთისმშობელისა: ცისკარზე: ლკ. I, 39-49, 56. [დას. დ(4)]. წირვაზე – ბიფისა: ეფეს. IV, 1-6. [დას. სკდ(224)]. ლკ. XII, 16-21. [დას. დვ(66)]. ღმრთისმშობელისა: ებრ. IX, 1-7. [დას. ტკ(320)]. ლკ. X, 38-42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)].

ხსნილია თევზით ყოველთვის (ბერძნული ჟამნიდან) (და აზრ ზეთით, როგორც ქართულ ჟამშია მითითებული). **უქმი ყოველთა** (ჟამნებიდან).

სადიდებელი: „გადიდებთ შენ, ყოვლადწმიდაო ქალწულო, ზომელი სიყვარულით, ღმრთისა გამოზრდილ იქმენ, და პატარავ-ესკვით ტაძრად მიყვანებასა შენსა“.

„ღირს არს...“-ის ნაცვლად: „ანგელოზთა ზად იხილეს

ენის – 25 ნოემბრის (8 დეკემბრის) – ჩათვლით).

22 ნოემბერი (5 დეკემბერი), ორშაბათი. **სსნილია თევზით.**

სულთმოფენობიდან XXVI შვიდეულის დასაწყისი

ტაძრად მიყვანების შემდგომი დღესასწაული – 25

წიგნებზე – ზიგისა: 1 ტომ. 1, 1-7. [დას. სოც(278)].

დკ. XVII, 20-25. [დას. პე(86)]. მოცეჟულთა: ფილიპ.

1, 1-25. [დას. ტბ(302)]. ლკ. X, 1-15. [დას. ნ(50)]; ან: წმ.
²11 ²1 ²9 VIII, 88-90. (1) (90)

ძიებილ ტვერელისა: **რომ. VIII, 28-39.** [დას. ჟთ(99)].

23 ნოემბერი (6 დეკემბერი), სამუშაოთი. ხსენილია თეზიზი.

მღელმოწამისა გზიგოლ აჩქიძანდრიტისა, ოსვენ-

ცოდის ბანაკში აღსრულებულისა (ფერაძე, †1942)

წამიდაძე); ადგილობრივი, იკონიუმი ეპისკოპოსისა

(†394-ის შეძღვევ); და გრიგოლისა, აკრავანტიელი ეპისკოპოსისა (†VI-VII) (ჟამნებიდან); კეთილმოძრწმუნისა დიდისა მთაფრისა ალექსანდრე (ალექსი) ნეველისა (†1263) (რუსულიდან). რიგისა: 1 ტომ. I, 8-14. [დას. სოთ(279)]. ლკ. XVII, 26-37. [დას. პზ(87)]. მღღელ-მოწამისა გრიგოლისა: 2 ტომ. II, 1-10. [დას. სჟბ(292)]. ინ. XV, 17XVI, 2. [დას. ნბ(52)] (I-ქართულიდან) ან: ებრ. XIII, 716. [დას. ტლდ(334)] ლკ. XII, 32-40. [დას. ფნ(67)] ან: ლკ. XII, 2-12. [დას. ფგ(63)] (II-ქართულიდან).

* სადაც უნდა შესრულებს წმ. ალექსანდრე ნეველის განგება, იქ წაიკითხება წიგნზე: რიგისა და წმიდისა: **გალ. V, 22-VI, 2.** (დას. სიგ(213)). **მთ. XI, 27-30.** (დას. მგ(43)) (II-ქართულიდან)

24 ნოემბერი (7 დეკემბერი), ოთხშაბათი.

დიდმოწამისა ეკატერინე ყოვლადბრძენისა, ალექსანდრიელი ქალწულისა (+305?); და დიდმოწამისა მერკური (მერკურე) კაბადოკიელისა (+III) (ჟამნიდან); მღვდელმოწამეთა: კლემენტოს ჰრომთა პაპისად, პეტრე მოციქულისა მოწაფისად, რომელი შეძღვმად მისა იქმნა პაპა ჰრომისა (+100/101) და პეტრესი (I), ალექსანდრიელი პატრიარქისა (+311) (ბერძნული ჟამნიდან); მოწამეთა ავგუსტა დედოფლისა, პორფირი სტრატეგილატისა და 200-თა მხედართა (+305-313).

ბივსა: 1 ტა. I, 18-20; II, 8-15. [დას. სპა(281)]. ლკ. XVIII, 15-17, 26-30. [დას. შ(90)]. დიდძონაძეთა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. ბე(106)].

25 ნოემბერი (8 დეკემბერი), ზუთმაბათი. სსნილია თეზიო.
ღმრთისშეშობლის ტაძრად მიყენების დღესასწაუ-

ღოს წარგზავნა. მღდელმთნაძეთა: კლეძენტოს (კლი-
 მენტი) ჰრომთა პაპისად, პეტრე მოციქულისა მთნად-
 ისად, რომელი შეძღვთად მისა იქმნა პაპა ჰრომისა
 (+100/101) და პეტრესი (I), ალექსანდრიელი პატრიარ-
 ქისა (+311) (ჟამნიდან); დიდმთნაძეთა: ეკატერინე ყო-
 ვლადბრძენისა, ალექსანდრიელი ქალწულისა (+305-
 313) და მერკური (მერკულე) კაბადოკიელისა (+III)
 (ბერძნული ჟამნიდან). რიგისა: 1 ტიმ. III, 143. [დას.
 სპგ(283)]. ლკ. XVIII, 31-34. [დას. ჟბ(92)]. ღმრთის-
 მყობელისა: ებრ. IX, 1-7. [დას. ტკ(320)]. ლკ. X, 38-
 42; XI, 27-28. [დას. ნდ(54)]. მღდელმთნაძეთა: ფილიპ.
 III, 20-IV, 3. [დას. სმგ(246)]. მთ. V, 14-19. [დას. ია(11)].

26 ნოემბერი (9 დეკემბერი), პარასკევი. მარნეა.
 ღირსისა ალვიპი (ალიპი) მესვეტისა, პაფლაგონელისა
 (†VII) (ჟამნიდანი); ღირსისა სტილიანესი, პაფლაგ-
 თნელი ბერისა (ჩვილთა მფარველია; †V-VI) (ბერძნუ-
 ლი ჟამნიდან). წირვაზე – რიგისა: 1 ტიმ. IV, 4-8, 16.
 [დას. სპე(285)]. ლკ. XIX, 12-28. [დას. ჟე(95)].

დღეთა ჰქონან ჟამნი ზ(7), და ღამეთა ჟამნი იმ(17).

27 ნოემბერი (10 დეკემბერი), შაბათი. **ხსნილთა თევზით.**
 დიდმოწამისა იაკობ დაჭრილისა, სპარსისა (†421)
 (ჟამნებიდან). წირვანე – დიდმოწამისა: ეფეს. VI, 10-17.
 [დას. სლგ(233)]. **ინ. XV, 1-7.** [დას. ნ(50)]. **ზივისა: გალ.**
III, 8-12. [დას. სე(205)]. **ლკ. X, 19-21.** [დას. ნა(51)-შუა].

28 ნოემბერი (11 დეკემბერი), სულთმოფენობიდან
XXVI კვირიაკე. ზმს I. სსნილია თევზით.

ლირსმოწამისა და აღმსარებელისა სტეფანე ახლ-
სა, ნატოთა თაყვანისცემისათვის წამებულისა, კონსტან-
ტინოპოლელისა (†767); და მოწამისა ირინაზნესი და
მის თანა წმიდათა 7-თა დედათა (†303) (ჟამნებიდან).

ცისკარზე – სახარება IV: ლკ. XXIV, 1-12. [დას.
რიბ(112)]. წირვაზე – რიგისა: ეფეს. V, 8-19. [დას.
სკო(229)]. ლკ. XIII, 10-17. [დას. თა(71)].

ლირსმოწამისა: 2 ტიმ. I, 8-18. [დას. სჟა(291)].
მთ. X, 23-31. [დას. ლზ(37)].

29 ნოემბერი (12 დეკემბერი), ორშაბათი. ხსნილია თევზით.

სულთმოფენობიდან XXVII შვიდეულის დასაწყ-
ისი (XXVIII შვიდეულის სახარების საკითხავნი).

მღდელმოწამისა აბიბოსისა, ნეკრესელი ეპისკოპო-
სისა (†VI) (ჟამნი). მოწამისა პარამონ ბითუნიელისა
და მის თანა 370-თა მოწამეთა (†250); და მოწამისა
ფილუმენ ანკვირელისა (†270/274) (ჟამნებიდან); ლირ-
სისა აკაკი მორჩილისად, რომლისათჳს წერილ არს
კლემაქსსა („კიბესა“) შინა (†VI) (ჟამნიდან).

ცისკარზე – მღდელმოწამ. აბიბოსისა: მთ. X, 23-31.
[დას. ლზ(37)]. წირვაზე – რიგისა: 1 ტიმ. V, 1-10. [დას.
სპე(285)-შუა]. ლკ. XIX, 37-44. [დას. ჟზ(97)].

მღდელმოწამისა აბიბოსისა: 2 ტიმ. I, 8-18. [დას.
სჟა(291)]. ლკ. XII, 32-40. [დას. ჟზ(67)].

30 ნოემბერი (13 დეკემბერი), სამშაბათი. ხსნილია თევზით.

წმიდისა და ყოვლადქებაულისა მოციქულისა
ანდრია (ანდრეა) პირველწოდებულისა, საქარო-
ველთჳთ ქრისტუს პირველმქადაგებულისა (†62).

წმიდისა დიდისა მეფისა ვახტანგ გორგასალისა

(**ჟამნებიდან**). **რეგისა: 1 ტიმ. VI, 17-21.** [დას. სპ(289)].
ლკ. XX, 9-18. [დას. რ(100)]. **წმ. ისესი: ებრ. VII, 26-
 VIII, 2.** [დას. ტი(318)] **ინ. X, 9-16.** [დას. ლვ(36)].

3(16) დეკემბერი, პარასკევი. ქრისტესშობის მარხვა.
**წინასწარმეტყველისა სოფონიასი (12-თაგანი; †665-
 605 ქრისტეს შობამდე) (ჟამნებიდან).** **რეგისა: 2 ტიმ. I,
 1-2, 8-18.** [დას. სჟ(290)]. **ლკ. XX, 19-26.** [დას. რა(101)].

4(17) დეკემბერი, შაბათი. ხსნილია თევზით.
დიდმოწამისა ბარბარე ილიოპოლიელისა (ჟამნებიდან)
და მის თანა მოწამისა იულიანასი (†306) (რუსული-
დან); და ღირსისა იოანე დამასკელისა, გალობათა
აღმწერელისა (†780) (ჟამნებიდან). **ცისკარზე – წმ.**
ბარბარესი (II-ქართულიდან): მთ. XXV, 1-13. [დას.
 რდ(104)]. **წირვანზე – წმ. ბარბარესი: გალ. III, 23-29.**
[დას. ს(208)]. მკ. V, 24-34. [დას. კა(21)]. **რეგისა: გალ.**
V, 22-VI, 2. [დას. სიგ(213)]. **ლკ. XII, 32-40.** [დას. მზ(67)].

**5(18) დეკემბერი, სულთმოფენობიდან XXVII,
 კვირიაკი. ხმა II. ხსნილია თევზით.**
ღირსისა და ღმერთშემოსილისა საბა განწმედილ-
ისა, რომელი იყო ნათესავით კაბადოკიელი, შვილი
მშობელთა ქრისტეანეთად, რომელთა ეწოდებოდა
იოანე და სოფია (†532) (ჟამნებიდან).
ცისკარზე – სახარება V: ლკ. XXIV, 12-35. [დას.
 რიგ(113)]. **წირვანზე – რეგისა: ეფეს. VI, 10-17.** [დას.
 სლგ(233)]. **ლკ. XVII, 12-19.** [დას. პე(85)] (XXIX
 კვირიაკისა). **ღირსისა საბასი: გალ. V, 22-VI, 2.**
[დას. სიგ(213)] მთ. XI, 27-30. [დას. მგ(43)].

9(22) დეკემბერი, ხუთშაბათი. **სსნილია თევზით.**

მუცლადღებზე მართლისა ანანდის, რაჟამს-იგი
მუცლად-ილო ყოვლადწმიდად ღმრთისმშობელი
მარიაჲ (ჟამნებდან).

დღესასწაული ღმრთისმშობლის ხატისა „**მოუ-
ლოდნელი სისხაჲელი**“ (ბრუსულიდან). წიგნაჲე –
რიგისა: **ტიტ. I, 5-II, 1.** [დას. ტ(300)-შუა]. **ლკ. XXI,**
28-33. [დას. ზზ(107)]. **წმ. ანნასი: გალ. IV, 22-31.**
[დას. სი(210)-შუა]. **ლკ. VIII, 16-21.** [დას. ლვ(36)].

10(23) დეკემბერი, პარასკევი. ქრისტესშობის მარნევა.

მოწამისა მეფისა ვახტანგ III-ისა (†1302-1308),
ძისა წმ. მეფისა დემეტრე თაფდადებულისა (†1289;
ხს. 12.03-ს) (ჟამნიდან); მოწამეთა: შინა კალიკელა-
დისა (მჭევრმეტყველისა), ათენელისა, ერმოგენ და
ევგრაფ ალექსანდრიელთა (†III/IV) (ჟამებიდან).

ზიგისა: ტიტ. I, 15-II, 10. [დას. ტა(301)]. ლკ. XXI, 37-XXII, 8. [დას. ბე(108)]. მოწამეთა: ეფეს. VI, 10-17. [დას. სღ(233)] ლკ. XXI, 12-19. [დას. ბე(106)] (I-ქართულიდან); ან: წმ. ვახტანგისა: 2 ტიმ. II, 1-10. [დას. სე(292)] და: ლკ. XII, 2-12. [დას. ძგ(63)]; ან: ინ. XV, 17-XVI, 2. [დას. ნბ(52)] (II-ქართულიდან).

11(24) დეკემბერი, შაბათი. ხსენია თევზით.

ყოველთა წმიდათა საქართველოში წამებულთა და
ღირსთა მამათა და დედათა (I-ქართული); ყოველთა
მოწამეთა, საქართველოში წამებულთა (II-ქართული);
ღირსისა დანიელ მესეციისა (†489-493) (ჟამნები).
ზიგისა: ეფ. I, 16-23. [დას. სიჭ(218)]. ლკ. XIII,

13(26) დეკემბერი, თბილისი. **სსნილია თეონი** (ზუსტად).

სულთმოფენობიდან XXIX შეიდეულის დასაწყისი (XXX შეიდეულის სახაზების საკითხაფნი).

მოწამეთა: ევსტრატო, აექსენტი, ევგენი, მარტ-
არი და თრესტი სებასტიელთა (†284-305); და
ქალწულმოწამისა ლუკიასი, რომელი იყო სიკილ-
იადთ, ქალაქით სურბაკოსით (†304) (ჟამნებიდან);
დიბსისა არსენ ლატრელისა (†VIII-X); მღღელმოწა-
მისა გაბრიელისა (რაიჩისა), სერბელი პატრიარქისა
(†1659). რიგისა: ებრ. III, 5-11, 17-19. [დას. ტ3(308)].
მკ. VIII, 11-21 [დას. ლგ(33)]. მოწამეთა: ეფეს. VI,
10-17. [დას. სლგ(233)]. ლკ. XXI, 12-19. [დას. რგ(106)].

14(27) დეკემბერი, სამშაბათი. **სსნილია თეფნით** (ზუსტუდიდან).

მოწამეთა: თეიზოსი, აპოლონისა, აზიანესი (ბერძნულიდან), ლევკისა, ფილიპონისა და კალინიკისი (კოტონატისა) (ჟამნებიდან), თეოტიქესი (რუსულიდან), იპატისა (II-ქართულიდან) და მათთანათა (†III). ხსენება კონსტანტინებოლს მომხდარისა დიდისა და სამიწელისა მიწისძვრისა (557 წელს).

წიგნაზე – ზიგისა: **ეპრ. IV, 1-13.** [დას. ტა(310)].
მკ. VIII, 22-26 [დას. ლდ(34)].

15(28) დეკემბერი, თბილისი. ქრისტესობის მარცვა.

მღვდელმთაბარისა ელევთერისა (ჟამნებიდან), ილი-
იზიელი ეპისკოპოსისა, დედისა მისისა მთაბარისა
ანთიასი (ევანთიასი) და მთაბარისა კორიფი (კორე-
მონ) ბრეფეჟისა, რომელთა (†117-138) (ენციკლო-
პედიაიდან); ღირსისა პავლე ლატრეელისა (†955)

18(31) დეკემბერი, შაბათი. **სსნილია თევზით** (ზუს-
ლიდან). **ქრისტესშობის წინა შაბათი.**

მოწამეთა: სებასტიანე სეინკლიტიკოსისა და მეგობართა მისთა (ჟამნებიდან): ნიკოსტრატე მეჭურჭლეთუხუცისა, ცოლისა მისისა ზოესი, კასტორისა, ტრანკვილინე ხუცისა და ცოლისა მისისა მარკიასი და ძეთა მათთა – მარკელინ და მარკონ დიაკონთა, კლაუდისა – საჰყობილეთა უფროსისა, ძისა მისისა სიმეფორიანესი, ძმისა ვიქტორინესი, ტიბურტიისა და კასტულისა (†287/288) (ბერძნულადან და რუსულადან); მოდესტოს იერუსალიმელი პატრიარქისა (†633-634); ღირსისა ფლოროსი, ამასელი ეპისკოპოსისა (†VII); ღირსისა მიქაელ აღმსარებელისა (†845). ქრისტესშობის წინა შაბათისა: გალ. III, 8-12. [დას. სე(205)]. ლკ. XIII, 18-29. [დას. თბ(72)]. წირვანე – რიგისა: ეფეს. II, 11-13. [დას. სე(220)-შუა]. ლკ. XIV, 1-11. [დას. თდ(74)].

**ლოცვაჲ წმიდისა იოვანე
ოქროპირისაჲ წმილათა წერილთა
ჰელად მიღებისათჳს**

უფალო იესუ ქრისტე, განმიხუენ მე ყურნი გულისა ჩემისანი სმენად სიტყუათა შენთა და გულისხმისყოფად მისა და ყოფად ნებისა შენისა, რამეთუ **«მწირ ვარ მე ქუეყანასა ზედა»** (ფს. 118, 18). **«ნუ დაჭფარავ ჩემგან მცნებათა შენთა»** (ფს. 118, 19), არამედ განახუენ თუაღნი ჩემი, რადთა ვხედვიდე მე საკურველებათა შჯულისა შენისასა. მაჟნე მე, უფალო, დაფარულნი და საიდუმლონი სიბრძნისა შენისანი, რამეთუ შენდა მომართ არს სასოებაჲ ჩემი, ღმერთო ჩემო, რადთა განმინათლო გონებაჲ ჩემი და საცნობელნი წმიდისა მეცნიერებისა შენისანი, არა ოდენ აღმოვიკითხვად წერილისა, არამედ ყოფადცა მისა, რადთა არა დასაშჯელად თავისა თჳსისა წმიდათა ცხოვრებათა და სიტყუათა შენთა აღმოვიკითხვიდე, არამედ განახლებად და განსანათლებელად, და სიწმიდისათჳს, და საცხოვნებელად სულისა,

და სამკუდრებელად საუკუნოდსა სუფიევისა.
რამეთუ შენ ხარ, უფალო, განმანათლებელი
მღებარეთა ბნელსა შინა და შენ მიერ არს
ყოველივე მოცემაჲ კეთილი და ყოველი ნი-
ჭი სრული და შენდა შუენის დიდებაჲ თანა
მამით და სულით წმიდითურთ, აჲ და მარა-
დის და უკუნითი-უკუნისამდე. ამინ.

**ლოცვად ყრმანათჳს უმელგომად
სახარებისა წარკითხვისა სთქუემელი**

აჯნობენ, უფალო, და შეიწყალებ (სახე-
ლოთ), და განუნათლე მათ გონებად ნათლითა
წმიდისა სახარებისა შენისა გულისხმისყოფი-
სადთა, და უძლოდე მათ აღაგთა მცნებათა
შენთასა, და ასწავე მათ, მაცხოვარ, რადთა
ყონ ნებად შენი, რამეთუ შენ ხარ ღმერთი
ჩუენი.

**ლოცვად უწინაშეს და უმღბოვად
სახარებისა წაგპითხვისა სათქუემელი:**

აჯობენ, უფალო, და შეიწყალებ მონანი და მკევალნი შენნი (სახელით) სიტყუათა მიერ საღმრთოესა სახაზრებისა შენისათა, რომელნი-იგი აღმოიკითხვიან საჯობენებელად მონისა შენისა. დაწუნ, უფალო, ეკალნი ყოველთა შეიკოდებათა მათთანი, და ზადთა დაიმკუ-

ბულო, ნუ უგულებელს-ყოფ ვმასა ცოდვი-
ლთა ვედრებისასა, აზამედ ისწრაფე შეწევ-
ნად ჩუენდა, ვითარცა სახიერ ხარ, რომე-
ლნი-ესე საწმუნოებით გიღაღადებთ: მხო-
ლოთ კურთხეულო, მოსწრაფე-ექმენ ვედ-
რებად და განმზადებულ მეონებად და
ლმობიერ ველისადმპყრობელ, რომელი-ეგე
მარადის იღუწი პატივისმცემელთა შენთა,
ღმერთისმშობელო.

**წმინდა გიორგი მთაწმინდელის
„დიდი სუნაქსარიდან:**

„ვორცი და სისხლი ქრისტესი მოვიდოთ
და უკუდავებისა წყაროდსა გემოდ ვინილოთ.
აღელუიამ, აღელუიამ“.

**ლოცვაჲ სეფისკუერისა და ნაკურთხი
(წმიდა) წყლის მიღებისაჲ [ახალი რედაქცია]:**

უფალო ღმერთო ჩემო, იყავნ ესე წმი-
დაჲ ძღუენი შენი: სეფისკუერი და წმი-
დაჲ წყალი შენი განმამორებელად ცოდვა-
თავან ჩემთა, განმანათლებელად გონებისა
ჩემისა, განმამტკიცებელად სულიერთა და
ვორციელთა ძალთა ჩემთა, სიმრთელედ
სულისა და ვორცთა ჩემთაჲსა, დამორჩი-

